

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/18668> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Sloos, Louis Philippe

Title: Gewapend met kennis : 500 jaar militaire boekcultuur in Nederland

Issue Date: 2012-04-03

Literatuur

Contemporaine literatuur

- Amiot, 'Verslag nopens de oprigting, de wijze van beheeren en verdere inrigting der cantine in de kazernes van het 6de regiment infanterie te Breda', in: *Verslagen, Rapporten en Memorien omtrent militaire onderwerpen uitgegeven door het Departement van Oorlog vierde deel* ('s-Gravenhage 1871) 127-142.
- Anneveld, H., *De ransel. Een geschenk van ouders aan hunne strijdbare zonen, tot bevordering van hun duurzaam geluk; ...* (Amsterdam 1832).
- Anoniem, 'Boekaankondigingen', in: *MS* (1852) 567-576.
- Anoniem, 'Boekaankondigingen', in: *De Militaire Gids* (1893) 403.
- Anoniem, boekbespreking 'Geschiedenis van het Regiment Hollandsche Hussaren, ...', in: *Militaire spectator* (1850) 278-279.
- Anoniem, 'Garnizoens- of korps-bibliotheken', in: *De nieuwe militaire spectator, krijgs- en geschiedkundig tijdschrift voor Neêrlands land- en zeemagt, ook in de Indien. Onder redactie van eenige oud-militairen* (1869) 602-607.
- Anoniem, 'Einige Bemerkungen über Militärbibliotheken, Offizierlesezikel und Winteraufgaben', in: *Neue Militärische Blätter* VII. Band (1875) 59-68.
- Anoniem, 'Etwas von der Holländischen Armee', in: *Bibliothek für Officiere 1* (Göttingen 1785) 155-163.
- Anoniem, *Kazerne-toestanden. Resultaat van de circulaire der A.M.P.V., waarvan de beantwoording door de militaire autoriteiten werd verboden* (Rotterdam z.j.).
- Anoniem, 'De kolonel J.C. van Rijnveld', in: *MS* (1852) 268-276.
- Anoniem, 'Korps-bibliotheken', in: *Het vaandel. Tijdschrift voor onderofficieren* (1851) 516-521.
- Anoniem, 'Militaire bibliotheken', in: *Militaire spectator* (1841) 219-220.
- Anoniem, 'De Spectator aan zijne lezers', in: *MS* (1833) 1.
- Anoniem, boekbespreking 'De Stokvischorders ...', in: *De Gids* (1884) 182-183.
- Anoniem, 'Studien über die Bibliotheken in der Armee, speciell bei den Truppen', in: *Neue Militärische Blätter* XII. Band (1878) 193-208, 297-309, 393-409.
- Anoniem, 'Uebersicht des Bestandes aller Europäischen Armeen', in: *Bibliothek für Officiere IV* (Göttingen 1785) 104-110.
- Anoniem, 'Voor eene op te richten lees-bibliotheek', in: *Militaire spectator* (1870) 363.
- *De Artillerie-Cursus te Delft en de Militaire School te Haarlem toegelicht door de directeurs der inrichtingen* ('s-Gravenhage [1888]).
- Aurbacher, L., vert. door P.A. von Daehne, *Handboek tot opleiding en beschaving van verstand en zeden, voor aankomende officieren. Eene keurzameling. Naar het Hoogduitsch. Eerste Deel. [Tweede Deel.]* (Haarlem. 1829).
- B., 'Hollanders in politiek en uniform, door A.A. Beekman, schetsen van W. Staring', in: *De Militaire Gids* (1886) ...
- Batavus, Philopatris, (ps.), *Verhandeling over de deugd en bestendigheid der schulpkalk in vergelyking der steenkalk, byzonder tot 's lands fortificatien en metzelwerken* (Amsterdam 1777).
- Beaurain, De, *Histoire de la campagne de M. le Prince de Condé, en Flandre en 1674; précédée d'un tableau historique de la guerre de Hollande jusqu'à cette époque...* (Parijs 1774).
- Beaurain, De, *Histoire des quatre dernières campagnes du maréchal de Turenne en 1672, 1673, 1674 & 1675, enrichie de cartes et de plans topographiques, ...* (Parijs 1782).
- Beekman, A.A., *Hollanders in politiek en uniform* (Zutphen 1885).
- *Bericht van intekening, waar na J.H. Moeleman te Arnhem voornemens is, maandelyks by stukjes uit te geven. Magazyn van militaire wetenschappen* ([Arnhem 1792]).

- 'Berigten. Rusland', *Algemene konst- en letterbode*, ... (Haarlem 1788) 49.
- Bigot de Morogues, Grave, vert. door Lodewyk van Byland, *Zee-tactick of grond-regulen der krygskunde ter zee*, ... (Amsterdam 1767) 2 dln.
- Blondel, *L'art de jeter les bombes* (Amsterdam 1699).
- Böhm, Andreas, recensie van: Redelykheid, Cornelis, *De nieuw uitgevonden palissaden, om dezelve zoo in het veld, als in vestingen, met meerder voordeel dan hedendaagsch, tegen de vyanden te kunnen gebruiken. Als mede een nieuw uitgevonden machine, om een canon in den bedektenweg te kunnen gebruiken* ('s-Gravenhage, Amsterdam 1775), in: *Magazin für Ingenieur und Artilleristen* VIII (1782) 127-222.
- Boogaard, F.H., 'Aankweeking van studiezijn bij officieren', in: *De Militaire Gids* (1890) 81-95.
- Brakel, J., 'Garnizoens-bibliotheken', in: *Het vaandel, tijdschrift tot verspreiding van krijgskennis en aankweeking van krijgsmansgeest onder alle standen* (1857-1858) ...
- Brunings, P.F., *Distels en lauweren. Militaire schetsen* (2^e dr.; Arnhem 1869).
- Brunings, P.F. *Gids voor den jongen militair. Een leesboek ten dienste der korpsscholen* (Breda 1869).
- Buonapartes brievetas, op den 18den junij 1815 te Charleroi prijs gemaakt ('s-Gravenhage 1815).
- Buren, Henderik van, *Dril konst of hedendaagsche wapen oeffening. Dienende, zo voor de bevelhebberen, om een bende bekwaam in order te brengen; en om te kunnen zien of haar onderhorige zoldaten behoorlijk geoeffend zijn: als ook voor de soldaten, om onderwezen te worden, op wat manier 't ligste tot alle nodige wapen-oeffeningen konne vorderen* (Utrecht 1688).
- Büser, Jakob Theodoor, *Krijgszangen van Jakob Theodoor Büser, Eersten Luitenant bij het Bataillon Jagers, No. 16* (Nijmegen 1818).
- Collado, Luigi, *Pratica manvale di artiglieria*; ... (1^e dr.; Venetië 1586).
- Cras, H.C., *Elogium Johannis Meermannii* (Den Haag 1817).
- Dam, W.A. van, *Zedekundige lessen en voorbeelden voor Nederlandsche krijgslieden* (Gent 1829).
- Decker, P., Jr., *Zes jaren te paard. Herinneringen uit het Hollandsche dragonderleven* (Amsterdam 1852).
- *Devis instructif des travaux de construction dépendans du service du génie en France*, ... (Delft 1817).
- Dibbetz, Johan, *Het Groot Militair Woordenboek*, ... ('s-Gravenhage 1740).
- Doisy, *Essai de bibliologie militaire* (Parijs 1824).
- Durand, Ferdinand, 'De la nécessité de fonder des Bibliothèques militaires', in: *Le spectateur militaire, recueil de science, d'art et d'histoire militaires* 39 (1845) 157-188.
- Es, N.J.A.P.H. van, *Gedenkboek ter herinnering aan de feestviering van het Korps Rijdende Artillerie* (Arnhem 1893).
- Es, N.J.A.P.H. van, *De Hippische Sport en het Korps Rijdende Artillerie 1793-1908 I* (Arnhem [1908]).
- Es, N.J.A.P.H. van, *De twee brigades Rijdende Artillerie onder de Republiek der Vereenigde Nederlanden* (Arnhem [1898]).
- Feltman, Gerh., *Aenmerckingen over den articulbrief, ofte ordonmantie op de discipline militaire*, ... (3e dr.; Den Haag 1715).
- F[régier], *Traité des feux d'artifice pour le spectacle. Nouvelle édition, toute changée, & considérablement augmentée* (Parijs 1747).
- Fronsperger, Leonardt, *Kriegszbuch* (Frankfurt am Main 1573).
- [Garnier, A.], *Mémoires sur la cour de Louis Napoléon et sur la Hollande. Mémoires contemporains*, I (Parijs 1828).
- Gaudi, F.W. van, *Instructie opgedragen aan de officieren van de infanterie, om allerhande soorten van werken in het veld af te steken en aan te leggen, en verscheidene klyne posten in staat van defensie te stellen, als kerkhoven, kerken, casteelen, dorpen en vlekken* (Wesel 1778).
- Geisweit van der Netten, C.A., *Algemeen samenstel der militaire pligten, kundigheden en dienst-verrichtingen. Een hand- en leerboek voor de onderscheidene rangen van de krygs-stand, byzonder voor die der cavallerie* (Groningen 1803).
- Geissler, Christoph Friedrich von, *Neue, Curieuse und vollkommene artillerie*, ... (Dresden 1718).
- 's Gravenhaagsche stads almanak voor het jaar 1840 ('s-Gravenhage z.j.).
- Grewenitz, M. de, *Traité de l'organisation et de la tactique de l'artillerie, et histoire de cette arme, depuis les temps les plus reculés du Moyen Age jusqu'à nos jours* (Parijs 1831).
- Guicciardini, Francesco, *The history of Italy*, translated, edited, with notes and an introduction by Sidney Alexander (New York, Londen 1969).
- *Haagsche Courant* (19 november 1803).
- Haas, Hendrik de, met een introductie van W.G.J. Callenbach en een verhandeling over boek en auteur door Jan Storm van Leeuwen, *De boekbinder, of volledige beschrijving van al het gene wat tot deze konst betrekking heeft* (oorspr. uitg. 1806; Utrecht 1984).
- [Hananwinckel, S.], [voorwoord van A. Raverker], *Zedekundig handboek voor den militairen stand. Uitgegeven door de Maatschappij tot nut van 't Algemeen* (Amsterdam 1815).
- Hardenberg, H., *Handleiding tot de kennis van de bestaande kriegsregeling der Landmagt* (Nieuwe uitgave; 's-Gravenhage 1869).

- Hasselt, Willem Barthold van, *De kragt des oorlogs, bestaande hoofzakelyk, in 't geene by de drie volgende deelen word voorgesteld. Handelende het 1ste deel van de praktikale Hollandsche artillery. Het 11de deel de theorie en praktyk der mienes. En het 11de deel de geattaqueerde en daar tegens gedefendeerde fortresses, wordende daar by in het byzonder aangewezen, wat men heeft in acht te neemen, by een fortres die op een laagen, en die, dewelke op een hoogen horizont met alle voordeelen van onderaardsche werken gebouwt zyn; vindende men dus alhier hoedanig den onderaardschen oorlog gevoert wordt, zo by den aanval, als verweeringe en wat daar omtrent behoort in acht genomen te worden* 1 (Utrecht 1767).
- Hennert, *Dissertations sur la fortification permanente, la fortification de campagne, et la portée des bombes, avec un plan d'instruction pour les officiers* (Utrecht 1795).
- Heutsz, J.B. van, *De onderwerping van Atjeh* ('s-Gravenhage, Batavia 1893).
- Hondius, Henricus, *Grondige onderrichtinge in de optica, ofte perspective konste* (Amsterdam 2e helft 18e eeuw).
- Hondius, Henricus, *Korte beschrijvinge, ende afbeelding van de generale regelen der fortificatie, ...* (Den Haag 1624).
- Huygens, Constantijn, uit het Latijn vertaald, toegelicht en met aantekeningen voorzien door A.H. Kan, met een bijdr. van G. Kamphuis, *De jeugd van Constantijn Huygens door hemzelf beschreven* (Rotterdam, Antwerpen, 1946).
- Huygens, Constantijn, vert. uit het Latijn en toelichting C.L. Heesakkers, [red.: M.A. Schenkveld van der Dussen, e.a.] *Mijn jeugd*. Griffioen (Amsterdam 1987).
- Jacquinet de Presle, H.C., uit het Fransch vert. door L.A.L. Vermasen, *Lessen in de krijgskunde en militaire geschiedenis* 1 (Zutphen 1836).
- Jaspers, Gerard, *De zestiende eeuw in de Stadsbibliotheek Haarlem* (Amsterdam 1987).
- [Kaltenborn, R.W. von], [vert. F.W. von Mauvillon, J.B. van Wintershoven], *De militaire Sophron aan zyne jonge onervarene cameraden, of Verstandige lessen en regelen voor jonge officieren* (Leipzig 1792).
- Kazerneleven. *Een stem uit de ervaring door een oud-milicien* (Amsterdam 1890).
- Kepper, George, *De Militaire Academie* (Amsterdam 1897).
- Kesman, J.H., *Recueil van den zakelyken inhoud van alle sedert den jare 1795 gestelde ordres van den lande de armée over het algemeen betreffende, thans nog in hun geheel of gedeeltelyk in werking* (Den Haag 1805).
- Knötel, Richard, *Mittheilungen zur Geschichte der militärischen Tracht. Als Beilage zu seiner 'Uniformkunde'* 5 (1894).
- Koninklijke almanak voor den jare 1807 (Den Haag [1807]).
- Krayenhoff, Cornelis Johannes, *Cornelis Redelykheid bestraft. Of deszelfs zo genoemde beoordeeling en wederlegging van het vertoog, nopens de aloude metselwerken, vergeleken tegen de hedendaagschen, waarom de zwaare muuren van deezen tyd krachteloos en bouwvallig zyn in tegen overstelling van die der ouden, met bladvolgende aanmerkingen beantwoord* ('s-Gravenhage 1776).
- Krayenhoff, Cornelis Johannes, *Proefkundige beschouwingen van den aart, hoedanigheid, en sterkte van het timmer-hout, waar in aangetoond wordt, dat men, door goede behandeling, het timmerhout, zoo voor schepen, krygs- en burgerlyke gebouwen, als voor magazyns en artillery goederen, beter, sterker, en bestendiger maaken kan* (2e dr.; 's-Gravenhage 1775).
- La Barre Duparcq, Éd. de, *De la création d'une bibliothèque militaire publique* (Parijs 1849).
- La Barre Duparcq, Éd. de, *Notice sur l'Académie militaire de Bréda* (Parijs 1863).
- Latrille, G., *Considérations sur la guerre, et particulièrement sur la dernière guerre* (Parijs [1804]).
- *Lyst der gepensioneerde officieren, overgeleeverd, door het Comité van het Bondgenootschap Lande, aan De Nationaale Vergadering op den 27 oktober 1796. Het tweede jaar der Bataafsche Vryheid* (Den Haag 1797).
- *Lyste van de nieuw aangestelde officieren* ('s-Gravenhage 1747).
- [Meerman, Johannes], *Eenige berichten omtrent de Pruisische, Oostenryksche en Siciliaansche monarchiën, benevens sommige daar aan grenzende staaten* ('s-Gravenhage 1793-1794) 4 dln.
- Meinert, F., vert. F.W. von Mauvillon, J.D. Doorman, *Verhandeling over de onontbeerlijkste krijgswerken, of Betoog van het nut en de noodzakelijkheid van geoefende kennis en dadelijke geschiktheid tot de uitvoering van alle zoodanige werkzaamheden, die zoo wel bij den aanleg en opbouw van veld-verschansingen, als tot den aanval en de verdediging van deze of van vestingen voorkomen: voor officieren in het algemeen, doch in het bijzonder voor die van de infanterie* (Amsterdam [1805]) en 'Een Artillerie-officier', *Aanmerkingen over de rijdende artillerie, derzelver organisatie, gebruik en tacticq* (Amsterdam 1805).
- Mérat, Paul, 'Projet et plan de Bibliothèques réglementaires', in: *Journal des sciences militaires des armées de terre et de mer publié sur les documents fournis par les officiers des armées françaises et étrangères* Quatrième série. Tome II (1847) 49-76.
- *Mémoires de Frédéric Henri prince d'Orange. Qui contiennent ses Expéditions Militaires depuis 1621 jusqu'à l'Année 1646* (Amsterdam 1733).
- *Memorie aan de edele mogende heeren de Gecommitteerde Raden van Holland en West-Vriesland, door C. Redelykheid, mr. metselaar tot Rotterdam; contra de Memorie van de schulp-kalk-branders* [1754].

- Le Moyne Des Essarts, Nicolas-Toussaint, *Nouveau dictionnaire bibliographique portatif, précédé de conseils pour former une bibliothèque peu nombreuse, mais choisie, dans tous les genres; augmenté de quatre Catalogues séparés servant à indiquer les principaux livres qui doivent composer la bibliothèque – d'un homme d'état; – d'un magistrat; – d'un militaire, – et des ministres des cultes; seconde édition* (Parijs 1804) (1798¹).
- Le Moyne dit Des Essarts, Nicolas-Toussaint, *Les siècles littéraires de la France I* (Parijs 1800).
- Mieth, Michael, *Artilleriae recentior praxis. Oder Neuere GeschützBeschreibung Worinnen Von allen vornehmsten Haupt-Puncten der Artilleri Gründlich und ausführlich gehandelt ...* (Frankfurt, Leipzig 1684).
- Mulder, Lodewijk, Willem Staring, *De Stokvisch-orders in der tijd toegelicht door Lodewijk Mulder en thans in beeld vertoond door Willem Staring Jr.* (Haarlem 1884).
- Naam en rangregister der officieren van de nationale armée, in dienst der Bataafsche Republiek ... (Den Haag 1804).
- Naamlyst der militaire officieren, in dienst van de Bataafsche Republiek; benevens derselver ouderdom; tegenwoordige qualiteit; in welke corpsen, zedert den 1 january 1786 gedient; en waar zich in guarnizoen, gecampeert of gecantonneert bevonden hebben zedeert dien tyd tot 1 january 1788, in welke qualiteit, en hoe lang, door het Committé van de Algemeene Zaken van het Bondgenootschap te Lande overgelevert aan de Nationale Vergadering, representeerende het volk van Nederland (Den Haag 1797).
- Naemregister der heeren militaire officieren ... (Leiden [1771]).
- Naemregister der heeren militaire officieren ... (Leiden [1772]).
- Naemregister der heeren militaire officieren ... (Leiden [1785]).
- Naudé, G., *Avis pour dresser une bibliothèque* (Reprint; Berlijn 1978).
- *Nederlandsche jaerboeken, ... Achtste deel* (Amsterdam 1754).
- *Nieuwe Nederlandsche jaerboeken, ... Zevende deels tweede stuk* (Amsterdam, Leiden 1772).
- *Nieuwe Nederlandsche jaerboeken, ... Agste deels tweede stuk* (Amsterdam, Leiden 1773).
- Pazzi-Bonneville, Z. de, *Les Lyonnaises protectrices des états souverains et conservatrices du genre human, ou traité d'une découverte importante & nouvelle sur la science militaire et politique* (Amsterdam 1771).
- Raa, F.J.G. ten, *De uniformen van de Nederlandsche Zee- en Landmacht hier te lande en in de Koloniën* ('s-Gravenhage 1900) 2 dln.
- Redelykheid, Cornelis, *Middel dienende tot verzekering der sluizen, tegens zwaren stormen en hogen water-vloeden; bestaande, in een sluis-sluitbak, Uitgevonden, beschreven, en met de nodige Afbeeldingen, gegraveerd op drie koperen platen, in het licht gegeven, ten nutten van het algemeen, en ter bevordering van konsten en wetenschappen* (z.p. 1776).
- Redelykheid, Cornelis, *De nieuw uitgevonden diepmachine, afgebeeld op drie koperen platen. Uitgevonden, beschreven en in 't licht gebracht tot nut en dienst van 't algemeen, en ter bevordering van konsten en wetenschappen* ('s-Gravenhage, Amsterdam 1774).
- Redelykheid, Cornelis, *De nieuw uitgevonden palissaden, om dezelve zoo in het veld, als in vestingen, met meerder voordeel dan hedendaagsch, tegen de vyanden te kunnen gebruiken. Als mede een nieuw uitgevonden machine, om een canon in den bedektenweg te kunnen gebruiken* ('s-Gravenhage, Amsterdam 1775).
- Redelykheid, C., *De nieuwe versterkte facen en flanken*, ... (Amsterdam 1759).
- Redelykheid, Cornelis, *Ons gemeenebest den Staat der Vereënjde Nederlanden, In deszelfs ware Sterkte, tegen alle aanvallende Vyanden, overwogen en voorgesteld, in drie brieven* ('s-Gravenhage 1789).
- Redelykheid, Cornelis, *Verhandeling over de metse-lary in vestingwerken*, ... (Rotterdam 1755).
- *Reglement en generaele ordres voor de regimenten infanterie van den staat* ('s-Gravenhage [1772]).
- *Reglement voor de Koninklijke Militaire Akademie* ('s-Gravenhage 1828).
- Reynd, Everhard van, *Historie der Nederlandscher oorlogen begin ende voortganck tot den jaere 1601. Door wylen Everhard van Reynd seer geleerdelyck en waerachtich beschreven daer bij gevoegt de Nederlandsche geschiedenissen dienende voor continuatie tot de doot van sijn excellentie graef Hendrick Casimier van Nassau stadthouder van Vries-Landt stadthouder Groeningen, Omlanden, ende Drenth, 1640* (Leeuwarden, 1650).
- Richard, J., *Atlas behelzende alle de plans van de manoeuvres van de troepen infanterie van den Staat van zyne doorlugtige hoogheid den heere prince erfstadhouder. &c.&c.&c. Gearresteerd den 4.de February 1771* (Den Haag [1771]).
- Richard, Johannes, *Militaire verlustiging. Eerste Deel. Bestaende in diversche defensieve manoeuvres, door de troepen infanterie van den Staat der Vereënjde Nederlanden. Gegrond op de principes in gevolge het Reglement van zijne Doorlugtige Hoogheid, den Heere Prinse Erf-Stadhouder, Capitein-Generaal, enz. enz.* ('s-Gravenhage 1777).
- Richard, Johannes, *Militaire verlustiging. Tweede deel. Vervattende de voornaamste zaaken noopens het bestuur der oorlogen, zoo uit de voornaamste Autheuren als verzamelde Handschriften, met de daarbij noodige gemaakte veranderingen; toepasselyk te samengevoegt tot nut en dienst voor de Liefhebber der loflijke krijgsöfening* ('s-Gravenhage 1776).
- Richard, J., *Plans en explicatie van de manoeuvres, welke geëxecuteerd zijn door het geheele guarnisoen van*

- 's Graavenhaage: door de regiment Guardes Cavallerie en Infanterie van den Staat. Achter Waasdorp, den 24. en 26sten mei, 1774 ('s-Gravenhage 1775).
- Richard, Jules, Édouard Detaille, *L'armée Française* (Parijs 1885-1889) 2 dln.
 - Ridder, D.M.E. de, *KILACADMON. Herinneringen uit het cadettenleven van een halve eeuw geleden, ...* (Gouda 1928).
 - Roesch, J.F., *Plans von zwey und vierzig Haupt-Schlachten, Treffen und Belagerungen des Siebenjaehri-gen Kriegs aus den seltesten und geprüftesten quellen gezogen, met den besten Werken über diesen Krieg sor-faeltigst verglichen und herausgegeben* (Frankfurt 1790).
 - Sande, Johan van den, 'Nederlandsche historie, ... Dienende voor continuatie van de historie van wijll. Everhard van Reydt', in: Everhard van Reydt, *Historie der Nederlantscher oorlogen begin ende voort-ganck tot den jaere 1601. ... daer bij gevoegt de Nederland-sche geschiedenissen dienende voor continuatie tot de doot van sijn excellentie graef Hendrick Casimier van Nassauw stadt-houder van Vries-Landt stadt Groeningen, Omlanden, ende Drenth, 1640* (Leeuwarden, 1650).
 - Saxe, Maurice de, (bezorgd door) Mr. De Bonneville, *Les rêveries ou memoires sur l'art de la guerre de Mau-ric comte de Saxe, duc de Coulande et de Semigalle, mare-chal-general des armées de S.M.T.C. &c. &c. &c. dédiés a messieurs les officiers generaux* (Den Haag 1756).
 - Saxe, Maurice de, bezorgd door Abbé Pérau, *Mes rêveries. Ouvrage posthume de Maurice comte de Saxe, duc de Curlande et de Sémigalle, maréchal général des armées de sa majesté très-Chrétienne: augmentée d'une histoire abrégée de sa vie, & de différentes pièces qui y ont rapport* II (Amsterdam, Leipzig, Parijs 1757) 2 dln.
 - Saxe, Maurice de, *Mes rêveries. Ouvrage posthume du maréchal Maurice Cte de Saxe. Les introuvables* (Reprint; Parijs 1977).
 - Scharnhorst, G., *Militair zakboek ... Vermeerderd met eenige proeven, betreffelijk ons oud en nieuw geschut, zoo door Saueracker, als door de directeurs van 's lands Artillery-Schoolen, met onderscheiden Calibers in het veld te Waasdorp* (Den Haag 1800).
 - Scheibler, M.F., uit het Hoogduits vert. door C.P. Winckel, *Geestelijke wapenrusting van een' christelij-ken krijgsman; of verzameling van overdenkingen, gebeden, enz., in verschillende omstandigheden, waarin hij zich kan bevinden* ('s-Gravenhage 1816).
 - Schlözer, August Ludwig, Lodewyk Ernst, hertog van Brunswyk en Lunenburg, keizerl. Koningl. En ryks-veldmaarschalk. &c. &c. *Echte bescheiden van het gedrag ten opzichte zijner aanzienlijke waardigheden, als veldmaarschalk. Voogd en representant van zijne doorl. Hoogheid, den heere erfstadh. P.W. de V. van Oranje; in de Verëenigde Nederlanden* (Amsterdam [1786]).
 - Siemienowicz, Casimiro, *Artis magnæ artilleriæ pars prima* (Amsterdam 1650).
 - Siemienowicz, Casimir, vertaald door George Shelvocke, *The great art of artillery* (Londen 1729).
 - Simienowicz, Casimiro, Daniel Elrich, *Vollkom-mene Geschütz-Feuerwerck und Büchsenmeisterey-Kunst: ...* (Frankfurt am Main 1730).
 - Snellen van Vollenhoven, S.C., (uitgever), *Encyclopaedie. Geïllustreerd woordenboek voor wetenschap, kunst en geschiedenis. Landbouw, handel en nijverheid. Tot verspreiding van kennis en bevordering der beschaving onder alle standen, naar de beste bronnen bewerkt voornamelijk naar Brockhaus, Nieuwenhuis, Witsen Geijsbeek, Courtin, de Feller, Meijer, Kraus, Pevati, Ludewig, Jablonski, enz., enz., enz. VII, VIII* (Arnhem, Nijmegen 1882).
 - Staring, W.C., *Schetsen uit het leven aan de Kon: Mil: Akademie* (Maastricht 1870).
 - St[aring], W[ille]m, 'Middagstaltijd', in: *Eigen Haard* (1890) 388-390.
 - Staring, W., 'De Nederlandsche Schako', in: *De Soldatenkrant* 31 (1899) [1-2], 32 (1899) [1-2].
 - S[taring], W., 'Een ordonnanssrit', in: *De Militaire Gids* (1901) 223-256.
 - Staring, Wm., 'De overgaaf van Mons (Bergen in Henegouwen) in 1830', in: *De Militaire Gids* (1893) 91-126, 137-171.
 - Storm de Grave, A.J.P. *Mijne herinneringen uit den Spaanschen veldtocht, gedurende de jaren 1808 en 1809* (Amsterdam 1820).
 - *Supplement aux Rêveries ou memoires sur l'art de la guerre de Maurice Comte de Saxe, duc de Courlande et de Semigalle, Marechal-General des Armées de S.M.T.C. &c. &c. &c. Contenant les Additions & Corrections qui se trouvent dans la nouvelle edition de Paris en deux volumes in quarto de 1757* (Den Haag 1758).
 - Sypesteijn, J.W. van, *Geschiedenis van het Regiment Hollandsche Hussaren, vroeger Regiment Hussaren van Van Heeckeren, vervolgens Regiment Bataafsche Hus-saren en daarna 2de en 11de Regiment Hussaren. Eene bijdrage voor de Nederlandsche krijgsgeschiedenis van het belangrijke tijdvak van 1784-1814* ('s-Gravenhage, Amsterdam 1849).
 - Sypesteijn, J.W. van, *Geschiedenis van het Regiment Nederlandsche Rijdende Artillerie* (Zaltbommel 1852).
 - Teupken, J.F., *Beschrijving hoedanig de Koninklijke Nederlandsche Troepen en alle in militaire betrekking staande personen gekleed, geëquipeerd en gewapend zijn; ...* ('s-Gravenhage, Amsterdam 1823).
 - [Tuijll van Serooskerken, H.N.C. van], *De Licht-blaauwe Hussaren van Willem Boreel, ter herinnering aan het Regiment Hussaren No 6* (Den Haag 1868).
 - V., 'Een kort woord over onze militaire bibliothe-ken', in: *Indisch militair tijdschrift*, 17 (1886) 268-276.
 - De Villeneuve, *Science de la marine: le service et l'art de la guerre, aussi-bien que la connaissance nécessaire aux officiers, par-rapport aux diverses parties des vais-*

- seaux, et de la navigation. Quatrième partie, contenant la tactique navale. Cours de la science militaire à l'usage de l'infanterie, de la cavalerie, de l'artillerie, du génie, et de la marine, tome quinziesme, contenant la tactique navale (Den Haag, Frankfurt, Leipzig 1757).
- De Viols (red.), *Édition portative des rêveries, ou memoires sur l'art de la guerre. Par Maurice comte de Saxe, duc de Courlande et de Semigalle, marechal general des armées de S.M.T. &c. &c. Edition revue & corrigée exactement sur le manuscrit original: augmentée de l'Abregé de la vie de l'auteur, & de plusieurs pieces sur l'art de la guerre, relatives au système de M. le maréchal de Saxe* (Dresden 1757).
 - Virulij van Pouderoijen, [M.J.E.], *Korte geschiedenis der Nederlandsche Rijdende Artillerie, ... Uitgegeven bij gelegenheid van den 100-jarigen Gedenkdag der oprichting van de Nederlandsche Rijdende Artillerie* (Arnhem 1893).
 - Voorst tot Voorst, J.J.G. baron van, *Zedelijke plichten van den soldaat. Ten gebruik bij het onderwijs op de korpscholen en ten dienste van het kader* (Arnhem 1881).
 - [Walther, Conrad], *Versuch einer vollständigen Militair-Bibliothek* (Dresden 1783).
 - Weitzel, A.W.P., 'Het vijftigjarig bestaan van den Militaire spectator', in: *MS* (1882) 2-14.
 - Young, William, *Manoeuvres, or practical observations on the art of war; containing, vol I. 1. the manuel exercise. 2. an essay on the command of small detachments. 3. a new system of fortification, by making use of standing timber, &c and general Wolfe's instructions to young officers. Vol. II. 1. manoeuvres for a battalion of infantry. 2. manoeuvres for a battalion, and brigade of infantry. 3. manoeuvres in general, with short table, containing above two hundred and forty different movements. With 62 copper-plates* (Londen [in of na 1771]).

Secundaire literatuur

- A.J.S., 'Een militair Reglement uit de vorige Eeuw', in: *De Militaire Gids* (1895) 235-247.
- Aa, A.J. van der, voortgezet door K.J.R. van Harderwijk en G.D.J. Schotel, met medewerking van P.J.B.C. Robidé van der Aa, e.a., *Biographisch woordenboek der Nederlanden, bevattende levensbeschrijvingen van zoodanige personen, die zich op eenigerlei wijze in ons vaderland hebben vermaard gemaakt* (Haarlem 1852-1878) 21 dln. in 27 bdn.
- Aalders, M.H.W., *Tussen kazerne en universiteit. De discussie over opvoeding en onderwijs aan de Koninklijke Militaire Academie te Breda in de negentiende eeuw* (Nijmegen 1997).
- Acda, G.M.W., M.A. van Alphen, J.W. van Borselen e.a., *Het Instituut. Honderdzeventig jaar opleiding tot marineofficier 1829-1999* (Amsterdam 2000).
- *Algemene geschiedenis der Nederlanden*, dl. 8 (Haarlem 1979).
- Amersfoort, H., *Drukken voor Defensie. IUB en CPD 1948-1988. Brochurereeks van de Sectie Militaire Geschiedenis*, nr. 4. ('s-Gravenhage 1989).
- Amersfoort, H., *Koning en kanton. De Nederlandse staat en het einde van de Zwitserse krijgsdienst hier te lande 1814-1829* (proefschrift Leiden; 's-Gravenhage 1988).
- Amersfoort, H., 'De strijd om het leger (1813-1940)', in: C.A. Tamse en E. Witte (red.): *Staats- en natievorming in Willem I's Koninkrijk (1815-1830)* (Brussel, Baarn 1992) 186-206.
- Angenent, W.J., 'Het gevecht bij Vreeswijk 9 mei 1787', in: *Jaarboek Oud-Utrecht* (1987) 156-188.
- Anglo, Sydney, *The martial arts of Renaissance Europe* (New Haven, Londen 2002).
- Anoniem, E.S. Mittler & Sohn *Königliche Hofbuch-handlung und Hofbuchsdruckerei*. Berlin ([Berlijn] 1914).
- Anoniem, *Inventaris van het fragment-archief van het Archief van Oorlog en Topografisch Bureau (1811) 1814-1841* (z.p. z.j.).
- Anoniem, *De opheffing van de departementen van Marine en van Oorlog en de instelling van een Departement van Defensie. Een historisch overzicht van het vraagstuk en eene ernstige waarschuwing aan de regeering, de Staten-Generaal en het Nederlandsche volk* (Den Helder 1921).
- Anoniem, 'Uitgeverij van "Sara Burgerhart" in Den Haag gevestigd sedert 1739. Bij het 225-jarig jubileum van Boekhandel Van Cleef', in: *Het Vaderland* (15 december 1964).
- Arends, G.J., *Sluizen en stuwen. De ontwikkeling van de sluis- en stuwbouw in Nederland tot 1940. Bouwtechniek in Nederland*, nr. 5 (Delft 1994).
- Baard, H.P., *Kunst in schuilkelders. De odyssee der nationale kunstschaten gedurende de oorlogsjaren 1939-1945* ('s-Gravenhage 1946).
- Backer Dirks, J.J., 'Levensbericht van Johan Marinus Obreen', in: *Levensberichten der afgestorvene medeleden van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde. bijlage tot de handelingen van 1878* (Leiden 1878) 407-437.
- Bardin, [E.-A.], *Dictionnaire de l'armée de terre ou recherches historiques sur l'art et les usages militaires des anciens et des modernes* [5] (Parijs 1841).
- Bartels, J.A.C., 'De beproeving van de Berthonboot, een onbekende episode uit de geschiedenis van de Nederlandse cavalerie', in: *Armamentaria* 29 (1994) 89-102.
- Bartels, J.A.C., *Jan Hoyneck van Papendrecht 1858-1933* (Amsterdam 1986).
- Bartels, J.A.C., *Presenteer! De Nederlandse militair twee eeuwen te boek (1795-1995). Tentoonstellings-catalogi en -brochures van de Koninklijke Bibliotheek*, nr. 50 (Den Haag 1995).

- Bas, F. de Prins Frederik der Nederlanden en zijn tijd, dl. IV (Schiedam 1913).
- Belien, H.M., A.Th. van Deursen en G.J. van Setten, *Gestalten van de Gouden Eeuw. Een Hollands groepsportret* (Amsterdam 1995).
- Belien, H.M., D. van der Horst (e.a.), *Nederlanders van het eerste uur* (Amsterdam 1996).
- Benoit, J., M. Catinat, e.a., *Livres précieux du Musée de Malmaison* (Parijs 1992).
- Berg, D. van den, *Geschiedenis van de Mineurs, Sappeurs en Pioniers, met name in de Nederlanden, tot in de tijd van Prins Maurits* (z.p. z.j.).
- Berg, W. van den, 'Een royale kijk op Holland', in: *DBNL Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren* (www.dbnl.nl) (2002).
- Berkel, K. van, *In het voetspoor van Stevin. Geschiedenis van de natuurwetenschap in Nederland 1580-1940* (Meppel, Amsterdam 1985).
- Berkvens-Stevelinck, Christiane, 'L'édition française en Hollande', in: Roger Chartier en Henri-Jean Martin (red.), *Histoire de l'édition française*, dl. 2, *Le livre triomphant 1660-1830* (Parijs 1990) 403-417.
- Berkvens-Stevelinck, Christiane, *Magna commoditas. Geschiedenis van de Leidse universiteitsbibliotheek 1575-2000* (Leiden 2001).
- Berlin, Robert H., *Military classics. Historical bibliography*, no. 8 (Fort Leavenworth, Kansas 1988).
- Berthaut, *Les ingénieurs géographes 1624-1831. Étude historique* II (z.p. 1902).
- Bervoets, J.A.A., 'De registratie van militairen in Nederland en haar weerslag in de archieven, berustend in het Algemeen Rijksarchief', in: *Gens Nostra* 12 (1972) 368-375.
- Beth, J.C., *De Departementen van Algemeen Bestuur, gedurende het tijdvak 1798-1907* (Groningen 1908).
- Bevaart, Willem, *Bronbeek. Tempo doeloe der liefdadigheid* (Utrecht 1998).
- Bevaart, Willem, *De Gouden Zon. De hogere vorming van officieren der Koninklijke Landmacht 1868-1992* ('s-Gravenhage 1995).
- Bevaart, W., 'Een harde leerschool 1836-1890', in: Petra Groen en Wim Klinkert (red.), *Studeren in uniform. 175 jaar Koninklijke Militaire Academie 1828-2003* (Den Haag 2003) 59-154.
- Bevaart, W., *De Nederlandse defensie (1839-1874). Bijdragen Sectie Militaire Geschiedenis*, nr. 22 ('s-Gravenhage 1993).
- Beijerman-Schols, J., 'De collectie van mr. Simon van Gijn', in: J.F. Heijbroek (eindred.), *Geschiedenis in beeld* (Zwolle 2000) 39-51.
- Bieganski, Witold, Piotr Stawiecki, Janusz Wojtasik [red.], *Jadwiga Nadzieja, voorbereiding van de publicatie, Histoire militaire de la Pologne. Problèmes choisis. Dissertations, études, esquisses. Institut d'Histoire Militaire Varsovie. Publié à l'occasion du XIIe Congrès International des sciences historiques à Moscou (Août 1970) (Warschau 1970).*
- Bierens de Haan, J.A., *De Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen 1752-1952* (Haarlem 1952).
- *Biographie universelle ou dictionnaire de tous les hommes qui se sont fait remarquer par leurs écrits, leurs actions, leurs talents, leurs vertus ou leurs crimes; depuis le commencement du monde jusqu'à ce jour; d'après la Biographie universelle ancienne et moderne de Michaud; la Biographie universelle historique de Weiss; l'Encyclopédie nouvelle; le Dictionnaire de la Conversation; l'Art de vérifier les dates, etc., etc.; ... III* (Brussel 1843).
- 'Bilderdijk bibliothecaris', in: *De Navorscher* (1893) 365.
- Bloom, James, 'Military history', in: Franklin D. Margiotta (hoofdred.), *Brassey's encyclopedia of military history and biography* (Washington, Londen 1994) 485-497.
- Bödeker, Hans Erich, 'De democratisering van het lezen? Leesgedrag in Duitsland in de negentiende en twintigste eeuw', in: Theo Bijvoet e.a. (red.), *Bladeren in andermans hoofd. Over lezers en leescultuur. Memoria. Cultuur- en mentaliteits-historische studies over de Nederlanden* (Nijmegen 1996) 264-290.
- Bodel Nijenhuis, J.T., 'Levensberigt van Friedrich Wilhelm von Mauvillon', in: *Handelingen der jaarlijksche algemeene vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden* (1852) 82-83.
- Boele van Hensbroek, P.A.M., 'Iets over den Haagschen boekhandel in de 19e eeuw', in: *Die Haghe* (1905) 274-296.
- Bois, Jean-Pierre, *Maurice de Saxe* (Parijs 1992).
- Bonke, Hans, *De kleyn mast van de Hollandse coopsteden. Stadontwikkeling in Rotterdam 1572-1795. Amsterdamse Historische Reeks, Kleine Serie, Deel 32. Historische Publicaties Roterodamum*, nr. 110 (Amsterdam 1996).
- Bootsma, N., *De Hertog van Brunswijk 1750-1759* (Assen 1962).
- Bosman, Lex, 'De ontwerpen van François Samuel de Veye (1726-1797) voor Berbice', in: P.J.J. van Dijk (red.), e.a., *Vestingbouw overzee. Militaire architectuur van Manhattan tot Korea. Vestingbouwkundige bijdragen*, IV (Zutphen 1996) 44-63.
- Bossenbroek, Martin, *Holland op zijn breedst. Indië en Zuid-Afrika in de Nederlandse cultuur omstreeks 1900* (Amsterdam 1996).
- Bots, J.A.H.G.M. (eindred.) e.a., *Bibliopolis. Geschiedenis van het gedrukte boek in Nederland* (Zwolle 2003).
- Bousquet-Bressolier, Catherine, 'Charles-Antoine Jombert (1712-1784). Un libraire entre sciences et arts', in: *Bulletin du bibliophile* 2 (1997) 299-333.
- Bouwens, Marion, 'Charles Rochussen, illustrateur van boeken', in: Marlite Halbertsma, met bijdr. van Marion Bouwens en Renny van Heu-

- ven-van Nes, Charles Rochussen 1814-1894. Een veelzijdig kunstenaar (Zwolle, Rotterdam 1997).
- Bouwman, André, e.a., *Stad van boeken. Handschrift en druk in Leiden 1260-2000* (Leiden 2008).
 - Braches, Ernst, *Nieuwe Kunst en het boek. Een studie in Art Nouveau* (Amsterdam 2003) 2 dln.
 - Brekelmans, F.A., *Twee eeuwen Broese. Gedenkboek bij het 200-jarig bestaan van de Koninklijke Drukkerij Broese en Peereboom BV te Breda 1784-1984* (Breda 1984).
 - Breugelmans R. (eindred.), *Goed gezien. Tien eeuwen wetenschap in handschrift en druk* (Leiden 1987).
 - Breukelen, R.H.M. van, 'Coenraad Teulings en zijn Bossche drukkerijen, 1844-1902', in: *Noord-Brabants historisch jaarboek* 12 (1995) 166-194.
 - Brocades Zaalberg, T.W., 'To COIN or not to COIN', in: *MS* (2008) 120-122.
 - Brot, M., 'La bibliothèque idéale d'Antoine-Alexandre Barbier', in: J.-C. Bonnet, *L'Empire des Muses. Napoléon, les arts et les lettres* (z.p. 2004) 91-109.
 - Brouwer, Han, 'De vele geschiedenissen van het boek. Bij wijze van inleiding', in: *Jaarboek voor Nederlandse boekgeschiedenis* 1 (1994) 7-24.
 - Brouwer, Han, *Lezen en schrijven in de provincie. De boeken van de Zwolse boekverkopers 1777-1849* (Leiden 1995).
 - Bruggmans, H., *Van raadhuis tot paleis. Documenten betreffende den overgang van het Amsterdamsche stadhuis tot koninklijk paleis* (Amsterdam 1913).
 - Bruijn, J. de, e.a., (red.), *Geen heersende kerk, geen heersende staat. De verhouding tussen kerken en staat 1796-1996* (Zoetermeer 1998).
 - Bruijn, J. de, 'Van Pieter 't Hoen tot Joop van den Ende. Tweehonderd jaar publieke moraal in Nederland', in: J. de Bruijn e.a. (red.), *Geen heersende kerk, geen heersende staat. De verhouding tussen kerken en staat 1796-1996* (Zoetermeer 1998) 97-155.
 - Brummel, L., *Geschiedenis der Koninklijke Bibliotheek* (Leiden 1939).
 - Brummel, L., *Twee ballingen 's lands tijdens onze opstand tegen Spanje. Hugo Blotius (1534-1608), Emanuel van Meteren (1535-1612) ('s-Gravenhage, 1972).*
 - Bühler, Hans-Eugen, in samenwerking met Edelgard Bühler, *Der Frontbuchhandel 1939-1945. Organisationen, Kompetenzen, Verlage, Bücher. Eine Dokumentation. Archiv für Geschichte des Buchwesens, Studien, Band 3* (Frankfurt am Main 2002).
 - Burgers, Jacqueline, *Helden aan de wand. Historische schoolplaten* (Haarlem 1979).
 - Buijnsters, Piet J., *Geschiedenis van de Nederlandse bibliofilie. Boek- en prentverzamelaars 1750-2010* (Nijmegen 2010).
 - Buijnsters, Piet, 'Mr. Ferdinand Casper Koch (1873-1957) als boekverzamelaar', in: *Jaarboek voor Nederlandse boekgeschiedenis* 15 (2008) 143-158.
 - Buijnsters, P.J., 'Nederlandse leesgezelschappen uit de 18e eeuw', in: P.J. Buijnsters, *Nederlandse literatuur van de achttiende eeuw. Veertien verkenningen* (Utrecht 1984) 183-198.
 - Buijnsters, P.J., *Wolff & Deken. Een biografie* (Leiden 1984).
 - Bijvoet, Theo, e.a. (red.), *Bladeren in andermans hoofd. Over lezers en leescultuur. Memoria. Cultuur- en mentaliteitshistorische studies over de Nederlanden* (Nijmegen 1996).
 - Canck, H. de, 'De Officina Plantiniana en de Elzeviërs, 1641-1656', in: B.P.M. Dongelmans, P.G. Hoftijzer, O.S. Lankorst (red.), *Boekverkopers van Europa. Het 17de-eeuwse Nederlandse uitgevershuis Elzevier. Bijdragen tot de Geschiedenis van de Nederlandse Boekhandel, Nieuwe Reeks, Deel v* (Zutphen, 2000) 183-194.
 - Carrias, Eugène, *La pensée militaire allemande* (Paris 1948).
 - Carrias, Eugène, *La pensée militaire française* (Paris 1960).
 - Carlier, Y., V. Droguet, e.a., *Napoléon à Fontainebleau* (Parijs 2003).
 - Carlyle, Thomas, *History of Friedrich II. of Prussia, called Frederick the Great XI* (Leipzig 1865).
 - Chandler, David, *The art of warfare on land* (Londen, etc. 1974).
 - Charité, J. (eindred.), *Biografisch woordenboek van Nederland* (Amsterdam 1979-2008) 6 dln.
 - Chartier, Roger en Henri-Jean Martin (red.), *Histoire de l'édition française*, dl. 2, *Le livre triomphant 1660-1830* (Parijs 1990).
 - Clark, Jack A., *Gabriel Naudé 1600-1653* (Hamden, Connecticut 1970).
 - Cockx-Indestege, Elly, Marjan Knockaert, 'Catalogus' in: Elly Cockx-Indestege, Francine de Nave (red.), *Christoffel Plantijn en de exacte wetenschappen in zijn tijd* (Brussel 1989) 61-183.
 - Cockx-Indestege, Elly, Francine de Nave (red.), *Christoffel Plantijn en de exacte wetenschappen in zijn tijd* (Brussel 1989).
 - Cockx-Indestege, Elly, 'Plantijn en de exacte wetenschappen', in: Elly Cockx-Indestege, Francine de Nave (red.), *Christoffel Plantijn en de exacte wetenschappen in zijn tijd* (Brussel 1989) 45-59.
 - Coenen, J.C.G.W., 'De oprichting van de KMA', in: Petra Groen en Wim Klinkert (red.), *Studeren in uniform. 175 jaar Koninklijke Militaire Academie 1828-2003* (Den Haag 2003) 13-58.
 - Corvisier, André (red.), *Histoire militaire de la France II* (Parijs 1997).
 - Creveld, Martin van, *The art of war. War and military thought. Cassel's history of warfare* (Londen 2000).
 - Creveld, Martin van, *Oorlogscultuur* (Houten 2009).
 - Creveld, Martin van, *Technology and war from 2000 B.C. to the present* (New York etc. 1991).

- Croix, Horst de la, 'The literature on fortification in Renaissance Italy', in: *Technology and Culture* 1 (1963) 30-50.
- Culot, P., *Relieurs et reliures décorés en France aux époques Directoire et Empire. Cinquante ateliers en quelque deux cents reliures conservées à la Bibliotheca Wittockiana* (Brussel 2000).
- Darnton, Robert, 'Eerste aanzet tot een geschiedenis van het lezen', in idem, *De Kus van Lamourette. Bespiegelingen over mentaliteitsgeschiedenis* (Amsterdam 1990) 140-166.
- Darnton, Robert, *De Kus van Lamourette. Bespiegelingen over mentaliteitsgeschiedenis* (Amsterdam 1990).
- Davois, G., *Les Bonaparte littérateurs. Essai bibliographique* (Parijs 1909).
- Delft, Marieke van (red.), e.a., 1798-1998 Koninklijke Bibliotheek. Verzamelaars en verzamelingen (Zwolle 1998).
- Dissel, Anita van, *Varen en vechten. 's Lands zee-macht (1597-1795) in druk. Tentoonstellingscatalogi en -brochures van de Koninklijke Bibliotheek*, nr. 56 (Den Haag 1997).
- Dobbie, Ian, *Sovereign service. The story of SASRA 1838-1988* (Aldershot, Hants 1988).
- Dobras, Wolfgang (red.), *Gutenberg. Aventur und Kunst. Vom Geheimunternehmen zur ersten Medienrevolution* (Mainz 2000).
- Dongelmans, Berry, 'Bibliofielen, verzamelaars en gebruikers. Militaire en maritieme boeken in particuliere boekveilingcatalogi, een verkenning', in: Louis Ph. Sloos (red.), *Boeken met krijgs-historie. Op verkenning in het oudste boekbezit van Defensie* (Breda 2010) 165-195.
- Dongelmans, B.P.M., P.G. Hoftijzer, O.S. Lan-korst (red.), *Boekverkopers van Europa. Het 17de-eeuwse Nederlandse uitgevershuis Elsevier. Bijdragen tot de Geschiedenis van de Nederlandse Boek-handel*, Nieuwe Reeks, Deel V (Zutphen, 2000).
- Dongelmans, Berry (red.), e.a., *Kopij en druk revisi-ted, themanummer Jaarboek voor Nederlandse boek-geschiedenis* 17 (2010).
- Dongelmans, B.P.M., Johannes Immerzeel Junior (1776-1841). *Het bedrijf van een uitgever-boekhandelaar in de eerste helft van de negentiende eeuw* (proef-schrift VU; Amsterdam 1992).
- Dongelmans, Berry, Sylvia Zwaaneveldt: 'De "Naam lijst der Intekenaren" als bron voor onderzoek naar lokale leescultuur', in: *Jaarboek voor Nederlandse boekgeschiedenis* 5 (1998) 95-122.
- Dongelmans, B.P.M., 'Over intekenaren, kopers en lezers Een zoektocht naar het leesgezelschap te Nieuwenhuis', in: *De Negentiende Eeuw* 2-3 (1990) 189-203.
- Donkersloot-de Vrij, Marijke, *Repertorium van Nederlandse kaartmakers 1500-1900* (Utrecht 2003) (<http://www.maphist.nl/> Repertorium_van_Nederlandse_kaatmakers.pdf).
- Drimmelen, Wim van (red.), e.a., *Honderd hoogte-punten uit de Koninklijke Bibliotheek* (Zwolle 1994).
- Dronkers, J.M.G.A., *De generaals van het Koninkrijk Holland 1806-1810. Een bijdrage tot de studie van de krijgsgeschiedenis van Nederland* (['s-Gravenhage 1968]).
- Duboscq, A., *Louis Bonaparte en Hollande d'après ses lettres* (Parijs 1911).
- Dubourg Glatigny, Pascal, 'Hans Vredeman de Vries en de perspectiefleer', in: Heiner Borggreffe, Thomas Fusenig, Barbara Uppenkamp (red.), *Tussen stadspaleizen en luchtkastelen. Hans Vredeman de Vries en de Renaissance* (Gent, Amsterdam, 2002) 127-132.
- Dunk, Thomas H. von der, "'Hij kan zeer wel spreken en weet goed zijn agting onder zijn volk te behouden.'" Cornelis Redelykheid en de selectie van een stadsarchitect voor Zwolle in 1777', in: *Overijsselse historische bijdragen. Verslagen en mede-delingen van de Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis* 113 (1998), 104-134.
- Dunk, Thomas H. von der, *Een Hollands heiligdom. De moeizame architectonische eenwording van Nederland* (Amsterdam 2007).
- Dusoier, R., J. De Landtsheer, D. Imhof (eindred.), *Justus Lipsius (1547-1606) en het Plantijnse Huis* (Antwerpen 1997).
- Earle, Edward Mead (red.), met medew. van Gordon A. Craig en Felix Gilbert, *Makers of modern strategy. Military thought from Machiavelli to Hitler* (Princeton 1944).
- Easton, Matthew, 'Fior di Battaglia. The Martial Treatise of Fiore dei Liberi (c. 1409)', in: Christopher Dobson (red.), *Art and Arms. Florence, City of the Medici* (Suffolk 2003) 47-64.
- *Economisch historisch jaarboek* 19 (1935).
- Eekhout, Luc, *Het Admiralenboek. De vlagofficieren van de Nederlandse marine 1382-1991. Bijdragen tot de Nederlandse marinegeschiedenis, deel 6* (Amsterdam 1992).
- Eisenstein, Elizabeth L., *The printing press as an agent of change. Communications and cultural transformations in early-modern Europe* (Cambridge 1980) 2 dln.
- Elands, Martin, e.a., *250 jaar Genietroepen 1748-1998* (Den Haag 1998).
- Elphick, S.D., '6. Kunstschaten en herinnerings-voorwerpen', in: G.M.W. Acda, M.A. van Alphen, J.W. van Borselen e.a., *Het Instituut. Hon-derdzeventig jaar opleiding tot marineofficier 1829-1999* (Amsterdam 2000) 251-254.
- Epen, D.G. van, *Het geslacht De Veye* ('s-Gravenha-ge 1913).
- Eerenbeemt, H.F.J.M. van den, 's-Hertogenbosch in de Bataafse en Franse tijd 1794-1814. Bijdrage tot de kennis van de sociaal-economische structuur (Nijme-gen, Utrecht 1955).

- Ermel Scherer, F.G.A., *Rede gehouden door F.G.A. Ermel Scherer Gep. Luitenant-Generaal, Inspecteur-Generaal der Artillerie bij de opening van het Nederlandsch Artillerie-Museum op het Kasteel 'de Doorwerth' den 5 Augustus 1913* (z.p. z.j.).
- Evers, G.A., *Utrecht als koninklijke residentie. Het verblijf van Lodewijk Napoleon te Utrecht 1807-1808* (Utrecht 1941).
- Eyk, J.W.A. van, 'De paradepaarden van het Legermuseum. Duizend oude drukken', in: *Armamentaria* 5 (1970) 85-90.
- Feldhaus, F.M., *Die Technik. Ein Lexikon. Der Vorzeit, der Geschichtlichen Zeit und der Naturvölker* (Wiesbaden 1970).
- Feitsma, W.A., 'Zestig jaar Legermuseum 1913-1973, 5 augustus', *Armamentaria* 8 (1973) 43-55.
- Fischer, Wolfram, Peter Lundgreen, 'The recruitment and training of administrative and technical personnel', in: Charles Tilly (red.), *The formation of national states in Western Europe* (Princeton, New Jersey 1975) 456-561.
- Fleurbaay, E., *Empire in het Paleis. De inrichting van het Paleis op de Dam ten tijde van Lodewijk Napoleon* (Amsterdam 1983).
- Fontaine, P.F.M., *De Raad van State, zijn taak, organisatie en werkzaamheden in de jaren 1588-1590* (Groningen 1954).
- Fontaine Verwey, H. de la, *Het Nederlandse geïllustreerde boek. Een schets van zijn geschiedenis* (Nijmegen 1956).
- Fouw, Arie de, *Philips van Kleef. Een bijdrage tot de kennis van zijn leven en karakter* (proefschrift VU; Groningen 1937).
- Fox, F.M., 'Militaire entourage rondom Oranje. De totstandkoming van het Militaire Huis in de eerste helft van de negentiende eeuw', in: *Oranje-Nassau Museum Jaarboek* (1992) 6-37.
- Fürstenberg, Hans, *Das französische Buch im achtzehnten Jahrhundert und in der Empirezeit* (Weimar 1929).
- Gabriëls, A.J.C.M., *De heren als dienaren en de dienaar als heer. Het stadhouderlijk stelsel in de tweede helft van de achttiende eeuw. Hollandse historische reeks, nr. 14* ('s-Gravenhage 1990).
- Gat, Azar, *A history of military thought. From the Enlightenment to the Cold War* (Oxford 2001).
- Gelder, H.E. van, 'Beroepen vóór honderd jaar', in: *Die Haghe. jaarboek 1913* ('s-Gravenhage 1913) 163-177.
- Gelder, H.E. van, 's-Gravenhage', in: G.J.W. Koolemans Beijnen (red.): *Historisch gedenkboek der herstelling van Neerlands onafhankelijkheid in 1813 III* (Haarlem 1913) 1-103.
- Gemert, Guillaume van (red.), e.a., *Orbis doctus, 1500-1800. Perspectieven op de geleerde wereld van Europa: plaatsen en personen. Opstellen aangeboden aan professor dr. J.A. Bots. Studies van het Instituut Pierre Bayle voor Intellectuele Betrekkingen tussen de West-Europese Landen in de Nieuwe Tijd, 34* (Amsterdam, Utrecht 2005).
- Gilbert, Felix, 'I. Machiavelli: The Renaissance of the Art of War', in: Peter Paret (red.), met medewerking van Gordon A. Craig en Felix Gilbert, *Makers of Modern Strategy from Machiavelli to the Nuclear age* (Princeton 1986) 11-31.
- Gilst, Koen van, onder begeleiding van Theo Verbeek, *Het idee van vooruitgang bij Francis Bacon* (z.p. 2005) 15, 17, 23, 26. <http://koenvangilst.nl/teksten/leeronderzoek.pdf> (8-11-2010).
- Goinga, Hannie van, *Alom te bekomen. Veranderingen in de boekdistributie in de Republiek 1720-1800* (Amsterdam 1999).
- Gooch, G.P. *Frederik de Grote* (Utrecht 1966).
- Görlitz, Walter, *Der Deutsche Generalstab. Geschichte und Gestalt 1657-1945* (Frankfurt am Main 1950).
- Graaf, Ronald de, *Oorlog om Holland 1000-1375. Middeleeuwse studies en bronnen, nr. XXXVIII* (Hilversum 2004).
- Griffith, Paddy, *Military thought in the French army, 1815-1851. War, armed forces and society* (Manchester 1989).
- Groen, Petra en Wim Klinkert (red.), *Studeren in uniform. 175 jaar Koninklijke Militaire Academie 1828-2003* (Den Haag 2003).
- Groenveld, S., "'C'est le pere, qui parle." Patronage bij Constantijn Huygens (1596-1687)', in: *Oranje-Nassau Museum Jaarboek* (1988) 52-107.
- Groot, Aart de, *Leven en arbeid van J.H. van der Palm* (Wageningen 1960).
- Gruber, Ira D., *Books and the British Army in the age of the American Revolution* (Chapel Hill 2010).
- Gruys, J.A., 'De derde Oranje-Nassaubibliotheek onder de stadhouders Willem IV en V (1747-1798)', in: Marieke van Delft (red.) e.a.: *1798-1998 Koninklijke Bibliotheek. Verzamelaars en verzamelingen* (Zwolle 1998) 24-29.
- Grijzenhout, F., *Een Koninklijk Museum. Lodewijk Napoleon en het Rijksmuseum 1806-1810* (Zwolle, Amsterdam 1999).
- Gudde, C.J., *Vier eeuwen geschiedenis van het garnizoen 's-Hertogenbosch* ('s-Hertogenbosch [1958]).
- Gijsbers, Peter, Anton van Kempen, *Deugdelijke arrebeid vordert lang bepeinen. Jubileumboek uitgegeven ter gelegenheid van het 250-jarig bestaan van uitgeverij Bohn 1752-2002* (Houten 2002).
- Gijsberti Hodenpijl, G.F., *Napoleon in Nederland* (Haarlem 1904).
- Gijsberti Hodenpijl van Hodenpijl, J.C., 'Uit den soldatendoos van Den Haag', in: *Die Haghe. Bijdragen en mededeelingen. Den Haag en de Hagenaars in de XIXe eeuw. I.* ('s-Gravenhage 1904) 309-343.

- Haan, Emmy de, W.C. Staring (1847-1916) (ongepubliceerde doctoraalscriptie Leiden; z.p. 1987).
- Haes, R.L. de, 'Van Haagsche Koffiehuizen III. Hotels en publieke gemakkelijkheden', in: *Die Haghe. Bijdragen en mededeelingen* (1908) 307-384.
- Hahlweg, Werner, *Die Heeresreform der Oranier und die Antike. Studien zur Geschichte des Kriegswesens der Niederlande, Deutschlands, Frankreichs, Englands, Italiens, Spaniens und der Schweiz vom Jahre 1589 bis zum Dreißigjährigen Kriege. Studien zur Militärgeschichte, Militärwissenschaft und Konfliktforschung*, Band 35 (uitgebreide nadruk Osnabrück 1987).
- Haitsma Mulier, E.D., *De Gele Ridders; het Korps Rijdende Artillerie in de kunst* (Arnhem 1968).
- Halbertsma, Marlite, met bijdr. van Marion Bouwens en Renny van Heuven-van Nes, *Charles Rochussen 1814-1894. Een veelzijdig kunstenaar* (Zwolle, Rotterdam 1997).
- Hale, J.R., 'Printing and Military Culture of Renaissance Venice', in: J.R. Hale, *Renaissance War Studies. History series Volume 11* (Londen 1983) 429-470.
- Hanau, L., 'De Rijksgieteterij van Bronzen Geschet te 's-Gravenhage, en de familie Maritz', in: *Haagsch Jaarboekje* (1895) 103-150.
- Hanrath, Joh. J., *De betekenis van Napoleon voor het exlibris* (Amsterdam, Antwerpen 1957).
- Harder, H.E., W.A. Dreschler, bewerkt van G. de Vries, B.J. Martens, *Die Militärrevolver der Niederlande 1856-1940* (Amsterdam 1998).
- Hart, G. 't, 'De verdeling van Den Haag in wijken, cantons en politie-arrondissementen (1795-1813)', in: *Die Haghe* (1953) 64-127.
- Hedegaard, E.O.A., *Militaire bogejermærker exlibris* (Elsinore 1966).
- Heel, Jos van, 'Gerard Meerman: bibliofiel, geleerde en mecenas', in: *Jaarboek voor Nederlandse boekgeschiedenis* 4 (1997) 75-100.
- Heiningen, H. van, *Diepers en delvers. Geschiedenis van de zand- en grindbaggers* (Zutphen 1991).
- Hendriks, H.J.J., M.J. Steenkamer, A.G. Mustert, ingeleid door L.J. Rogier: *Nijmegen onder raadspensionaris, koning, keizer en soevereine vorst. Gelderse Historische Reeks, II* (Zutphen 1971).
- Heuvel, Charles van den, 'Papiere Bolwercken.' *De introductie van de Italiaanse stede- en vestingbouw in de Nederlanden (1540-1609) en het gebruik van tekeningen* (Alphen aan den Rijn 1991).
- Heuvel, Charles van den, 'Wisconstighe gheachtenissen. Maurits over de kunsten en wetenschappen in het werk van Stevin', in: Kees Zandvliet, (red.), *Maurits, prins van Oranje* (Amsterdam, Zwolle, 2000) 456-457.
- Heijbroek, J.F., (eindred.), *Geschiedenis in beeld* (Zwolle, enz. 2000).
- Hiltten, D.A. van, *Van capitulatie tot capitulatie. Een beknopte historische en technische beschrijving van de militaire gebeurtenissen in Nederland tijdens de Duitse bezetting van mei 1940 tot mei 1945* (Leiden 1949).
- Hoefer, F.A., 'Een inventaris van het Paleis Het Loo in 1810', in: *Bijdragen en mededeelingen Gelre* 20 (1917) 263-341.
- Hoefer, F.A., 'Mededeelingen omtrent het onderwijs in de versterkingskunst aan onze hooge en illustre scholen', in: *Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde*, Zesde Reeks, deel VII (1928) 205-242.
- Hoefer, F.A., *Mededeelingen omtrent het oude Loo en den Cannenburch*. Werken uitgegeven door Gelre, No. 7 (Arnhem 1908).
- Hoffenaar, J., 'Het dagelijks leven in de Haagse kazernes (1814-1940)', in: *Ons Den Haag gister en vandaag. Jan Soldaat in Den Haag* 4 (Zwolle, 's-Gravenhage 1987) 7-10.
- Hoffenaar, Jan, Joep van Hoof, Jaap de Moor, met medew. van Christ Klep, *Vuur in beweging. 325 jaar veldartillerie 1677-2002* (Amsterdam 2002).
- Hoftijzer, Paul, 'Boeken met geschiedenis. Sporen van lezers en gebruikers in de bibliotheken van Defenise', in: Louis Ph. Sloos (red.), *Boeken met krijgshistorie. Op verkenning in het oudste boekbezit van Defensie* (Breda 2010) 244-259.
- Hoftijzer, P.G., 'Nederlandse boekverkopers-privileges in de zeventiende en achttiende eeuw', in: *Jaarboek van het Nederlands Genootschap van Bibliofielen* 1 (1993) 49-62.
- Hoftijzer, Paul, 'Veilig achter Minerva's schild: Het Leidse boek in de zeventiende en achttiende eeuw', in: André Bouwman e.a., *Stad van boeken. Handschrift en druk in Leiden 1260-2000* (Leiden 2008) 153-287.
- Hohrath, Daniel und Klaus Gerteis, *Die Kriegskunst im Lichte der Vernunft. Militär und Aufklärung im 18. Jahrhundert*, themanummers van het tijdschrift *Aufklärung* 11, nr. 2 (1996) 12, nr. 1 (1997) (Hamburg 1999) 2 dln.
- Hohrath, Daniel, in Zusammenarbeit mit Rudolf Henning, *Die Bildung des Offiziers in der Aufklärung. Ferdinand Friedrich von Nicolai (1730-1814) und seine enzyklopädischen Sammlungen. Eine Ausstellung der Württembergischen Landesbibliothek* (Stuttgart 1990).
- Hojel, W.C., 'Erardus Henricus Brouwer', in: *Militaire spectator* (1879) 505-515.
- Hornung, Klaus, Scharnhorst. *Soldat – Reformer – Staatsman. Die Biographie* (München 1997).
- Horst, Daniel R., *De Opstand in zwart-wit. Propagandaprenten uit de Nederlandse Opstand 1566-1584* (Zutphen 2003).
- Hoof, Joep van, *Menno van Coehoorn 1641-1704. Vestingbouwer, belegeraar, infanterist* (Utrecht 2004).

- Houtman-Desmedt, H., 'De Zuidelijke Nederlanden na de vrede van Munster 1648-1678', in: *Algemene geschiedenis der Nederlanden*, 8 (Haarlem 1979) 298-299.
- Houtzager, H.L. (red.), e.a., *Kruit en krijg. Delft als bakermat van het Prins Maurits Laboratorium TNO* (Amsterdam 1988).
- Huysken, J.E., 's Konings Paleis op den Dam. Het Koninklijk Paleis op de Dam historisch gezien (Zutphen 1989).
- Hulot, Frédéric, *Le maréchal de Saxe* (Parijs 1989).
- Huls, J., H. Sonnemans, *Beleidsplan Geniemuseum 2004-2008* (Vught 2004).
- Hummelberger, W., 'Einführung', in: Johann Friedrich von Flemming, *Der vollkommene Teutsche Soldat* (facsimile ed.; Graz 1967) 5-16.
- Israel, Jonathan I., *Radical Enlightenment. Philosophy and the making of modernity 1650-1750* (New York 2001).
- Israel, Jonathan, *The Dutch Republic. Its rise, greatness, and fall 1477-1806* (Oxford 1995).
- Ivaškevičius, Adolfas, Kazimir Semenovich i ego kniga 'Velikoe iskusstvo artillerii. Chast' pervaja' (Vilnius 1971).
- <http://www.jaegerkorps.org/amusette.html> (over amusettes).
- Jähns, Max, *Geschichte der Kriegswissenschaften vornehmlich in Deutschland. Geschichte der Wissenschaften in Deutschland*, Band XXI.2 1-3 (Reprint; New York, Hildesheim 1966) 3 dln.
- Janssen, J.A.M.M., 'De Artillerie- en Genieschool te Delft 1814-1828', in: H.L. Houtzager (red.), e.a., *Kruit en krijg. Delft als bakermat van het Prins Maurits Laboratorium TNO* (Amsterdam 1988) 165-206.
- Janssen, Jan, 'Een bolwerk van geleerdheid? De Nederlandse officiersopleiding in de eerste helft van de negentiende eeuw', in: Guillaume van Gemert e.a. (red.), *Orbis doctus, 1500-1800. Perspectieven op de geleerde wereld van Europa: plaatsen en personen. Opstellen aangeboden aan professor dr. J.A. Bots. Studies van het Instituut Pierre Bayle voor Intellectuele Betrekkingen tussen de West-Europese Landen in de Nieuwe Tijd*, 34 (Amsterdam, Utrecht 2005) 189-112.
- Janssen, J.A.M.M., *Cantinezorg in het Nederlandse leger vóór de Tweede Wereldoorlog. Enkele fragmenten uit de voorgeschiedenis van de CADI* ('s-Gravenhage 1982).
- Janssen, J.A.M.M., *Op weg naar Breda. De opleiding van officieren voor het Nederlandse leger tot aan de oprichting van de Koninklijke Militaire Academie in 1828. Bijdragen van de Sectie Militaire Geschiedenis, nr. 19* ('s-Gravenhage 1989).
- Johannes, G.J., *De barometer van de smaak. Tijdschriften in Nederland 1770-1830*. Nederlandse cultuur in Europese context; monografieën en studies, 2 (Den Haag 1995).
- J.K.M.B., 'Het regiment Hollandse Gardes in het garnizoen 's-Gravenhage anno 1770', in: *Ons Leger* 1 (1971) 19-22.
- Kampen, Simon Christiaan van, *De Rotterdamse particuliere scheepsbouw in de tijd van de Republiek* (proefschrift Rotterdam; Assen 1953) 180-183.
- Kaser, David, *Books and libraries in camp and battle. The Civil War experience*. Contributions in Librarianship and Information Science, number 48 (Westport, Connecticut, Londen 1984) 13.
- Keblusek, Marika, *Boeken in de hofstad. Haagse boekcultuur in de Gouden Eeuw*. Hollandse Studiën, 33 (Hilversum 1997).
- Kesman, J.H., 'De beantwoording der vraag wat is van de oude armee geworden?', in: *Militaire spectator* (1838) 1-13.
- Kiefert, Hans-Joachim, 'Zur Geschichte der Militärbibliotheken in Hannover', in: *Hannoversche Geschichtsblätter Neue Folge* Band 17, Heft 4 (1963) 281-324.
- Kielstra, E.B., *Beschrijving van den Atjeh-oorlog met gebruikmaking der officieele bronnen, door het departement van Koloniën daartoe afgestaan 1* ('s-Gravenhage 1883).
- *Een kijkje in ons bedrijf. Inrichting tot het uitgeven van boekwerken voor het leger* (z.p. [1949]).
- Kikkert, J.G., *Koning van Holland. Louis Bonaparte 1778-1846* (Rotterdam 1981).
- Klein, P.W., M.A.V. Klein-Meijer, *De wereld van de Koninklijke Bibliotheek 1798-1998. Van statelijke institutie tot culturele onderneming* (Amsterdam 1998).
- Klinkert, Christl M., *Nassau in het nieuws. Nieuwsprenten van Maurits van Nassaus militaire ondernemingen uit de periode 1590-1600* (Zutphen 2005).
- Klinkert, W., *Het vaderland verdedigd. Plannen en opvattingen over de verdediging van Nederland 1874-1914. Bijdragen Sectie Militaire Geschiedenis, nr. 21* ('s-Gravenhage 1992).
- Kloek, J., en W.W. Mijnhardt, *Leescultuur in Middeburg aan het begin van de negentiende eeuw* (Middelburg 1988).
- Knijff, Philip, 'Peu lire, beaucoup faire. De historische boekery van de Bibliotheek van de Rijkskweekschool voor Militaire Geneeskundigen (1815-1868), nu in de Universiteitsbibliotheek Utrecht', in: Louis Ph. Sloos (red.), *Boeken met krijgshistorie. Op verkenning in het oudste boekbezit van Defensie* (Breda 2010) 216-242, 263-272.
- Knobloch, Eberhard, *L'art de la guerre. Machines et stratagèmes de Taccola, ingénieur de la Renaissance* (Paris 1992).

- Kok, A.S., 'Levensbericht van J.P.J.W. Korndörfer', in: *Levensberichten van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde* (1898) 397-410.
- Kollewijn, R.A., *Bilderdijk. Zijn leven en zijn werk naar oorspronkelijke en voor een groot gedeelte onuitgegeven bescheiden samengesteld* 1 (Amsterdam 1891)
- Kollewijn, R.A., 'Bilderdijkiana', in: *Navorscher* (1893) 363-371.
- Kooijmans, M., e.a., *Repertorium van Ambtsdragers en ambtenaren 1428-1861*, Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag, online raadpleegbaar databestand, <http://www.inghist.nl/Onderzoek/Projecten/Repertorium/app/personen/11963>.
- Koolemans Beijnen, G.J.W. (red.), *Historisch gedenkboek der herstelling van Neêrlands onafhankelijkheid in 1813 III* (Haarlem 1913).
- Koolhaas-Grosfeld, Eveline, *De ontdekking van de Nederlander in boeken en prenten rond 1800*. Bijdragen tot de geschiedenis van de Nederlandse boekhandel, Nieuwe Reeks, Deel x (Zutphen 2010).
- Kooijmans, Luuc, *Liefde in opdracht. Het hofleven van Willem Frederik van Nassau* (Amsterdam 2000).
- Kossmann, E.F., *De boekhandel te 's-Gravenhage tot het eind van de 18de eeuw*. Biographisch woordenboek van boekverkoopers, uitgevers, boekdrukkers, boekbinders enz. Met vermelding van hun uitgaven en de veilingen door hen gehouden. Bijdragen tot de geschiedenis van den Nederlandschen boekhandel, XIII ('s-Gravenhage, 1937).
- Kossmann, E.F., 'Haagsche uitgevers van de zeventiende en achttiende eeuw. I. De beide Haagse uitgevers Hendrik Hondius', in: *Het boek* 22 (1933/1934) 275-288.
- Kossmann, E.F., 'De herkomst van Pieter van Cleef', in: *Het Vaderland* (13 juni 1932).
- Kroon, J.E., 'Een militaire Rijsschool te Leiden', in: *Jaarboekje voor geschiedenis en oudheidkunde van Leiden en Rijnland tevens orgaan van de Vereeniging 'Oud-Leiden'* 30 (1938) 117-119.
- Kruif, José de, *Liefhebbers en gewoontelezers. Leescultuur in Den Haag in de achttiende eeuw*. Bijdragen tot de Geschiedenis van de Nederlandse Boekhandel, Nieuwe Reeks, Deel IV (Zutphen 1999).
- Kruseman, A.C., *Bouwstoffen voor een geschiedenis van den Nederlandschen boekhandel, gedurende de halve eeuw 1830-1880* 1 (Amsterdam 1886).
- Kuijpers, Joke en Anne-Dirk Renting, met bijdr. van Anne S. Korteweg en Jan Storm van Leeuwen, *Boeken van Oranje. De Oranje-Nassaubilothek ten tijde van Willem III. Catalogus van de tentoonstelling in de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage 12 november 1988-7 januari 1989* ('s-Gravenhage 1988).
- Kuypers, F.H.W., *Geschiedenis der Nederlandsche artillerie van de vroegste tijden tot heden* (Nijmegen 1869-1874) 4 dln.
- Landrus, Matthew, *Le armi e le macchine da guerra: il De re militari di Leonardo. Disegni di Leonardo dal Codice Atlantico* (Milaan 2010).
- Lankhorst, Otto S., 'Jan Pieter van Suchtelen (1751-1836). Verzamelaar van boeken en handschriften. Oftwel hoe brieven van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde in Sint-Petersburg terecht kwamen', in: *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde* (1997-1998) 27-53.
- Laseur, W.A., met medewerking van Jos van Heel, *Het Museum Meermanno-Westreenianum 1848-1960. Een bijdrage tot de geschiedenis van het museum en zijn bewoners* ('s-Gravenhage 1998).
- Leeuwen, Th. van, '1988: 75 jaar Legermuseum', in: *Armamentaria* 22 (1987) 7.
- Leeuwen, Thijs van, e.a., *Pracht en praal op Prinsjesdag* (Zaltbommel 1998).
- 'Een Leidse School.' Chris van der Windt/A.J. van Driesten/W.H. van der Nat (Leiden 1978).
- Lemmers, Alan, *Techniek op schaal. Modellen en het technologiebeleid van de Marine 1725-1885* (Amsterdam 1996).
- Leng, Rainer, *Ars belli. Deutsche taktische und kriegstechnische Bilderhandschriften und Traktate im 15. und 16. Jahrhundert*. Imagines Aevi. Interdisziplinäre Beiträge zur Mittelalterforschung, Band 12/1,2 (Wiesbaden 2002) 2 dln.
- Leng, Rainer, 'Kriegslehren im Mittelalter zwischen Artes-Literatur, Enzyklopädie und Fürstenspiegel', Vortrag der DFG-Forscherguppe 'Bild des Krieges' am 5.3.1999. <http://www.uni-wuerzburg.de/kriegsbild/fg55.htm> (22-06-2006).
- Lenselink, J., 'Vuurwerk in de bibliotheek. Een selectie handboeken over vuurwerkproductie', in: *Armamentaria*, 27 (1992) 110-121.
- Lente, Dick van, 'Drukpersen, papiermachines en lezerspubliek: de verhoudingen tussen technische en culturele ontwikkelingen in Nederland in de negentiende eeuw', in: Theo Bijvoet e.a. (red.), *Bladeren in andermans hoofd. Over lezers en leescultuur*. Memoria. Cultuur- en mentaliteitshistorische studies over de Nederlanden (Nijmegen 1996) 246-263.
- Lever, Bert en Alexander Sapozhnikov, "'Adieu lieve generaal, leeft gezond, en gelukkig.'" Nederlandse genie-officieren in Russische dienst aan het einde van de achttiende eeuw en het begin van de negentiende eeuw', in: *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie* 55 (2001) 181-214.
- Linden, J.A. van der, *Topografische en militaire kaart van het Koninkrijk der Nederlanden* (Bussum 1973).
- Lombaerde, Piet, 'Traktaten over artillerie, oorlogvoering en vestingbouw uit de Spaanse Nederlanden. Hun verspreiding in de Iberische en Ibero-Amerikaanse wereld', in: Werner Tho-

- mas, Eddy Stols (red.), *Een wereld op papier. Zuid-Nederlandse boeken, prenten en kaarten in het Spaanse en Portugese wereldrijk (16de-18de eeuw)* (Leuven, Den Haag 2009) 355-380.
- Loonstra, M., *Het huís int bosch. Het Koninklijk Paleis Huis ten Bosch historisch gezien* (Zutphen 1985).
 - Loonstra, Maarten, met bijdragen van B. Woelderink e.a., *Uit Koninklijk Bezit. Honderd jaar Koninklijk Huisarchief: de verzamelingen van de Oranjes* (Zwolle 1996).
 - Loosjes, Vincent, *Geschiedenis van de Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels 1815-1915* (Amsterdam 1915).
 - Luger, B., 'Willem Bilderdijk en Lodewijk Napoleon. Dichter en koning', in: H.M. Beliën, D. van der Horst [e.a.], *Nederlanders van het eerste uur* (Amsterdam 1996).
 - Luh, Jürgen, *Ancien Régime Warfare and the Military Revolution. A Study*. Baltic Studies 6 (Groningen 2002).
 - Lunsingh Scheurleer, Th.H., 'De inrichting van het Koninklijk Paleis te Amsterdam onder Lodewijk Napoleon', in: *Publicaties van het Genootschap voor Napoleontische Studiën* 4 (1953) 243-260.
 - Lunsingh Scheurleer, Th. H., 'De inrichting van het Koninklijk Paleis te Amsterdam onder Lodewijk Napoleon II', in: *Publicaties van het Genootschap voor Napoleontische Studiën* 7 (1955) 25-38.
 - Manchip White, Jon., *Marshal of France. The life and times of Maurice, Comte de Saxe [1696-1750]* (Chicago, New York, San Francisco 1962).
 - Margiotta, Franklin D. (hoofddred.), *Brassey's encyclopedia of military history and biography* (Washington, Londen 1994).
 - Martin, Marc, *Les origines de la presse militaire en France à la fin de l'Ancien Régime & sous la Révolution (1770-1799)* (Vincennes 1975).
 - Martines, Lauro, *Power and imagination. City-state in Renaissance Italy* (New York 1979).
 - Mascheck, P.F.H., *Geschiedenis van het Korps Nederlandsche Mineurs en Sappeurs, van de vroegste dagen tot op den tegenwoordigen tijd, 1852* (Zaltbommel 1853).
 - Mauclair, [P.], C. Vigoureux, *Nicolas-François de Blondel Ingénieur et Architecte du Roi (1618-1686)* (Laon z.j.).
 - Maurice, F., *War. Reproduced with amendments from the article in the last edition of the "Encyclopædia Britannica". To which is added an essay on military literature and a list of books with brief comments* (Londen 1891).
 - Mayer, Claudius F., 'From drawing to photography in color. An exhibition on the history of the art of medical book illustration from the 12th to the 20th century arranged at the centennial celebration of the Army Medical Library, nov. 16. 1936', in: *The military surgeon* 1 (1937) 31-44.
 - *Mededelingen van de Sectie Militaire Geschiedenis Landmachtstaf 3*, afl. 1, 2 ('s-Gravenhage 1980).
 - *Mededelingen van de Sectie Militaire Geschiedenis Landmachtstaf 7* ('s-Gravenhage 1984).
 - Mellot, Jean-Dominique, Élisabeth Queval, *Répertoire d'imprimeurs/libraires XVIIe-XVIIIe siècle. État en 1995 (4000 notices)* (Parijs 1997).
 - Menalda-van der Hoeven, A.J., 'Johan Hennequin (1616-1670) en zijn bloedverwanten', in: *De Nederlandsche Leeuw* (1974) 365-404.
 - Meij, J. van der, (samenstelling), J.W.A. van Eyk (red.), 'Kinderen ... in 't geweer', in: *Armamentaria [Jaarboek Legermuseum]* 4 (1969) 68-72.
 - Meijgaard, C.H. van, *De Genie in de Bataafs-Franse Tijd* (z.p. z.j.).
 - Meijneke, Frank C., *Op reis door de Meierij met Stephanus Hanewinkel. Voettochten en bespiegelingen van een dominee, 1789-1850*. Bijdragen tot de geschiedenis van het Zuiden van Nederland (Tilburg 2009).
 - Mes, Gomarius, *De Katholieke Pers van Nederland. 1853-1887. Alfabetische verzameling der titels van boeken, brochures, tijdschriften, vervolgwerken, dag en weekbladen door katholieke Nederlanders geschreven en ter perse gelegd van 1853, de invoering der Bisschoppelijke Kerkregeling in Nederland, tot 1887, het jaar van het Gouden Priesterfeest van Z.H. Paus Leo XIII, benevens een wetenschappelijk overzicht* (Maastricht 1887-1888).
 - Michel, Paul-Henri, 'Sur quelques traités d'art militaire en langue italienne conservés à la Bibliothèque Mazarine', overdruk *Revue Internationale d'Histoire Militaire* (1947) 20 p.
 - Mijnhardt, W.W., A.J. Wichers (red.), *Om Het Algemeen Volksgeluk. Twee Eeuwen Particulier Initiatief 1784-1984. Gedenkboek ter gelegenheid van het tweehonderdjarig bestaan van de Maatschappij Tot Nut Van 't Algemeen* (Edam 1984).
 - Mijnhardt, W.W., *Tot Heil van 't Menschdom. Culturele genootschappen in Nederland, 1750-1815*. Nieuwe Nederlandse Bijdragen tot de Geschiedenis der Geneeskunde en der Natuurwetenschappen, No. 24 (Amsterdam 1988).
 - Miller, Wayne Charles, *An armed America. Its face in fiction. A history of the American military novel* (New York, Londen 1970).
 - Mohr, A.H., red.: P.J.M. Kamps, P.C. van Kerkum, J. de Zee, *Terminologie verdedigingswerken. Inrichting, aanval en verdediging* (Utrecht 1999).
 - Molhuysen, P.C., P.J. Blok (red.), *Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek* (Leiden 1911-1937) 10 dln.
 - Moll, W., *Catalogus van de historisch-topografische bibliotheek* ('s-Gravenhage 1921) 2 dln.
 - Moll, W., 'De honderd hoogst aangeslagenen te 's-Gravenhage in 1813 (Liste des cent plus contribuable de la commune de la Haye)', in: *Economisch historisch jaarboek* 19 (1935) ...

- Moor, J.A. de, en H.Ph. Vogel, *Duizend miljoen maal vervloekt land. De Hollandse Brigade in Spanje 1808-1813* (Amsterdam 1991).
- Moor, J.A. de, 'Een vroeg handboek over de guerrilla in Nederlands-Indië: de Indische oorlogen van Vermeulen Krieger', in: *Armamentaria* 28 (1993) 9-20.
- Moor, J.A. de, 'Ervaring en experiment: militaire ontwikkelingen in de 16e en 17e eeuw', in: H.Ph. Vogel, H.W. Singor, J.A. de Moor (red.), *Een wereld in oorlog. Militaire geschiedenis in hoofdstukken* (Utrecht 1995) 163-178.
- Moreau, L.J., *Bolwerk der Nederlanden. De vestingwerken van Maastricht sedert het begin van de 13e eeuw* (Assen 1979).
- Moulin, D. de (red.), 's-Rijkskweekschool voor Militaire Geneeskundigen te Utrecht (1822-1865). Verslag van een symposium gehouden te Nijmegen op 26 september 1987 ... Met een lijst van kwekelingen, samengesteld door M.J. van Lieburg. Nieuwe Nederlandse Bijdragen tot de Geschiedenis der Geneeskunde en der Natuurwetenschappen, No. 26 (Amsterdam 1988).
- Mouravit, G., *Napoléon bibliophile. Recherches spéciales de psychologie napoléonienne* (Parijs 1905).
- Mourik-Karremans, Ella van, *Negentig jaar Legermuseum 1913-2003* (Delft 2003).
- Mulder, A., 'De Kloosterkerk te 's Gravenhage', in: *Die Haghe* (1907) 359-438.
- Munck, Chr. de, *Lodewijk Napoleon, koning van Holland. Een miskende Bonaparte* ([Zutphen] 1997).
- *Nederland's Patriciaat*.
- Neuman, H.J., *Impasse te Londen. Nederlands veiligheidsbeleid 1940-1945* (Utrecht, Antwerpen 1990).
- Neut, R. van der, 'Het instituut van de Koninklijke Kwekelingen op het Binnenhof te 's-Gravenhage', in: *Mars et Historia* vijfde lustrumnummer (1990) 119-149.
- Niemeijer, Jan A., J.H. *Isings, historieschilder en illustrator* (Kampen 2000).
- Nimwegen, Olaf van, 'Maurits, Willem Lodewijk en de tactische militaire revolutie bij de Staatse infanterie', in: Louis Ph. Sloos (red.), *Boeken met krijgshistorie. Op verkenning in het oudste boekbezit van Defensie* (Breda 2010) 43-61.
- Nimwegen, Olaf van, 'Deser landen krijchsvolk.' *Het Staatse leger en de militaire revoluties 1588-1688* (Amsterdam 2006).
- Nimwegen, Olaf van, 'Kanonnen en houwitsers. De Staatse veldartillerie in de eerste helft van de achttiende eeuw', in: *Armamentaria. Jaarboek Legermuseum* 32 (1997) 50-66.
- Nimwegen, Olaf van, *De Republiek der Verenigde Nederlanden als grote mogendheid. Buitenlandse politiek en oorlogvoering in de eerste helft van de achttiende eeuw en in het bijzonder tijdens de Oostenrijkse Successieoorlog (1740-1748)* (Amsterdam 2002).
- *Noordbrabants historisch jaarboek* 12 (1995).
- Norman A.V.B., *The Medieval soldier* (New York 1993).
- Nowak, Tadeusz, *Kazimiers Siemienowicz ok. 1600-ok. 1651* (Warschau 1969).
- Nowak, Tadeusz, 'La technique des fusées en Pologne jusqu'à la moitié du XIXe siècle. Sources, problèmes et état des recherches', in: Witold Bieganski, Piotr Stawecki, Janusz Wojtasik (red.), *Jadwiga Nadzieja voorbereiding van de publicatie, Histoire militaire de la Pologne. Problèmes choisis. Dissertations, études, esquisses. Institut d'Histoire Militaire Varsovie. Publié à l'occasion du XIIIe Congrès International des sciences historiques à Moscou (Août 1970)* (Varsovie 1970).
- Nijhof, D.C., *De Hertog van Brunswijk. Eene bijdrage tot de geschiedenis van Nederland gedurende de jaren 1750-1784* ('s-Gravenhage 1889).
- Nunen, S. van, 'Keizerlijke status voor groothertogelijk paleis. De modernisering van Palazzo Pitti ten behoeve van Napoleon en Marie-Louise', in: *Florence 1737-1914: stedenbouw, architectuur, beeldende kunsten* (Amsterdam 1989) (Kunstlicht, nr. 2/3 1989) 32-37.
- Ojen jr., G.J. van, 'Studiecentrum van onze krijgsgeschiedenis 70 jaar 1891 – 24 april – 1961', in: *Militaire spectator* (1961) 148-150.
- Oman, Charles, *A history of the art of war in the sixteenth Century* (Londen [1937]).
- *Ons Den Haag gister en vandaag. Jan Soldaat in Den Haag 4* (Zwolle, 's-Gravenhage 1987).
- Orenstein, Nadine M., *Hendrick Hondius and the business of prints in seventeenth-century Holland. Studies in prints and printmaking, vol. 1* (Rotterdam, 1996).
- Oudendijk, Johanna K., *Een Bourgondisch ridder over den oorlog ter zee. Philips van Kleef als leermeester van Karel v. Werken uitgegeven door de Commissie voor Zeegeschiedenis, nr. VII* (Amsterdam 1941).
- Ozinga, M.D., 'De architecten van Lodewijk Napoleon als koning van Holland', in: *Oudheidkundig jaarboek* (1943) 63-87.
- Paret, Peter (red.), met medew. van Gordon A. Craig en Felix Gilbert, *Makers of modern strategy from Machiavelli to the nuclear age* (Oxford, Princeton 1986).
- Parlement en politiek, Parlementair Documentatie Centrum Universiteit Leiden, www.parlement.com
- Partington, J.R., *A history of Greek fire and gunpowder* (Cambridge z.j.).
- Paviot, Jacques, *Philippe de Clèves seigneur de Ravestein. L'Instruction de toutes manieres de guerroyer (...) sur mer. Édition critique du manuscrit 1244 de la Biblio-*

- thèque nationale de France. Bibliothèque de l'École de Hautes Études Sciences Historiques et Philologiques*, Tome 333 (Parijs 1997).
- Pepper, Simon, Nicholas Adams, *Firearms & fortifications. Military architecture and siege warfare in sixteenth-century Siena* (Chicago, Londen 1986).
 - Peyrefitte, Roger, *Voltaire et Frédéric II* dl. 2 (Parijs 1992).
 - Philips, Thomas R., (red.), *Roots of strategy. The 5 greatest military classics of all time* (Mechanicsburg 1940).
 - Plathner, Ludwig, *Graf Johann von Nassau und die erste Kriegsschule. Ein Beitrag zur Kenntnis des Kriegswesen um die Wende des 16. Jahrhunderts* (Berlijn z.j.).
 - Plomer, H.R., e.a., *Dictionaries of the printers and booksellers who were at work in England, Scotland and Ireland 1557-1775* (z.p. 1977).
 - Polman, Alexander, e.a., *Willem Constantijn Staring 1847-1916, officier en tekenaar* (Delft 2001).
 - Polman, Alexander, 'Willem Staring, "den teekenaar van militaire onderwerpen"', in: Alexander Polman, e.a., *Willem Constantijn Staring 1847-1916, officier en tekenaar* (Delft 2001).
 - Powers, Sandra L., 'Studying the art of war. Military books known to American Officers and their French counterparts during the second half of the eighteenth century', in: *The journal of military history* 70, nr. 3 (2006) 781-814.
 - Prevost, M., Roman d'Asset (red.), *Dictionnaire de biographie Française VI* (Parijs 1954).
 - Pronk, Iris, 'Boeken voor de boys', in: *Trouw*, 22 februari 2003, zie: http://www.trouw.nl/kran-tenarchief/2003/02/22/161264/Boeken_voor_d_e_boys.html?all=true.
 - Prud'homme van Reine, R.B., *Jan Hendrik van Kinsbergen 1735-1819. Admiraal en filantroop* (Amsterdam 1990).
 - Puype, J.P., *Arma index. Inhoudsopgave van en alfabetisch register op de in Armamentaria 1-40 verschenen artikelen* (Delft 2006).
 - Puype, Jan Piet, *The Legermuseum in Delft, Netherlands. Overdruk uit: Journal of the Ordnance Society*, dl. 7, 1995 (Delft [1995]).
 - Puype, Jan Piet, 'Het Staatse leger en prins Maurits, wegbereider van de moderne legers', in: *Armamentaria* 35 (2000) 32-47.
 - Puype, J.P., A.A. Wiekart, *Van Maurits naar Munster. Tactiek en triomf van het Staatse leger. Catalogus van de voorwerpen op de gelijknamige tentoonstelling in het Legermuseum te Delft alsmede een reconstructie van de bibliotheek van prins Maurits. = From prince Maurice tot the Peace of Westphalia. Tactics and triumphs of the Dutch army. Catalogue of objects in the exhibition of the same name at the Army Museum in Delft, and a reconstruction of the library of Maurice of Nassau* (Delft 1998).
 - R. 'Het Nederlandsche Leger-museum', in: *Ons Leger. Officieel orgaan van de Koninklijke Nederlandsche Vereeniging 'Ons Leger'* 11-12 (1946) 17-21.
 - Raa, F.J.G. ten, 'Het garnizoen van 's-Gravenhage in de laatste helft der vorige eeuw', in: *Die Haghe* (1900) 28-47.
 - Raa, F.J.G. ten, *Het Staatsche Leger, 1568-1795* (Breda, 's-Gravenhage 1911-1940) 6 dln.
 - Raa, F.J.G. ten, *De Uniformen van de Nederlandsche Zee- en Landmacht hier te lande en in de koloniën. Bijdragen van de Sectie Militaire Geschiedenis*, nr. 6 (Reprint; Den Haag 1981).
 - Ramsden, Ch., *French bookbinders 1789-1848* (Londen 1950).
 - Randwijk, W.J. van, *De Gebroeders van Cleef 1807-1907* (Den Haag 1907).
 - Ravesteyn, L.J.C.J. van, *Rotterdam tot het einde van de achttiende eeuw. De ontwikkeling der stad* (Reprint; Schiedam 1974).
 - Regteren Altena, J.Q. van, 'Grotten in de tuinen der Oranjes', in: *Oud Holland. Driemaandelijks tijdschrift voor Nederlandse kunstgeschiedenis* 1 (1970) 33-44.
 - Richardot, Philippe, 'Les éditions d'auteurs militaires antiques aux xve-xvie siècles', *Pensée Stratégique*, Stratic.org, http://www.stratic.org/strato68_Richardot.html (8-11-2010).
 - Richardot, Philippe, *Végèce et la culture militaire au Moyen âge (ve-xve siècles). Bibliothèque stratégique*, 33 (Paris 1998).
 - Richardson, Brian, *Printing, writers and readers in Renaissance Italy* (Cambridge 2004).
 - Ringoir, H., *Afstammingen en voortzettingen der Genie en Trein. Militair-historische bijdragen van de Sectie Krijgsgeschiedenis*, nr. 5 (Den Haag 1980).
 - Ringoir, H., *De Nederlandse infanterie* (Bussum 1968).
 - Ringoir, H., 'Tweehonderd officiersboekjes', in: *Armamentaria* 9 (1974) 21-33.
 - Ringoir, H., *Vredesgarnizoenen van 1715 tot 1795 en 1815 tot 1940. Bijdragen van de Sectie Militaire Geschiedenis*, nr. 8 (Den Haag 1980).
 - Roche, Emile, *La censure en Hollande pendant la domination française (9 juillet 1810-16 novembre 1813)* (proefschrift Groningen; Den Haag, Parijs, 1923).
 - Romeyn, D., 'De zielverzorging bij ons gemobiliseerde leger', in: *MS* (1915) 1-24.
 - Roo van Alderwerelt, J.K.H. de, *De Grootmeester en de inspecteurs der artillerie van de Koninklijke Landmacht van 1814 tot 1839. Met een inleiding betreffende de opperbevelhebbers van de Nederlandsche artillerie van 1568 tot 1810, toegelicht met gegevens omtrent de samenstelling van het wapen* ([Den Haag] 1939).
 - Rotteveel, J.Ph.A., 'De Rotterdamse windmolens', in: *Rotterdams Jaarboekje* (1969) 268-305.
 - Roy, Ian, *Military memoirs. Blaise de Monluc. The Habsburg-Valois wars and the French wars of religion* (Londen 1971).

- Rubinstein, Nicolai, 'Fortified enclosures in Italian cities under Signori', in: David S. Chambers, Cecil H. Clough and Michael E. Mallett (red.), *War, culture and society in Renaissance Venice. Essays in honour of John Hale* (Londen etc. 1993) 1-8.
- Sarton, George, *Six wings. Men of science in the Renaissance* (Bloomington, Londen 1957).
- Schaede, Joh., 'Het dagelijksch Handboek voor de Onderofficieren en Soldaten', in: lustrumnummer *Mars et Historia* (1990) 212-217.
- Schama, Simon, *Patriotten en bevrijders. Revolutie in de Noordelijke Nederlanden 1780-1813* (Amsterdam 1989).
- Schenkeveld-van der Dussen, Riet, (hoofddred.), *Met en zonder lauwerkrans. Schrijvende vrouwen uit de vroegmoderne tijd 1550-1850: van Anna Bijns tot Elise Calcar* (Amsterdam 1997).
- Scherrer, Paul, 'Die Mathematisch-Militärische Gesellschaft in Zürich und ihre Bibliothek II. Teil Auswahl wertvoller Drucke des 16. und 17. Jahrhunderts aus der Bibliothek', in: *Neujahrsblatt der Feuerwerker-Gesellschaft (Artillerie-Kollegium in Zürich CXXXVI)* (1955) 56 p.
- Schmid, L.M.A. von, 'Het oudste reglement betreffende den Nederlandschen krijgsveld', in: *De militaire gids* (1899) 321-335.
- Schie, H.A.J. van, *Inventarissen van de archieven van het Comité tot de Algemene Zaken van het Bondgenootschap te Lande, 1795-1798, van het ministerie van Oorlog, 1798-1810/1813 en van enige zelfstandige organen van dit ministerie, 1793-1813* ('s-Gravenhage 1979).
- Schneider, Maarten, *De voorgeschiedenis van de 'Algemeene Landsdrukkerij'* (proefschrift Leiden; 's-Gravenhage 1939).
- Schnitter, Helmut, *Militärwesen und Militärpublizistik. Die militärische Zeitschriftenpublizistik in der Geschichte des bürgerlichen Militärwesens in Deutschland* (Berlijn (DDR) 1967).
- Schoenmaker, Ben, *Burgerzin en soldatengeest. De relatie tussen volk, leger en vloot* (proefschrift Leiden; Amsterdam 2009).
- Schoenmaker, B., 'Clio at arms: military history in the Netherlands', in: *Mededelingen van de Sectie Militaire geschiedenis* 14 (1991) (Centenary issue military history around the world) 82-104.
- Schoenmaker, Ben, Floribert Baudet, *Officieren aan het woord. De geschiedenis van de militaire spectator 1832-2007* (Amsterdam 2007).
- Schoenmaker, Ben, Paul Peucker, *Plein 4. De geschiedenis van een logement en een departement* (Den Haag 1996).
- Scholten, F.W.J., *Militaire topografische kaarten en stadsplattegronden van Nederland 1579-1795* (proefschrift Utrecht; Alphen aan den Rijn 1989).
- Schönau, J.G., 'Militair-wetenschappelijk bibliotheekwezen', in: *Bibliotheekleven. Orgaan der Centrale Vereniging voor Openbare Leeszaal en Bibliotheken en van de Nederlandse Vereniging van Bibliothecarissen* (1947) 147-148.
- Schoonoord, D.C.L. (red.), *Honderd jaargangen Marineblad* (Den Haag 1990).
- Schreuders, Piet, *Paperback U.S.A. Een grafische geschiedenis, 1939-1959* (Amsterdam 1981).
- Schukking, W.H., *De vesting Hulst; haar beleg in 1645 en haar betekenis als monument van geschiedenis en kunst* (z.p. [1934]).
- Schulten, C.M., 'Armée Néerlandaise et éducation nationale au dix-neuvième siècle', in: *Mededelingen van de Sectie Militaire Geschiedenis Landmachtstaf 3*, afl. 1,2 ('s-Gravenhage 1980) 5-15.
- Schulten, C.M., *Contribution à l'étude des termes militaires français en néerlandais 1567-1625* (proefschrift Leiden; z.p. 1966).
- Schulten, C.M., e.a., *Nederland en Nassau-Dietz* ('s-Gravenhage 1988).
- Schulten, C.M. en F.J.H.Th. Smits, *Grenadiers en Jagers in Nederland* ('s-Gravenhage 1980).
- Schulten, J.W.M., 'De KMA en de Tweede Wereldoorlog', in: Petra Groen, Wim Klinkert (red.), *Studeren in uniform. 175 jaar Koninklijke Militaire Academie 1828-2003* (Den Haag 2003) 255-298.
- Schulten, P.G.G.M., 'De invloed van de Oudheid op het militair denken 1500-2000', in: *MS 4* (1996) 151-155.
- Schulz, Gerd, S. Toeche-Mittler *Verlagsbuchhandlung GmbH, vormals Mittler & Sohn, Berlin. 200 Jahre eines deutschen Verlages* (Darmstadt 1989).
- Schutte, O., *De Orde van de Unie. Werken uitgegeven door het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde*, deel IX (Zutphen 1985).
- Seyn, Eug. M.H. de, *Dessinateurs graveurs et peintres des anciens Pays-Bas. Écoles flamande et hollandaise* (Turnhout z.j.).
- Singels, N.J., *Uit de geschiedenis van het P.U.G. (Provinciaal Utrechtsch Genootschap) 1773-1923* (Utrecht 1923).
- Six, Georges, *Dictionnaire biographique des généraux & amiraux français de la Révolution et de l'Empire (1792-1814)* (Parijs 1934) 2 dln.
- Sloos, Louis Ph., 'Argeloze lezers van toen én nu: een ghostwriter van Frederik de Grote in Nederland en de verspreiding van *canards* van Mes rêveries van Maurice de Saxe (1696-1750)', in: *De Achttiende Eeuw* 2 (2002, verschenen in 2003) 143-157.
- Sloos, Louis Ph., 'Bergt u in u schilt. Minder bekende krijgskundige ideeën van prins Maurits, in 1618 door een bewonderaar te boek gesteld', in: *Nieuwsbrief Vrienden Legermuseum* 1 (2003) 11-14.
- Sloos, Louis Ph., 'Biografische schetsen van de schilders van militaire taferelen', in: F.G. de Wilde, samengesteld, uitgebreid en verzorgd door Jacques Bartels, Jos Fontaine en Louis Ph. Sloos,

- De uniformen van het Nederlandse leger ten tijde van de Bataafse Republiek en het Koninkrijk Holland 1795-1810* (Amsterdam 1999) 204-222.
- Sloos, Louis Ph., 'Het boekbezit van Defensie tijdens de Tweede Wereldoorlog', in: *Mars et Historia* 1 (2009) 12-20.
 - Sloos, Louis Ph. (red.), *Boeken met krijgshistorie. Op verkenning in het oudste boekbezit van Defensie* (Breda 2010).
 - Sloos, Louis Ph., "'Dien prijzenswaardigen, heiligen, ja goddelijken dorst naar wetenschappen.'" De Rotterdamse katholieke uitgeverij Van Belle en het tijdschrift "Encyclopédie" (1847-1873)', in: *Rotterdams Jaarboekje* (2000) 237-262.
 - Sloos, Louis Ph., 'Un excellent livre: Siemienowicz' *Artis magnæ artilleriæ pars prima*. Een bijdrage aan de geschiedenis van de Nederlandse Republiek als verspreider van militaire literatuur', in: *Armamentaria. Jaarboek Legermuseum* 36 (2001) 135-162.
 - Sloos, Louis Ph., 'Geducht wapen of showy horsemens? Lansiers in het Nederlandse leger 1818-1849', in: *Armamentaria* 44 (2009) 64-95.
 - Sloos, Louis Ph., 'Hendrik Hondius (1573-1650) en prins Maurits. De totstandkoming van de eerste beschrijving der Nederlandse artillerie (Den Haag, 1624)', in: *Jaarboek Geschiedkundige Vereniging Die Haghe* (2006) 69-85.
 - Sloos, Louis Ph., 'Le journalisme de l'art. Het Nederlandse uniformboek 1600-1900', in: *Armamentaria. Jaarboek Legermuseum* 34 (1998) 26-49.
 - Sloos, Louis Ph., 'Een koning met liefde voor het boek. De bibliotheek van Lodewijk Napoleon', in: *Jaarboek voor Nederlandse boekgeschiedenis* 13 (2006) 120-138.
 - Sloos, Louis Ph., 'Kort maar krachtig. Uitgeverij-boekhandel Du Mortier en Zoon in Leiden (1754-1854), dé schoolboekenuitgever van Nederland', in: *Jaarboekje voor geschiedenis en oudheidkunde van Leiden en omstreken* 95 (2003) 165-196.
 - Sloos, Louis Ph., 'Militaire verlustiging. Johannes Richard en enkele boeken voor de stadhouder en zijn hof', in: *Armamentaria* (2006) 78-97.
 - Sloos, Louis Ph., 'The Ministry of Defence's treasury of books: 10.000 volumes from the 16th to the 18th century. Military libraries in the Netherlands (1600-1940) and their historical legacy', in idem, *Warfare and the age of printing. Catalogue of early printed books from before 1801 in Dutch military collections, with analytical bibliographic descriptions of 10,000 works* (Leiden, Boston 2008) 22-83.
 - Sloos, Louis Ph., 'Nouwkuierig in de Figuur. Een curieuze militaire platenatlas uit 1771 en opvallende 'usances' in de uitgeverij', in: *De boekenwereld. Tijdschrift voor boek en prent* 19, nr. 5 (2003) 261-276.
 - Sloos, Louis Ph., 'Het nuttige met het aangename verenigd. Willem Staring als illustrator van het militaire boek', in: Alexander Polman e.a., *Willem Constantijn Staring, officier en tekenaar 1847-1916* (Delft 2001) 80-113, 117-121.
 - Sloos, Louis Ph., 'Tot bevordering van hun duurzaam geluk. Het zedenkundige boek voor het Nederlandse leger in de negentiende eeuw', in: *Armamentaria. Jaarboek Legermuseum* 34 (1999) 107-132.
 - Sloos, Louis Ph., 'Selectie uit de aanwinsten. Bij de deelcollectie Bibliotheek & Mediatheek', in: *Armamentaria. Jaarboek Legermuseum* 36 (2001) 208-209.
 - Sloos, Louis Ph., 'Versierd in de ware betekenis van het woord. Virulij van Pouderoijens jubileumboek voor de Gele Ridders', in: *Armamentaria. Jaarboek Legermuseum* 35 (2000) 150-163.
 - Sloos, Louis Ph., 'Van soldaat tot topambtenaar op het Departement van Oorlog. De opmerkelijke carrière van de militaire wettenmaker F.E.L.A. Abel (1843-1916)', in: *Mars et Historia* 3 (2005) 39-44.
 - Sloos, Louis Ph., 'Van den Turk doodgeschoten. De Rotterdamse uitvinder Cornelis Redelykheid (1728-1788) en de 'verdediging' van Nederland', in: *Rotterdams Jaarboekje, tevens jaarboekje van het Historisch Genootschap Roterodamum* (2004) 190-205.
 - Sloos, Louis Ph., *Voor den dienst der Armée. De militaire uitgeverij-boekhandel De Gebroeders van Cleef te 's-Gravenhage en te Amsterdam 1739-1967* (Amsterdam, Delft 2001) 2 dln.
 - Smit, J., *Bilderdijk et la France* (Amsterdam 1929).
 - Smit, J.G., 'Prins Maurits en de goede zaak. Brieven van Maurits uit de jaren 1617-1619', in: A.C.F. Koch, e.a. (red.), *Nederlandse Historische Bronnen uitgegeven door het Nederlands Historisch Genootschap* 1 ('s-Gravenhage, 1979) 42-173.
 - Smits, J.C.J., *Gedenkboek van het Koloniaal-Militair Invalidenhuis Bronbeek* (Arnhem 1881).
 - Snee, J., 'Het Corps Ingenieurs en de Directie der Fortificatiën in het Staatse Leger', in: F.H. van den Beemt, D. Boekema, K.K. Thijssens (red.), *300 jaar bouwen voor de landsverdediging* ('s-Gravenhage 1988) 16-21.
 - Snee, J., 'Het Corps Ingenieurs in het Staatse Leger', in: J. Snee, H.A. Treu, M. Tydeman (red.), *Vesting. Vier eeuwen vestingbouw in Nederland* ('s-Gravenhage 1982) 150-154.
 - Snapper, F., 'Het negentiende eeuwse Nederlandse leger: een school der natie?', in: *Mededelingen van de Sectie Militaire Geschiedenis Landmachtstaf* 7 ('s-Gravenhage 1984) 37-56.
 - Spits, F.C., *De metamorfose van oorlog in de achttiende en negentiende eeuw. Tien historische studies over oorlog, strategie en legervorming* (proefschrift RU Groningen; Assen 1971).
 - Stamkot, Bert, *Het Gorcumse boek. Vijf eeuwen drukken, uitgeven, verzamelen, lezen en leren te Gorinchem* (Gorcum 2004).

- Stapelkamp, Herman, *Gerhardus Fabius (1806-1888). Een leven voor de marine. Bijdragen tot de Nederlandse marinegeschiedenis*, 9 (Amsterdam 1999).
- Staring, A., *Kunsthistorische verkenningen. Een bundel kunsthistorische opstellen* ('s-Gravenhage 1948).
- Staring, A., 'Maurits Staring', in: A. Staring, *Kunsthistorische verkenningen. Een bundel kunsthistorische opstellen* ('s-Gravenhage 1948) 179-190.
- S[taring], A., 'Willem Staring', in: *Eigen Haard* (1916) 158-159.
- Steele, Brett D., Tamera Dorland (red.), *The heirs of Archimedes. Science and the art of war through the Age of Enlightenment* (Cambridge, Mass, Londen 2005).
- Steenkamer, M.J., 'De stedelijk regering van Nijmegen tussen 16 februari en 25 juli 1810', in: H.J.J. Hendriks, M.J. Steenkamer, A.G. Mustert, ingeleid door L.J. Rogier, *Nijmegen onder raadpensionaris, koning, keizer en soevereine vorst. Gelderse Historische Reeks*, II (Zutphen 1971) 64-77.
- Steenkamp, J.C.P.W.A., *De Nederlandsche rijsscholen* (Breda 1909).
- Steijn, G. van, 1828 – 24 november – 1903. *Gedenkboek [KMA]* (Breda 1903).
- Stokvis, P.R.D., *De wording van Den Haag. De stad en haar bevolking van de Franse Tijd tot de Eerste Wereldoorlog* (Zwolle 1987).
- Storm van Leeuwen, Jan, *De achttiende-eeuwse Haagse boekband in de Koninklijke Bibliotheek en het Rijksmuseum Meermannno-Westreenianum* ('s-Gravenhage 1976).
- Storm van Leeuwen, Jan, 'Nederlandse banden om militaire boeken, 1585-circa 1775', in: Louis Ph. Sloos (red.), *Boeken met krijgshistorie. Op verkenning in het oudste boekbezit van Defensie* (Breda 2010) 121-163.
- Swart, Erik, *Krijgsvolk. Militaire professionalisering en het ontstaan van het Staatse leger, 1568-1590. Amsterdamse Gouden Eeuw Reeks*, nr. [2] (Amsterdam 2006).
- Sypesteyn, C.A. van, *Voltaire, Saint-Germain, Cagliostro, Mirabeau*, in *Nederland. Historische herinneringen uit de achttiende eeuw* ('s-Gravenhage 1869).
- Tamse, C.A., en E. Witte, (red.), *Staats- en natievorming in Willem 1's Koninkrijk (1815-1830)* (Brussel, Baarn 1992).
- Taylor, F.L., introduction Keith Roberts, *The art of war in Italy 1494-1529* (Leigh-on-Sea 1993).
- [Terweij, S.], *Doortyd en vlyt. Gedenkboek uitgegeven ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de N.V. Koninklijke Boekhandel en Drukkerij G. Kolff & Co.* ([Batavia 1948]).
- Tieleman, Roel, *Het ex libris als spiegel van boek en wereld. Een beeld van de collectie Jansen Ebing in Museum Meermannno-Westreenianum* (Den Haag 2002).
- Tharau, Friedrich-Karl, *Die geistige Kultur des Preussischen Offiziers von 1640 bis 1806* (Mainz 1968).
- Thijssen, Lucia, *1000 jaar Polen en Nederland* (Zutphen 1992).
- Theunisz, Joh., 'Het boekdrukkersgeslacht Janssonius', in: *Het Boek*, XXIV (1936-1937) 211-215.
- Teitler, G., 'Krijgshistorische kanttekeningen bij doctrinevorming', in: *Militaire spectator* (MS) (1997) 205-212.
- Teitler, G., 'Voorlopers van het VPTL, 1928-1829. Een terugblik', in: MS 5 (2001) 268-274.
- Teitler, G., *De wording van het professionele officierscorps. Een sociologisch-historische analyse* (Rotterdam 1974).
- Thomas, Werner, Eddy Stols (red.), *Een wereld op papier. Zuid-Nederlandse boeken, prenten en kaarten in het Spaanse en Portugese wereldrijk (16de-18de eeuw)* (Leuven, Den Haag 2009).
- Tilly, Charles (red.), *The formation of national states in Western Europe* (Princeton, New Jersey 1975).
- Tromp, H., *Het huys te Soestdijck. Het Koninklijk Paleis Soestdijck historisch gezien* (Zutphen 1987).
- Tulard, J., *Napoléon ou le mythe du sauveur* (Parijs 1977).
- Tulard, J., *Napoléon et la noblesse de l'Empire, avec la liste des membres de la noblesse impériale (1808-1815)* (Parijs 2003).
- Twyman, Michael, *Early lithographed books. A study of the design and production of improper books in the age of the handpress. With a catalogue* (Londen 1990).
- Ubachs, P.J.H. en Ingrid M.H. Evers: 'Cultuur in Nedermaas', in: P.J.H. Ubachs, met medew. van Ingrid M.H. Evers: *Ongewilde revolutie. Limburgs Maasland onder Frankrijk 1794-1814. Publications de la Société historique et archéologique dans le Limbourg*, deel 130 (Maastricht 1994) 117-186.
- Ubachs, P.J.H., met medew. van Ingrid M.H. Evers: *Ongewilde revolutie. Limburgs Maasland onder Frankrijk 1794-1814. Publications de la Société historique et archéologique dans le Limbourg*, dl. 130 (Maastricht 1994).
- Uitterhoeve, Wilfried, Cornelis Kraijenhoff 1758-1840. *Een loopbaan onder vijf regeervormen* (Nijmegen 2009).
- Unsworth, Michael E., *Military periodicals. United States and selected international journals and newspapers. Historical guides in the world's periodicals and newspapers* (New York, Westport [Connecticut], Londen 1990).

- Vanden Berghe, Guido, Jozef T. Devreese, 'Simon Stevin and the art of war', in: Louis Ph. Sloos (red.), *Boeken met krijgshistorie. Op verkenning in het oudste boekbezit van Defensie* (Breda 2010) 90-118.
- Veeren, W.Ph., 'De Veye', in: *De Nederlandsche Leeuw* (1954) kol. 181-186.
- Venema, Adriaan, *Schrijvers, uitgevers en hun collaboratie 4* (Amsterdam 1992).
- Verduyn, Wouter Dirk, Emanuel van Meteren ('s-Gravenhage, 1926).
- Verslagen, rapporten en memorien omtrent militaire onderwerpen. Uitgegeven door het Departement van Oorlog 1 ('s-Gravenhage 1867).
- Verweij, Désirée, *Geweten onder schot. Ethiek en de militaire praktijk* (Amsterdam 2010).
- Vliegthart, A.W., *Het Loo, een paleis als museum. Journal van een restauratie* (Apeldoorn 1999).
- Vliet, H.T.M. van, *Versierde verhalen. De oorspronkelijke boekbanden van Louis Couperus' werk [1884-1925]* (Amsterdam, Antwerpen 2000).
- Vliet-de Haan, Emmy van, 'Willem Staring en de momentfotografie', in: Alexander Polman e.a., *Willem Constantijn Staring 1847-1916, officier en tekenaar* (Delft 2001) 41-60, 115-116.
- Vogel, H.Ph., 'Op weg naar de totale oorlog: militaire ontwikkelingen in de 18e en 19e eeuw', in: H.Ph. Vogel, H.W. Singor, J.A. de Moor (red.): *Een wereld in oorlog. Militaire geschiedenis in hoofdstukken* (Utrecht 1995) 179-200.
- Vogel, H.Ph., H.W. Singor, J.A. de Moor (red.), *Een wereld in oorlog. Militaire geschiedenis in hoofdstukken* (Utrecht 1995).
- Vos, Luc de, *Strategie en tactiek. Inleiding tot de moderne krijgsgeschiedenis* (Leuven 2006).
- Vries, G. de, B.J. Martens, *Hartman's Dutch gunmakers from the 15th to the 20th century* (Arnhem 2006).
- Vijfwinkel, R., e.a., *'s Haags werken en werkers. 350 jaar Gemeentewerken (1636-1986)* (Den Haag 1986).
- Waddington, Albert, *La République des Provinces-Unies, la France & les Pays-Bas Espagnols de 1630 à 1650. Annales de l'Université de Lyon* (Parijs 1897) deel II (1642-1650).
- Wall, J.W.M. van de, *De valkerij op Het Loo. The Royal Loo Hawking Club 1839-1855* (Haarlem 1986).
- Waller, F.G., *Biographisch woordenboek van Noord Nederlandsche graveurs* (Amsterdam 1938).
- Walton, Steven A., Recensie van: Louis Ph. Sloos, *Warfare and the age of printing. Catalogue of early printed books from before 1801 in Dutch military collections* (Leiden, Boston 2008) 4 dln. Op www.deremilitari.org van De Re Militari. De Society for Medieval Military History, aldaar: http://www.deremilitari.org/REVIEWS/Sloos_WarfareAge-Printing.htm (8-11-2010).
- Wander, Peter, *Haagse huizen van Oranje. Vier eeuwen paleizen en huizen van de Oranjes in en om de Residentie* (Den Haag 1981).
- Webb, Henry J., *Elizabethan military science. The books and the practice* (Madison, Milwaukee 1965).
- Welten, Joost, *In dienst voor Napoleons Europese droom. De versterking van de plattelandssamenleving in Weert* (Leuven 2007).
- Wermeskerken, J.C. van, *De Gebroeders van Cleef 1739-1939* (Den Haag 1939).
- Wezel, G.W.C. van, *Het paleis van Hendrik III graaf van Nassau te Breda* (Zwolle 1999).
- Wiekart, A.A., 'De bibliotheek van prins Maurits', in: J.P. Puype, A.A. Wiekart, *Van Maurits naar Munster. Tactiek en triomf van het Staatse leger. Catalogus van de voorwerpen op de gelijknamige tentoonstelling in het Legermuseum te Delft alsmede een reconstructie van de bibliotheek van prins Maurits. = From prince Maurice tot the Peace of Westphalia. Tactics and triumphs of the Dutch army. Catalogue of objects in the exhibition of the same name at the Army Museum in Delft, and a reconstruction of the library of Maurice of Nassau* (Delft 1998) 17-52.
- Wilde, F.G. de, 'De haar- en baarddracht in het Nederlandse leger. Een revolutie na bijna drie eeuwen evolutie', in: *Armamentaria* 23 (1988) 58-75.
- Wilde, F.G. de, samengesteld, uitgebreid en verzorgd door Jacques Bartels, Jos Fontaine en Louis Ph. Sloos, *De uniformen van het Nederlandse leger ten tijde van de Bataafse Republiek en het Koninkrijk Holland 1795-1810* (Amsterdam 1999).
- Winden, Elly van, 'Het Engelse boek in Nederlandse vertaling: Gebroeders Belinfante in de ban van Wilkie Collins', in: *De Boekenwereld* 1 (1999) 21-29.
- Winter, P. J. van, *Hoger beroepsonderwijs avant-la-lettre. Bemoeiingen met de vorming van landmeters en ingenieurs bij de Nederlandse universiteiten van de 17e en 18e eeuw. Verhandelingen der Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, Afd. Letterkunde, Nieuwe Reeks, deel 137* (Amsterdam, Oxford, New York 1988).
- Witkam, H.J., 'Jean Gillot (Een Leids ingenieur) tweede deel', in: *Jaarboekje voor geschiedenis en oudheidkunde van Leiden en omstreken* 61 (1969) 39-70.
- Woelderink, B., en M. Loonstra, *Het Koninklijk Huisarchief te 's-Gravenhage* (Amsterdam 1989).
- Woensel, Jeffrey van, *Militairen aan het hof. De geschiedenis van het Militaire Huis 1849-2005* (Amsterdam 2005).
- Wolf, Clemens de, 'Inleiding', in: Marieke van Delft (red.) e.a., *1798-1998 Koninklijke Bibliotheek. Verzamelaars en verzamelingen* (Zwolle 1998) 2-8.
- Wolf, H.J., 'De bibliothecarissen en de bibliotheek van de Koninklijke Militaire Academie vanaf 1828', in: idem, *Hoe was het ook weer? Verhalen*

- over Breda, de Koninklijke Militaire Academie en het Kasteel van Breda (Breda 1985)) 94-99.
- Wolf, H.J., 1828-1978. *Honderdvijftig jaar Koninklijke Militaire Academie. Gedenkboek* ('s-Gravenhage 1978).
 - Worsley, Lucy, Ursula Härting, Marika Keblusek, 'De hoge school van de paardrijkunst', in: Ben van Beneden, Nora De Poorter (red.), *Vorstelijke vluchtelingen. William en Margaret Cavendish in het Rubenshuis 1648-1660* (Antwerpen 2006) 37-54.
 - Wijk Roelandszoon, J. van, *Algemeen aardrijkskundig woordenboek; volgens de nieuwste staatkundige veranderingen, en de laatste beste en zekerste berigten* (Dordrecht 1821-1827) 7 dln.
 - Wijn, Jan Willem, *Het krijgswezen in den tijd van prins Maurits* (proefschrift; Utrecht, 1934).
 - Wijn, J.W., *Het Staatsche leger, 1568-1795. Het tijdperk van de Spaanse Successieoorlog, 1702-1715* III (Den Haag 1956).
 - Wijsenbeek-Olthuis, Th.F., 'Vreemde eenden in de bijt? Integratie en discriminatie van de Compagnies des Invalides', in: H.L. Houtzager (red.) e.a., *Kruit en krijg. Delft als bakermat van het Prins Maurits Laboratorium TNO* (Amsterdam 1988) 117-146.
 - Wüllschleger, L., *Scheurmakers en nieuwichters. Over Remonstranten en Contra-Remonstranten te 's-Gravenhage (1612-1618)* (Leiden, 1989).
 - Young, Arthur P., *Books for Sammies. The American Library Association and World War I* (proefschrift University of Illinois at Urban-Champaign; Pittsburgh, Pennsylvania 1981).
 - Zandvliet, Kees, *De groote waereld in 't klein geschildert. Nederlandse kartografie tussen de Middeleeuwen en de industriële revolutie* (Alphen aan den Rijn, 1985).
 - Zandvliet, Kees, 'Het hof van een dienaar met vorstelijke allure', in: idem, *Maurits, prins van Oranje* (Amsterdam, Zwolle, 2000), 37-63.
 - Zandvliet, Kees, *Mapping for money. Maps, plans and topographic paintings and their role in Dutch overseas expansion during the 16th and 17th centuries* (Amsterdam 1998).
 - Zandvliet, Kees (red.), *Maurits, prins van Oranje* (Amsterdam, Zwolle, 2000).
 - Zwaaneveldt, Sylvia, *Leverbaar: livres nouveaux et autres. Een Haagse boekhandel in de Franse tijd, Isaac van Cleef en zijn assortiment* (Ongepubliceerde doctoraalscriptie Opleiding Nederlands, Universiteit Leiden; Leiden 1995).
 - Zwitzer, H.L., *Comptabiliteit in uniform. 200 jaar Militaire Administratie 1795-1995* (Den Haag 1995).
 - Zwitzer, H.L., 'De militie van den staat'. *Het leger van de Republiek der Verenigde Nederlanden* (Amsterdam 1991).
 - Zwitzer, H.L., 'De soldaat', in: H.M. Beliën, A.Th. van Deursen en G.J. van Setten, *Gestalten van de Gouden Eeuw. Een Hollands groepsportret* (Amsterdam 1995) 180-182.

Illustratieverantwoording

Atlas Van Stolk, Rotterdam 10
 Collectie Erwin Mahieu, België 63
 Familie Van Kretschmar van Veen 84
 Haags Archief, Den Haag 28, 55, 62, 66
 Koninklijke Bibliotheek, Den Haag 31, 107
 Koninklijk Instituut voor de Marine, Den Helder 57
 Koninklijke Militaire Academie, Breda 50, 52, 54, 65, 73
 Koloniaal-Militair Invalidenhuis Bronbeek/Museum Bronbeek in Arnhem 58, 59
 Legermuseum, Delft 3-6, 12-13, 15, 18-33, 35-41, 43, 44, 49, 51, 53, 56, 60-61, 64, 67, 69-72, 74-83,
 86-96, 98-106, 111, 112, 114-127, 129-137, 139-140, 143, 146-151, 153, 155, 157-165
 Mauritshuis, Den Haag 14
 Museum Meermanno, Den Haag 9, 109, 113
 Museum Plantijn-Moretus, Antwerpen 7
 Nationaal Archief, Den Haag 34
 Nederlands Artillerie Museum, 't Harde 48
 Nederlands Cavalerie Museum, Amersfoort 46
 Noord-Brabants Museum, 's-Hertogenbosch 85
 Particulier/onbekend bezit 2, 42, 47, 68, 108, 110, 128, 138, 141, 152, 156 (foto's: Rijksdienst voor
 Kunsthistorische Documentatie, Den Haag)
 Rijksmuseum, Amsterdam 97
 Schwerin, Staatliches Museum 1
 Stichting Archief van het Huis Oranje-Nassau, Den Haag 142, 144, 145
 Stichting Familiefonds Boreel 45
 Drs. W.C. Staring, Hengelo 154
 Universiteitsbibliotheek Amsterdam 8, 16
 Universiteitsbibliotheek Leiden 11
 Universiteitsmuseum, Utrecht 17

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten van de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Zij die menen nog zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot de uitgever wenden.

Register

Dit register verwijst naar personen, geografische namen en zaken en heeft betrekking op pagina 2-400 en de noten. Bij verwijzingen naar in de tekst of de noten genoemde boeken is de auteursnaam opgenomen, mits bekend, anders is de al dan niet ingekorte titel van het werk en het jaar van uitgave opgegeven. Bij een verwijzing naar een noot volgt na een 1 van inleiding of een hoofdstuknummer een 'n' gevolgd door het nootnummer, bijvoorbeeld 1n1 of 1n1. Van persoonsnamen worden in het register alleen de initialen opgegeven. De volledige voornamen worden, net als de levensjaren, in veel gevallen opgegeven op de plaats waar desbetreffende persoon voor het eerst in de tekst wordt genoemd.

Aa, A.J. van der 134
 Aa, C. van der 320, 327
Aanmerkingen over de rijdende artillerie, derzelver organisatie, gebruik en tactica (1805) 1n103
 Aanslag World Trade Center New York, 11 september 2011 25
 Aarden wallen 132
 Aardrijkskunde 97, 105, 127, 136, 235, 240, 254, 325, 336, 345, 349
 Aarlanderveen 144
 Aartsen, P., kolonel 305
 Abel, F.E.L.A. 266, 10n68
Account of the rise and progress of Fortification from its Infancy to this June, and of the most noted Engineers who have wrote on that subject, An 58
 Achttienhoven, Utrecht 214
 Acte van Consulentenschap 175-176
 Adams 112
 Adams, J. 200
 Adams, N. 30
 Addison, J. 313
 Adélen van Cronenburgh, S. van 2n126
 Administratie der voormalige Nassausche domeinen 9n39
 Admiraliteit van Amsterdam 122, 13n19-20
 Admiraliteit van Friesland 100

Admiraliteit van Rotterdam 113
 Admiraliteit van Zeeland 122
 Admiraliteiten 100, 113, 122, 13n19-20
 Adolf II, graaf van Nassau-Wiesbaden-Idstein 31
 Adolphe, Den Haag 364
Adres aan het Staats-bewind der Bataafsche Republiek, ... 305
 Advocaten 42
 Aelst, A.J. van 139
 Aërometrie 235
 3^e Afdeeling Infanterie, Reserve Bataljon 12n10
 4^e Afdeeling Infanterie 349
 11^e Afdeeling Infanterie, Reserve Bataljon 12n10
 18^e Afdeeling Infanterie, Staf 1^e en 2^e Bataljon 12n10
 2e Afdeeling Nationale Infanterie, 1e Bataljon 337
 9e Afdeeling Nationale Infanterie 258
 Afdeling voor het Materieel der Genie 97, 115
 Agent van Marine 122
 Afdelingsbureau 75, 80
 Ainsworth 354
 Ajaccio 317
 Alblasserdam 204
 Alblasserwaard 204
 Albornos, Kardinaal 231
Album militaire de l'Armée Française 295
 Alchemie 152
 Alexander, Prins 107
 Alfaboeken 50, 101
 Alfawetenschappen 50, 101
 Alfabetisering 19, 245, 277-278, 310
 Algemeene Landsdrukkerij, zie: Landsdrukkerij
Algemeene Nederlandsche encyclopedie voor den beschaafden stand 359
Algemeine Bauzeitung 310
 Algemene Directie der genie 14n43
 Alkmaar 82, 340
 Allart, J. 230, 250-251, 301, 314, 322
 Alpen, de 32
 Alphen, H. van 1n99
 Altheer, J. 230, 321, 9n105
 Alva 36

- Amalia van Solms 155
 Amama, J. 100
 Ambachtsonderwijs 241
 Ambarawa (Midden-Java) 14n59
 Amerikaanse Burgeroorlog 360, 1n29
 Amersfoort 110, 214, 239, 243, 342-343, 378
 Amiot, P.J., kolonel 359, 361
 Amstelveen 3n83
 Amsterdam 4, 23, 41, 44, 95, 101, 103, 111, 124, 134, 137, 147-148, 150, 151, 155-157, 166, 192, 194-196, 199, 206, 209-210, 213, 219, 224-225, 230-232, 241-242, 246, 250, 259, 261, 274, 277, 284, 301, 304-306, 310, 315, 318, 319, 320, 322-323, 326, 329-332, 340, 358, 388-389, 399, 2n232, 3n37, 4n19, 5n17, 9n31, 105, 13n19
Les amusemens de la Hollande 222
 Amusement 192-193
 Analfabetisme 245, 310, 361
 Anna Paulowna 107
 Anneveld, H. 275-277, 279
 Anglo, S. 5n3
 Anselin, A.-E.-G. 221, 9n11
 Antimilitarisme 362, 368
 Anti-Militaristische Propaganda-Vereeniging, Delft (AMPV) 362
 Antwerpen 17, 35-37, 55, 96, 132, 134-135, 139-140, 332
Anweisung von Miller des Kriegs Völker 234
 Apeldoorn 318, 13n89
 Apothekers 42
 Archief van Oorlog, Den Haag (zie ook: kaarten-collectie Archief van Oorlog) 88, 93-94, 96-98, 345-346, 2n10, 105, 108
 Archief Staatssecretarie onder Lodewijk Napoleon 9n105
 Archief-Van Cleef 9n108, 10n55, 66, 69, 70, 71, 72, 73
 Architectuur 147, 254, 350
 Archives Nationales, Parijs 13n80
 Ardennen, zie Franse Ardennen
 Ardesch J.J.A., 1^e luitenant der infanterie 301-302
 Arkstee, J.C. 4, 192, 195-196, 198, 199
 Armamentarium, Delft 21, 87
Armed Service Editions 30
 Armstrong, J. 160
 Army Medical Library, Washington 163
Army Scripture Readers Society, The 361
 Arnhem 23, 44, 77, 125, 126-127, 296, 341, 343, 369, 385, 4n19, 5n17
 Arno, Frans Departement (Toscane) 13n55
 Arresto, C.G.H. (pseudoniem van Burchardi) 308
 Arriëns, W.J., kolonel b.d. 76
 Art-nouveaustijl, zie: Nederlandse art-nouveaustijl
 Artikelbrief 17, 18, 37, 38
Artikelen van overeenkomst tot de administratie der agtien duizend man Franche troupes geëmploïëerd in de Bataafsche Republiek (1804) 305
 Artillerie 18, 27-29, 33, 35, 39-40, 43-45, 54, 59, 100-102, 113-114, 116, 131-132, 136-138, 140, 142, 144-145, 147, 149, 153, 160, 175, 207, 209, 213, 234-236, 240, 247, 249, 254, 259, 282, 308, 311, 337-339, 342-343, 347, 394, 3n30, 8n73, 9n86, 134, 14n5, 13, 51
 Artillerie Constructiewinkel, Delft 338, 343
 Artillerie-Cursus, Delft 361
 Artillerie Kadettencorps, Drukkerij Russisch 9n5
 Artillerie Schietschool, Zwolle 343
 Artillerieboeken 27, 29, 98, 100, 114, 138, 144-145, 147, 153
 Artillerie-/ en genieschool Amersfoort 243
 Artillerieschool, Breda 56, 117, 235
 Artillerieschool, Den Haag 56, 117, 9n93
 Artillerieschool, Groningen 117
 Artillerieschool, Zutphen 45, 56, 235-236
 Artillerie- en Genieschool, Delft 112, 116-117, 124, 258, 336, 2n192
 Artilleriescholen, Nederlandse 45
 Artillerietrein 132, 249
De Artillery-konst 155
d'Articulen bij zijn hoogheit de heer prince van Oranjen geacordeert aende geestelijckheyt, bailliu, burgemeesters en schepenen der stede Hulst, in druck publicke-lijk uygegeven
Articulen, by sijne hoogheyt mijn heere den prince van Oranije, geacordeerta ende geestelickheyt, baillieu, burgemeesters ende schepenen der stadt van Hulst
 Artsen 42, 310
 Aschaffenburg 82
 Assen 343, 14n29
 Ath 175
 Atjeh 125, 265, 1n13
 Atjeh-oorlog 125, 265
Atlas maior 70, 81
Atlas portatif ou livre nouveau de cartes geographiques, qui contient les XVII. Provinces, des Pais-Bas ... Le tout pour l'utilité de Mesr. Les Officiers ... (1747) 115
 Atlassen 70, 81, 115, 151, 320, 349
 Aubremé, A.C.J.G. graaf d' 19, 334, 336-337, 14n5, 40, 44, 50, 51
 Auerbacher, L. 279-280
 Augustini, J.L. 297
 Augustus II, koning van Polen 183
 Austen 354
 Auteurs 49-50
 Auteurs van handschriftelijke militaire literatuur 1n43
 Auteursrecht (zie ook: Kopijrecht) 132
 Auzon de Boisminart, W.P. d' 253, 262
 Avignon 123
 Baard, H.P. 78
 Backer, H.J. 63
 Backer Dirks, J.J. 123-124, 266, 2n234
 Bacon, F. 27

- Bakker, Rs. 305
 Balen, P.G. van 165
 Ballistiek 29
 Balthasar, F. 141, 145
 Balveren, W.E.J. baron van, luitenant-kolonel 111, 14n13
 Banjoe Biroe (Java) 313
 Barbier, A.-A. 317
 Bareuth, J. 207
 Barmen 222, 224
 Bataafse artillerie 44
 Bataafse cavalerie 63
 Bataafse Republiek (1795-1806) 45, 90, 95, 122, 172, 225, 233, 235, 303, 305, 310, 335, 8n79
 2e Bataljon Artillerie 9n86
 1e Bataljon Infanterie Bataafse Armee 258
 1e Bataljon van Randwijk 61
 Bataljon Mineurs en Sappeurs 115-116, 15n84
 Bataljonsscholen 236, 245
Battle paperback, zie *Paperback*
 Bardin, É.-A. 134
 Barre Duparcq, De la, Directeur des études Saint-Cyr 14n79
 Barueth, J. 8n31
 Bataljonsbibliotheken 64, 311, 337-338, 341, 393-394
 Batavia 264-265, 352
 Baudouin et Cie, L. 221, 265
 Baye, P. de la, heer van Theil 1n79
 Bayonville, T. de 159
 Beauftragte des Chefs der Heeresarchive/[later] Heeresbüchereien 20, 80-81
 Beauharnais, J. de 319
 Beaurain, J. de 60-61
 Beekman, A.A. 385-386, 15n84
 Beelaerts van Blokland, Jhr. F.A.G. 97
 Beeren, T.L. 156
 Beets, N. (zie ook: *Camera Obscura* en Hildebrand) 369
Beheer en verantwoording van boekwerken bij de onderdelen der Koninklijke Landmacht 20
 Beijers, J.L., Utrecht 6n42, 11n44
 Beleg van Den Bosch 389, 15n97
 België 49, 106
 Belgische Opstand 25, 45, 118, 251
 Belidor, B.F. de 105
 Bellangé, H. 309
 Belle, J. van 3n3
 Bénard, L., luitenant-kolonel 111
 Bernard, P.J. 311
 Benedictijnenklooster 32
 Benthem, S. van 231, 301, 303-308, 310-311, 313, 315, 398
 Benthem & Jutting, Collectie Van 9n65, 12n2, 5-6, 12-13, 16-21, 23-31, 34-38, 40-41, 45, 59-62
 Bentinck, W.J. baron 1n101
 Berbice 104, 2n139
 Berg, militaire geslacht 100
 Berg, E.W. 69
 Bergansius, J.J., kapitein der artillerie 260
 Bergen (in Henegouwen) 390
 Bergen op Zoom 104, 132, 222, 340, 343
 Bergh, mevr. A. van de 2n27
 Berger-Levrault 221
 Berkvens-Stevelinck 1n11
 Berlijn 199, 222, 9n49
 Bertens, M.W. 53
 Bètaboeken 50, 101
 Bètawetenschappen 50, 101
 Beuscher, W.F., 1e luitenant der artillerie 259
 Bezetting van het St. James Palace Londen 174
 Bezuidenhout, Den Haag 76, 121
 Bibliofilie 20, 47-48, 171-172, 174, 317, 377
Bibliofilo Romano 84
 Biblioteca Nacional, Madrid 59
 Bibliothaique Militaire, Maastricht 18, 60
 Bibliothec Bignon 100
 Bibliotheca Nazionale Marciana 3n11
 Bibliotheek 7^e Bataljon Infanterie 1n62
 Bibliotheek 10^e Bataljon Infanterie 1n62
 Bibliotheek 11^e Bataljon Infanterie 1n62
 Bibliotheek Departement van den Grootmeester der Artillerie, Den Haag 88, 97-98, 100, 114, 209, 341, 394
 Bibliotheek Depot Veld Artillerie 115
 Bibliotheek der 'H.H. Officieren van het 4^e Regiment Hussaren', Deventer 348
 Bibliotheek der Heeren Officieren, Regiment Huzaren No. 6 113
 Bibliotheek J.H. van Kinsbergen 2n232
 Bibliotheek Hogere Krijgsschool 20, 74-76, 83, 86-87, 100, 108, 341-342, 2n129, 165
 Bibliotheek Instructiebataljon, Kampen 100
 Bibliotheek Koninklijk Huisarchief, Den Haag 21, 87, 93, 106-108, 298, 328, 330, 13n90
 Bibliotheek Koninklijk Instituut voor de Marine, Den Helder 74, 81, 110, 124, 2n247-248
 Bibliotheek Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek, Arnhem 74, 125, 186
 Bibliotheek Koninklijke Militaire Academie 21, 74, 75, 81, 82, 91, 110, 113, 115-118, 120, 121, 153, 341, 343, 345, 347, 392, 2n186, 190
 Bibliotheek Koninklijke Vereniging van het Boekenvak, Universiteitsbibliotheek Amsterdam 1n97, 9n65
 Bibliotheek Legermuseum Delft 20, 76, 81-82, 84, 87, 93, 100, 108, 114-115, 153, 174, 178, 179, 298, 392, 1n138, 4n21, 5n17, 6n12, 39, 43, 7n58, 8n50, 11n33, 14n118, 15n20, 35, 70, 98
 Bibliotheek Marine Willemsoord 124
 Bibliotheek Ministerie van Defensie (historische) 21, 74-76, 86-88, 91, 120, 392-394, 1n138, 2n70, 110
 Bibliotheek Ministerie van Marine 75, 121-122, 125, 392, 1n138

- Bibliotheek Ministerie van Oorlog 19, 21, 83, 86, 90, 93-94, 99, 103, 108, 116-118, 153, 341-343, 393, 2n70, 134
- Bibliotheek van Prins Maurits (militaire) In67
- Bibliotheek van de stad Den Haag 116
- Bibliotheekcatalogi (militaire bibliotheken) In67, 138
- Bibliotheekgeschiedenis 9n49
- Bibliotheekleven* 73
- Bibliothek für Officiere* 44
- Bibliotheken van onderofficiersmesses in Duitsland 360, 14n9
- Bibliotheken van regimentsscholen in Duitsland 14n9
- Bibliothekendepot Ministerie van Oorlog, Leiden 86
- Bibliothèque des Grenadiers-Wallons 109
- Bibliothèque Nationale, Parijs 220
- Bierens de Haan, D. 48, 134
- Bignon, J.P., abbé 100, 2n127
- Bigot de Morogues, S.-F. 106
- Bijbelleesgezelschappen 360-361
- Bijbels 276, 279, 301, 314, 360-361
- Bijbel voor de jeugd* (Van der Palm) 10n28
- Bijleveld, J. 297
- Bilderdijk, W. 320, 321, 325, 328, 366, 12n28, 13n59
- Binnenhof, Den Haag 241-243, 319
- Bladmuziek 108, 165, 330, 13n90
- Blaeu, J. I. 70
- Blaeu, W.J. 3n71
- Blaeu-atlassen 70, 81
- Bloemenbinderij, Den Haag 90, 177, 179
- Blondel, N.-F. de 100, 159-161, 2n128, 4n47
- Bloteling, A. 43
- Blussé & van Braam 230, 250
- Bodel Nijenhuis, J.T. 44
- Boedelinventarissen 41, 302, 307
- Boek der Psalmen nevens gezangen bij de Hervormde kerk van Nederland in gebruik. In den jaare 1773 gekooren* (1773), Het 6n36
- Boekbedrijf 47
- Boekbezit van militairen 47-48
- Boekbezit Oranje-Nassaus 31, 88, 91, 106, 392, 394
- Boekbinden 13n64
- Boekdrukkunst 27-29, 31-32, 34, 46
- Boekenkasten Paleis op de Dam Amsterdam van Lodewijk Napoleon 13n50
- Boekgeschiedenis 47, 49-50, 397-399
- Boekhistorici 47, 49-50, 315
- Boekveilingen 91, 92, 165, 223, 226, 331-332, 388, In4
- Boekwetenschap 23, 28, 50, 397
- Boey, T. 102
- Bohemen 331
- Bohm, A. 43, 59, 160
- Bohn, F. 230
- Bohn, De Erven F. 373-375, 15n35, 38-42
- Bois, J.-P. 200
- Boitet, R. 173
- Bolle 382
- Bologna 32
- Bonaparte-Baciocchi, E., groothertogin van Toscane 13n55
- Bonaparte, familie 331
- Bosland, houtzaagmolen de 204
- Boogaard, F.H., majoor der artillerie 342-344
- Boogaard, J. 282-283
- Boom 5n17
- Boom, D.J. 266
- Booms, R., kapitein 12n22
- Booms, G.P. 267, 10n70
- Borch, G. ter 2
- Bordes In101
- Boreel, Jhr. W.F., kolonel 109, 111
- Borgia, C. 32
- Bos, C. 334
- Bosch, J.A. van den 261-262, 10n58
- Bosio, J.B. 316
- Bosscha, Dr. J. 118, 367
- Bosschieten 137-139, In51
- Bosse, Mr. P.P. van 127
- Bouge, J.B. de 95
- Boussod, Valadon et Cie 295
- Bouttats de Jonge, F. 135
- Bouvink 5n17
- Brakel, J. 352
- Brandschepen 140
- Brandt, H.C. 259-260, 267, 395, 10n55, 10n69, 10n72
- Brechtel, F.J. 134
- Breda 19, 20-21, 23, 45, 56, 81-83, 117-118, 121, 124, 215, 234-235, 240, 245-246, 254-256, 286, 308, 340-343, 358-359, 369-370, 389, In99, 2n198, 8n81, 10n37, 14n99
- Bredasche Courant*, De 359
- Brederokazerne, Vught 115
- Breen, A. van 93, 131, 145, 3n87
- Breitner, G.H. 366
- Brenta, G.A.J. 72
- Brescia 32
- Breskens 308, 313
- Breslau 43
- Breytspraak, C. 323, 13n50
- Brill, Leiden In131
- Brink, J. ten 326
- Brink, Gerritsz, J. ten 326
- Brisseau-Mirbel, C.F. 294
- British Library, Londen 3n34, 9n14-16
- British Museum 60
- Britse admiraliteit 221
- Britse artillerie 160, 354
- Britse genie 354
- Britse leger 221, 342, 354, 360
- Broederschap der Ridder St. Joris' Den Haag 177
- Broese en Comp 45, 118, 246, 254-255, 286, 297, 10n10, 37

- Broese, J.G. 103
 Broese, P.R. 45
 Bronbeek, Landgoed 126
 Brouwer, E.H. 118-119, 254-255
 Brouwer, H. 50
 Bruce, kolonel 304
 Brugge 3n23
 Bruins, B. 259
 Brunings, C. 208
 Brunings, P.F. 266, 285-287, 358-359
 Brunt, J. 248
 Brussel 138-139, 14n9
 Bruyn, De 5n17
 Bruyset-Ponthus, P. 294
 Buck, De, Kapitein 12n22
 Buitenhof, Den Haag 365
Bulla Turcorum 31
 Bulwer 354
 Burchardi 308
 Burdon, W. 306
 Bureau Marchaussee Historie van de Koninklijke
 Marchaussee 2n220
 Bureau der koloniën van het Topografisch
 Bureau, Den Haag 94
 Bureau der zeekaarten en -plans van het
 Topografisch Bureau, Den Haag 94
 Buren, H. van 18, 42, 1n79
 Burgermaatschappij 47, 286, 300, 307, 315
 Burgos 39
 Burgvliet, J. 205
 Burmannus de jongere, P. 8n31
 Buser, J.T. 297, 307
 Buskruit 27, 35, 142, 152
 Busschieten 137, 1n51
 Bussen meesterye, *Der* (1593) 3n32
 Bylandt, Lodewyk graaf van, luitenant-admiraal
 106
 Byzantium 30-31
Byzonder onderwijs in de handgrepen te paard.
Zoodanig als dezelve volgens het reglement voor de
kavallery bij de Keizerlijke leerschool te Versailles
onderwezen worden (1807) 307
- Cadetten 111-112, 118, 356, 369, 9n93
 Cadettenbibliotheek KMA 74, 80
 Callenbach, W.G.J. 13n64
 Callenfels, J.W. 313
 Callet, F. 308
Camera obscura 369, 15n32
 Camp, W.F., kapitein ingenieur 310
 Campen, H. van 5n17
 Canal Imperial de Aragón 211
 Canterbury 354
 Capellen, G.A.G.P. baron van der 331
 Capitulatie (Nederland) 75
 Caroll, A. 30
 Cartografie 140, 151
- Case, E. de 321
 Catalogi van militaire boeken 49
Catalogue de la bibliothèque, fondées par quelques offi-
ciers des Gardes Suisses au service de Hollande en
1788 (1794) 61-62
Catalogue d'une bibliothèque militaire recueillie par feu
son altesse sérénissime le prince Frédéric Henry
d'Orange, ... (1750) 91
Catalogue of books, including the collection of the late
Mr. John Millan, a capital library, and several parcels
lately purchased ... which are now selling, 1784 ... by
Thomas and John Egerton ... at the Military Library,
Whitehall, A (1784) 9n15
Catalogue of valuable books, in various languages, being
the stock of the late Mr. Thomas Egerton; which are
now sellig ... at the Military Library, Whitehall, A
(1831) 9n16
Catalogus van boeken en landkaarten, tot de bibliotheek
van het 3.^e Bataillon Veld Artillerie behorende (1837)
 337
Catalogus der bibliotheek van het Ministerie van Marine
(1857) 123
Catalogus der bibliotheek van het Ministerie van Oorlog
(1850) 97-98
Catalogus van boeken tot gebruik voor Heeren Schepenen
van 's-Gravenhage (1758) 116-117
Catalogus van de bibliotheek der H.H. Officieren van het
4^e Regiment Hussaren (1873) 11, 349-350
 Catalogus Defensiebibliotheken 16n2
 Catharina II, tsarina 214-215
 Cats, J. 350
 Cavalerie 40-41, 63, 113, 144, 238, 240, 247, 249,
 254, 282, 308, 336-337, 339, 342, 348, 349, 359,
 2n166, 175, 5n22, 6n14, 9n79, 86, 129, 134,
 14n5, 13, 43, 51, 99
 Cavalerieonderwijs 2n175
 Cavaleristische literatuur 351, 2n175
 Cavendish, W., hertog van Newcastle 113
 Cellot, L., imprimeur-libraire pour l'art militaire,
 le génie, l'artillerie, l'architecture, le dessin, etc.
 220
 Censuur 226, 318
 Cent-Suisses 169, 234
 Centraal Bureau Militair-Wetenschappelijk
 Bibliotheekwezen 20, 73, 86
 Centraal Bureau voor Genealogie 8n30
 Centraal Militair Hospitaal, Utrecht 83
 Centraal Publicatie Voorzienings Systeem
 Defensie 1n7
 Centrale Drukkerij en Publikatievoorziening van
 het Ministerie van Defensie (CDP), Emmen 269
 Ceulen, L. van 56, 117
 Chalmot, J.A. de 314
 Chapelot, R. 221
 Chardon, N.C. de, ordinaris-ingenieur 219
 Chassé, D.H. 231
 Chassékazerne, Breda 14n99

- Chateaubriand 279
 Château de Chambord 183, 195
 Chelsea 126
 Chemie 101, 147
 Chirurgijns 42, 310
 Chomel, N. 314
 Christiansen, F. 75, 79
 Chromodruk 15n75
 Chromotypogravures 15n75,76
 Cicero 36
 Claesz, C. 137
 Claesz, W. 138, 161
 Clausewitz, C. von 19, 119, 254-255
 Cleef, De Gebroeders van 19, 219, 224, 225, 228, 230-234, 238, 240-241, 245-246, 249-251, 252, 253, 256-260, 262, 264-268, 281, 303-304, 307-308, 321, 368, 380, 382, 384, 395-396, 400, 1n3, 9n31,33,71,105, 10n19,21,22,25,26,27,29,55,66, 69,70,71
 Cleef, Ervan I. van 224, 9n31
 Cleef, geslacht van 220
 Cleef, I. van 224, 226-227, 311, 9n27,39,46,49
 Cleef, J.E. van 224-225, 227, 321, 9n31
 Cleef, P. I van 91, 222-224, 227, 234, 5n17, 9n31
 Cleef, P. II van 252-253, 321, 10n29
 Cloux, D.A. du, majoor 353
 Cockle M.J.D. 134
 Coehoorn, M. baron van 100, 115, 205-206, 1n101
 Coenraadsz, Q. 144
 Coers & Roest 296
 Coevorden 341
 Colenbrander 379
 Collado, L. 39
 Collegia Chirurgica 117
 Collegia Pharmaceutica 117
 Collot d'Escury 279
Combat manuals 5n3
 Comité te Lande 90, 236-237
 Commissie tot Daarstelling van een Koloniaal Militair Invalidenhuis 126
 Commissie voor de Studiën der Officieren 339
 Comité tot de algemene zaken van het bondgenootschap te lande 90
 Comité tot de Marine 90
 Commelin, I. 151
 Commissariaat voor de belangen van de voormalige Nederlandse Weermacht 75, 77
 Commissaris voor de Nederlandsche Economische Belangen in Duitsland 82
 Commissarissen tot de grote en kleine Fortificatiën 211
 Commissie tot het examineren van zeeofficieren en adelborsten 122
 Commissie van Toezicht op het Militair-Wetenschappelijk Bibliotheekwezen 86
 Commissie voor het Militaire Wezen 272
 Commission Internationale d'Histoire Militaire 7n72
Condottieri 34
 Conduitelijsten 41, 172, 174, 180
 Constant Rebecque, J.V. baron, luitenant-generaal 96, 14n13
 Constantijn (VII) Porphyrogennitus 29
 Constantinopel 29
 Continentaal Stelsel 228, 230, 9n50
 Cooper 354
 Coopman, C.R. 291
 Copes, heer 1n79
 Corps Nationaal Bataafse Jagers 8n79
 Correspondentieschaak (oudste partij ter wereld) 1n99
 Corsica 13n59
 Corvisier, A. 181-182
 Cottreau 15n76
 Council of Military Education 353-354, 360
 Couperus, L. 389
Counter-insurgency (COIN) 21, 26
Cours de mathématiques, à l'usage de l'artillerie, du génie, de la marine et de la haute géométrie 9n4
 Coussemaker, C.-E.-H. de 138
 Cramer, A.F. 223
 Cramer von Baumgarten, W. 41
 Cremer, J.J. 358
 Creveld, M. van 21, 28, 42, 46
 Crul, F.Th.A., 1e luitenant 80
 CPUVOS, zie: Centraal Publicatie Voorzienings Systeem Defensie
 Cuel, J. 323
 Culturele genootschappen 54, 1n7
 Cuper van Holthuysen, Dr. F. 113
 Curaçao 341, 352, 12n4
 Cusa, N. van 32
 Daehne, P.A. von 279-280, 282
Dagelijksch Handboek voor de Onderofficieren en Soldaten, Het (1806) zie: Manuel Journalier des sous-officiers et soldats 308, 310
Dageraad, De 362
Daily Graphic, The 386
 Dam, W.A. van 283-285
 Damarzit de Sahuguet d'Espagnac, Jean Baptiste Joseph 7n44
 Danzig 39
 De Laet, J.A. 332
De re militari 17, 34, 84, 1n24
 Defensiebibliotheken 16n2
 Defensiepolitiek 265, 268
 Deiman, J.D. 310
 Deken, A. 50, 224, 9n27
 Delft 21, 23, 41-42, 59, 87, 92, 112, 124, 173, 230, 235, 246, 258-259, 298, 340, 342-343, 361-362, 2n192, 5n17

- Deli 352
 Delprat, I.P. 116, 119, 185, 258-259, 338
 Democratisering van het boek/militair onderwijs
 in het leger 19, 236, 360, 398
 Den Bosch 168, 170, 175, 190, 282, 287, 340, 343,
 389, 5n17, 15n97
 Den Haag 18, 20, 23, 27, 35-37, 44, 56, 61, 74-77, 82,
 87, 90-92, 95-96, 99, 101, 107-108, 111-112, 114,
 116-118, 120-121, 123, 130-131, 133-136, 141-144, 159,
 162, 164-165, 167-170, 173-174, 177, 179, 182, 191,
 194, 198, 203, 207-212, 218-220, 222-224, 226-
 228, 230-235, 237-243, 246, 250, 259-261, 264,
 266, 281, 297, 302-304, 306-307, 313-314, 317-319,
 321, 330, 340-343, 346-347, 355, 359, 364-365,
 378, 380-382, 384, 395, 1n3, 3n23, 8i, 4n51, 5n17,
 9n31, 93, 135, 10n55, 66, 69-73, 12n3, 13n92, 96, 97,
 14n5, 40, 43-44, 50-52, 15n50
 Den Helder 20, 23, 82, 124, 340, 343
 Denemarken 138, 149
 Departement Nedermaas 230
 Departement van de Algemene Secretaris van
 Staat 10n32
 Departement van Defensie, Den Haag 2n4
 Departement van Defensie, Batavia 2n226
 Departement van den Grootmeester der
 Artillerie, Den Haag 88, 97-100, 153, 209, 341,
 394, 4n29, 8n50, 14n43
 Departement van Oorlog 347, 2n228, 10n32, 15n32
 Departement van Marine 2n228
 Depot van kaarten, plans, modellen van de
 Marine 122
 Depot van Oorlog, Den Haag 88, 94-96,
 2n92, 94, 7-98
 Dépôt-Général de la Guerre, Parijs 94, 96
 Dépôt-Général de la Marine Service des Vaisseaux
 de l'Empereur 122
 Derde Golfoorlog, zie: Irakoorlog
 Dertigjarige Oorlog 149
 Detaille, É. 15n74
 Deventer 115, 297, 340, 343-345, 348, 350
*Devis instructif des travaux de construction dépendans
 du service du génie en France, ... (1817)* 10n10
 Dewasme-Plentinckx 229
 Deyster, H. I van der 173
 Deyster, H. II van der 173
 Diatz von Vivano, A.G., kapitein-luitenant 234-235
 Dickens 354
 Didot 101
 Diederichs, Gebr. 284
 Dienst der Domeinen 86, 207
 Dienstplicht 19, 193, 245-246, 271-272, 275, 278-
 288, 315, 356, 366-368, 399, 10n1
 Dienstplicht Pruisen 7n24
 Dieterici, W.J. 222
 Directeur der Militaire Plans van Kaarten van het
 Comité te Lande 95
 Directie der Marine te Willemsoord 124
 Director-General of Military Education 353
Dime novels 1n29
 Djokjakarta 351-352, 359
 Doe wel en zie niet om (zie ook: *Fay ce que doy,
 advienne que pourra*) 327, 13n67
 Doesburg 341, 343
 Doisy, kapitein 347
 Donaldson, A. 200
 Dongelmans, Dr. B.P.M. 23-24
 Doorman, J.D. 44
 Doorman en Comp. 247
 Doorman, De Erven 297
 Dordrecht 82, 230, 250, 305, 340, 388
 Douglas, R. 175, 190
 Durand, F., kapitein 355
 Drabbe, L.H.A. 362
 Dragonders 41
 Dresden 59, 194-195, 199, 374
 Driedeling in militaire studies 35
 Drieux, J. 198
 Druifvensteyn, kapitein der artillerie 304
 Drukkerij Russisch Artillerie Kadettencorps, zie:
 Artillerie Kadettencorps, Drukkerij Russisch
 Du Mont, J., baron de Carels-Croon 115
 Du Pont, W. baron, luitenant-generaal 98-99
 Duc of Cumberland, molen de 204
 Ducroissi, J.B.C.R. 328
 Dufart, F. 294
 Duffel 134
 Dufour, J.E. 5n17
 Duindam, Prof. dr. J. 24
 Duits (taal) 30, 39, 100, 106, 137-140, 152-153, 164,
 168, 200, 207-209, 254, 258, 276, 278-279, 282,
 297, 299, 305, 308, 325, 327
 Duitse bezetter 70, 74-75, 77-82, 125, 268
 Duitse leger 193, 235
 Duitse legerleiding 75, 80
 Duitse troepen in Nederlandse dienst 168
 Duitsland 31, 32, 39, 42-44, 49, 58, 62, 82, 84, 106,
 168, 222, 313, 360, 374, 395-396, 1n29, 76, 99, 14n9
 Dumain, J., Librairie Militaire 200
 Dumoulin, C.D. 104, 215, 2n138
 Duren, Gebroeders van 5n17
 Duren, J. I van 198
 Duren, Wed. van 5n17
 Duyck, A., Advocaat-fiscaal van de Raad van
 State 15n32
 Duyn, P.W. baron van der 176
 École polytechnique 293, 309
 École Royale de cavalerie de Saumur 367
 Edict van Nantes 104
 Edinburg 200
 Eerste beschrijving van der Nederlandse artillerie,
 zie: *Korte beschrijvinge, ende af-beeldinge van de
 generale regelen der fortificatie, de artillerie munition,
 ... (1624)*

- Eerste gedrukte militaire boek, zie: Valturio
 Eerste gedrukte militaire werken 30
 Eerste gedrukte Nederlandse militaire reglement,
 zie: *Pointen en de artuculen ...*
 Eerste militaire tijdschrift in Europa, zie:
*Kriegsbibliothek oder gesammelte Beiträge zur
 Kriegswissenschaft*
 Eerste Nederlandse Infanterie-exercitieboek, zie:
*Wapenhandelinge van roers mvsquetten ende spies-
 sen ...*
 Eerste Nederlandse militaire periodiek, zie:
Magazyn van militaire wetenschappen
 Eerste Nederlandse militaire vakbibliotheek, zie:
 Genie- en Schermeschool Leiden
 Eerste officiële Nederlandse guerillahandboek 20
 Eerste Stadhoudelijke binderij, Den Haag 177-178
 Eerste Stadhoudersloze Tijdperk 174
 Eerste Wereldoorlog 268
 Effen, J.L. van 5n17
 Egerton, J. 222
 Egerton, T. 222
 Egmond & Heuvelink, Van 385
Eigen Haard 368, 377-378, 386
 Eikholt, gebroeders 204
 Eisenstein, E. 46
 Elout, Mr. C.T. 2n228
 Elrich, D. 156, 157, 4n21
 Elsevier, Uitgevers-Maatschappij 15n16
Elseviers geïllustreerd maandschrift 368, 377, 386
 Elzevier, A. I 134
 Elzevier, B. 134
 Emmen 269
 Empirestijl 294, 319, 327, 13n55
 Emrik & Binger 334, 385
Encyclographie des sciences médicales 310
 Engeland 31, 33, 219, 332, 1n29, 9n38, 50
 Engels (taal) 30, 147, 153, 157, 200, 301, 327, 390
*Het Engelsche Witboek. Briefwisseling tusschen Zijner
 Majesteits Regeering in het Vereenigd Koninkrijk en
 de Duitsche Regeering augustus 1939 (1939)* 81
 Eps, Van, Kapitein (Vlissingen) 12n22
 Erasmus 38
 Erfurth 84
 Ernst Casimir, graaf van Nassau 154
 Errard, J. 141
 Erskine, W. 219
 Es, N.J.A.P.H. van 20, 296, 366, 376-379, 15n47, 56
 Essen 109
Esprit de corps 19, 60, 101, 283, 346, 365
 Esveldt-Holtrop, J.S. van 321, 9n105
Etiquette du Palais Royal (1806, 1807) 9n105
 Eugenius van Savoye 183
 Europa 31-33, 39, 47, 106, 154, 183, 209, 221-222,
 234, 352, 391, 395-398
 Ewings, C. 266
 Ex libris 49, 59-60, 65, 76, 79, 85, 103, 109, 399,
 2n164
 Exercitie (Infanterie) 165, 171, 240, 398, 1n101, 106
 Eyk, Drs. J.W.A. van 85
 Faesch, G.R., ingenieur-majoor 200
 Faliède Bagijnkerk, Leiden 56
 Fawcett, sir W. 200
Fay ce que doy, advenne que pourra (zie: Doe wel en
 zie niet om) 13n67
 Ferleman, luitenant 308
 Ferrara 32
 Feuquières 106
 Filologie 38
 Flament, C.S. 320-321
 Flemming, J.F. von 58
 Florence 32, 194, 331-332, 13n55
 Fokke, J. 322
 Foligno 32
 Fontaine 319
 Fontaine Verwey- le Grand, mevrouw Isa de la 24
 Fontainebleau 239
 Fontenay, L.H. de 227
 Formey, J.-H.-S. 58
 Forstner van Dambenoy, H.F.C. baron 125
 Fort Crevecoeur Den Bosch 170, 175
 Fort van Ham, Picardië 332
 Fort Willem I 352, 4n59
 Fortencommissie 361
 Fouquet, L.M., comte de Gisors 223
 Fourdrinier, P. 157-158
 Fourmois, T. 229
 Franeker 43
 Frankfurt 58, 61, 138, 152, 156-157, 198, 5n17
 Frankrijk 31-33, 42, 59, 92, 103, 104, 106, 111, 126,
 152, 183, 219-220, 233, 240, 293, 295, 309, 319,
 330-332, 354, 362, 365, 367, 395-396, 1n76, 4n23,
 15n74
 Frans (taal) 30, 39, 106, 132, 134, 137-138, 152-153,
 154-155, 161, 181, 200, 208-209, 223, 258, 325, 327,
 330-331, 395-396
 Frans Halsmuseum 82
 Frans-Duitse oorlog 355
 Franse Ardennen 4n30
 Franse aanvallen op de Nederlandse Republiek
 1745-1748 175
 Franse inval in de Nederlandse Republiek in 1793
 174
 Franse leger 36, 183, 355, 9n38
 Franse literatuur 301
 Franse Keizerrijk 74, 96, 122, 226-227, 230, 304, 318
 Franssen, M. 81
 Franstalige boeken uitgegeven in de Nederlandse
 Republiek 106, 154, 7n28
 Frederik de Grote 43, 63, 91, 181, 193, 197-198, 200,
 257
 Frederik Hendrik 37, 117, 137, 142-143, 149, 155, 174,
 287, 326, 9n112
 Frederik Maurits van Hallbibliotheek K1M 81

- Frederik Muller Fonds 24
 Frederik I 91, 193
 Frederikkazerne, Den Haag 86, 234
 Frederikstraat, Den Haag 234
 Frégier, A.F. 160
 Fremery, G. de, luitenant ter zee 2e klasse 260
 Friedrich August I, keurvorst van Saksen 183-184, 194, 195
 Friese, H. 155-156
 Friesen, Von, adellijke bibliotheek in Rötha 195
 Friesen, A.H. Graf von 195
 Friesland 43, 155
 Frontinus, S.J. 29, 46
 Fruman, S. 53
 Fundatie van Renswoude Den Haag 9n93
 Fursten, P. 40
- Gallië 29
 Gaillard, J. I 212, 5n17
 Gallica bibliothèque numérique, Bibliothèque nationale de France 7n8
 Gambad 112
 García de la Huerta, V.A. 59
 Garde d'Honneur 313
 Garde Lodewijk Napoleon 13n13
 Garde du Corps Lodewijk XIV 104
 Garnier, A. 319
 Garnizoensbibliotheken 339, 341-342, 344, 351-355, 363, 393, 4n29
 Garnizoenscompagnieën 14n5, 40, 14n51
 Garnizoenssteden 303, 341-342, 12n63
 Gartman 5n17
 Gatterer, J.C. 305
 Gaudi, F.W. von 60
 Gaulle, Ch. de 81
 Gebedenboek 53, 360
 Gecommitteerde Raden 211, 3n83
 Gedeputeerden te velde 131
 Geerlings 377
 Geertruidenberg 341-342
 Geheel gegraveerde boeken 163
 Geïllustreerde boeken (zie ook: geheel gegraveerde boeken) 48, 127, 151, 163, 166, 168, 198, 397, 1n2
 Geïllustreerde technische handschriften 1n43
 Geïntegreerde Taalbank, De 3n30
 Geissler, C.F. von 100, 134, 160, 2n128
 Geisweit van der Netten, C.A. 63, 6, 112-113, 237-238, 240-241, 257-258, 262, 266, 326, 335, 395, 1n61, 13n62
 Geldbrug, Utrecht 214
 Gelder, J. de 257, 395, 1n3
 Gele Rijders 376, 378, 15n52
 Geleerdengenootschappen 43
 Gelinck, H. 100, 2n126
 Gemeentearchief Rotterdam 2n49, 8n5, 9-10, 12
 Gemeinsamer Verbundkatalog 3n38
 Gemengde divisies en legerkorpsen (van Maurice de Saxe) 193
- Gendarmerie 311
 Gendebien, F. 11n14
 Generale staf 44, 86, 97, 215, 263, 339, 356
 Generale-stafgeschiedenis 262, 367
 Generaliteits Rekenkamer 122
 Genfleisch, J. zie Gutenberg
 Genibelly, F. 140
 Genie 18, 39-40, 54, 69, 72, 96, 115-116, 118, 209, 214-215, 235, 240, 254, 308, 311, 339, 347, 2n181, 8n82, 9n134, 14n13, 43
 Geniemuseum, Vught 23, 115, 2n183
 Genie- en schermeschool Leiden 17, 54, 55-56, 117, 393, 1n11
 Gent 282-284
 Genty 293
 Gereformeerde Kerk 275
 Geografie, zie: aardrijkskunde
 Georg Dell LTD 269
 Geschiedenis 105, 125, 223, 240, 254, 317-318, 326, 331, 335, 345, 349, 365-367
 Geschut 132, 140, 142, 144, 3n30
 Geschutgieterij Den Haag 76, 108, 144, 3n81, 9n93
 Getijdenboeken 92
 Geuss, J.M. 59, 134, 161
 Gevangenpoort, Den Haag 141
 Gheyn, J. de 18, 39, 40, 131, 140, 142, 144-145, 3n87
 Giessen 43, 59, 211
 Gijn, S. van 388, 15n94
 Gilde, C.J. de 107
 Gillot, C.L. 308
 Girard, A. 132
 Gisius Nanning, F.P., luitenant-ingenieur 258
Godvruchtige krijgsman 276
 Goethe 313, 331
 Google boeken 7n8
 Goor, J.W. van 100
 Gorinchem 297, 298, 341, 343, 359, 10n10
 Gosse, P. 18, 7n43
 Gosse junior, P. 182, 194, 195, 197-199, 219
 Gosse, P.F. 230
 Gouda 82, 340, 342
 Gouden Eeuw 147
 Graaf, B. de, Nieuwkoop 1n130
 Graaf, Drs. J. de 23
 Gradman, luitenant-kolonel 304-305
 Grado, De 65
 Graf, A. 197
 Grafische industrie 49
 Grant 354
 Grave 132, 341, 343
 Graveren 147
's Gravenhaagsche/'s Gravenhaegsche Courant 219, 223
's-Gravenhage, zie: Den Haag
 Graz 331
 Grewenitz, M. de 149
 Grieks, 326
 Gröben, G.D. von der 43

- Groningen 43, 117, 132, 138, 141, 155, 230, 235, 240, 248, 340, 343, 389
- Groos, O. 268
- Groot, A.J.M., 1e luitenant
- Groot, De (Imprimeur et libraire de l'École Royale d'Artillerie et de Génie) 246, 10n10
- Groot en Zoon, Wed. G. de 5n17
- Groot-Brittannië 76, 106, 126, 176, 353, 355-357, 363, 1n76
- Grote Kerk, Den Haag 224
- Gruber, I.D. 49
- Guerillahandboek 20
- Guicciardini, F. 32
- Guicciardini, L. 141
- Gunkel, luitenant-generaal 14n13
- Gustaaf II Adolf 149
- Gutenberg 31, 32
- Gutenbergbijbel 31
- Gutteling, H.C. 162, 165-167, 169-170, 191, 209-210, 5n15, 17, 28, 8n44
- Haag, T.P.C. 189
- Haags Gemeentearchief 120, 2n216, 9n19
- Haags Gemeentemuseum 82
- Haagsche Courant* 12n48
- Haar, E. ter 297
- Haarlem 43, 230, 280, 297, 310, 340, 342, 361, 373-374, 15n35, 39-42
- Haarlemmerhout 318
- Haas, H. de 13n64
- Habsburgers 152
- Haffner, Dr. T. 7n38
- Hale, J.R. 31
- Halve Brigade, Eerste, 3^e Bataljon 9n86
- Handboek tot opleiding en beschaving van verstand en zeden, voor aankomende officieren. Eene keurzameling* (1829) 273
- Handboek voor den soldaat* (1933, 1940) 255-256, 269, 367, 395
- Handleiding tot den burger wapenhandel voor de Bataafsche gewapende burgermagt ...* (1796) 224
- Handschriften 92, 177, 187, 191, 215, 330, 6n33
- Handschriftelijke militaire literatuur 28, 34, 92, 94, 171-172, 187, 191, 215, 1n24, 43
- Hanenwinckel, S. 273-274, 278, 11n9
- 't Harde 23, 113
- Harderwijk 343
- Harremaker, L. 125
- Harreveld, E. van 5n17
- Hartmans, C.A. 79, 85
- Harvard 201
- Hasselt, G. van 102
- Hasselt, W.B. van 60
- Haug, Mr. C.F.L. 240
- Haut Vivarais (Departement de l'Ardèche, Frankrijk) 104
- Haze (Bomme), De, luitenant 314
- Heel, Drs. J. van 13n98
- Heemskerk 81-82
- Heijting, Dr. W. 1n1
- Heidelberg, C. van 8n31
- Heijnsius 228
- Heilige Land 31
- Heilige Roomse Rijk 33, 175
- Helder, W. 87
- Hellebaardiers 234
- Hellevoetsluis 124, 340, 343
- Hellingwerf, P. 138
- Hendricksz, A. 35, 37
- Hendrik II 29
- Hendrik III, graaf van Nassau-Dillenburg 118
- Henegouwen 175, 390
- Hengelo 15n1
- Hengst, J. den 230
- Hennert, J.F. 18, 62, 63
- Hermesen, C.L., majoor 348
- Heroïseren 25
- Hérouville de Claye, A.R. comte d' 198
- 's-Hertogenbosch, zie: Den Bosch
- Herzog August Bibliothek, Wolfenbüttel 134
- Hesz 112
- Heusden, Dr. A.A. van 119
- Heutsz, J.B. van 264-265
- Hexham, H. 136
- Hey, J. van der 263, 274
- Hicken, J.A., kolonel-kwartiermeester 315
- Hildebrand 371
- Hilversum 1n1
- Historisch boekbezit van Defensie 16n2
- Historisch Museum van het Korps Rijdende Artillerie 376, 378
- Historische letterkunde 50
- Hochstetten 112
- Hoechst 82
- Hoefer, F.A. 20, 77, 83, 84, 328, 1m15, 2n40, 13n80, 15n84
- Hoen, P. 't 315
- Hof-wetboek 9n105
- Hofboekhandelaar 9n105
- Hoftijzer, P. 4n43
- Hogendorp, D. van 240
- Hogendorp, G.K. van 243
- Hogere Burgerschool (HBS) op het terrein van de KMA 80
- Hogere Krijgsschool (zie ook: bibliotheek Hogere Krijgsschool) 20, 88, 107-109, 341-342, 355
- Hogere Marine Krijgsschool 124
- Hohrath, D. 58
- Holland 207, 238, 9n50
- Hollandse Garde, zie: Regiment Hollandse Garde te Voet
- Hollandsche Illustratie, De* 359
- Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen, Haarlem 43

- Holtrop, J. 305
Holtrop, W. In103
Hondius, H. 18, 100, 130-137, 140-145, 203, 395, 400, 3n12, 68, 81, 85
Hondt, P. de 91-92
Honselersdijk 239, 240, 242-243, 292
Hoof, J.P.C.M. van 2n184
Hoofdcursus, Kampen 343
Hoofddirectie van de Maze 122
Hoofddirectie van de Schelde 124
Hooff, P.S.R. van 95, 2n96
Hooff, P.C. 101
Hoogendoorn, K. In130
Hoop, A. van der 258
Hoop, mr. J.C. van der 2n228
Hoorn 340, 343
Hooyer, G.B., overste b.d. 265
Horrix 321
Hortense 319, 13n11, 13n58
Hotel Impériale des Invalides, Parijs 126
Houten, M.C. van 76-79, 84-85
Hoyneck van Papendrecht, J. 68, 292, 365, 377, 379, 382-383, 386, 389, 15n16, 76
Hubertsburger Vrede 43
Hübner, J. 53
Hugenoten 103
Huis aan den Boschkant, Den Haag 226
Huis ten Bosch 107, 319, 13n22
Huis van Brecht, Breda 21, 121
Hulst 149, 155
Hulst, N. van der 328
Humanisme 28, 55
Humbert, J. 290
Huygens, C. 31, 142-142, 3n68
Huygens, F.L. 95
Huygens, Familie 143
Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag 2n179
Huyser, C.J. de 210
Hydrografie 123
Hydraulica 147, 235
Hydrostatica 235
- Ilari, V. In32
Illustere scholen 56
Immerzeel, J. 230
Immerzeel en Comp., Den Haag 44-45
Indisch militair tijdschrift 351
Infanterie 40-41, 98, 164, 170, 176, 180, 211, 238, 241, 247, 254, 259, 282, 301, 308, 336, 337-339, 342, 359, In101, 106
Infanterie-officier, zoo als hy behoort te zyn, ... , De 297
Ingenieurs van Waterstaat 116-118
Inlijvingsperiode 304, 329-330
Inrichting tot het uitgeven van Boekwerken voor het Leger 20, 74, 253, 256, 269
Inrichting Uitgeven van Boekwerken voor het Leger (IUB) 20, 269, 270
- Inspectie Kunstbescherming 81
Inspectie over het Militair Onderwijs 339
Institut de France 219
Instituut Defensie Leergangen, Rijkswijk 23, 109
Instituut van de Koninklijke Kwekelingen, Den Haag 241-243, 245, 293
Instituut voor Maritieme Historie (IMH) van de Koninklijke Marine, Den Haag 110, 121, 124
Instituut voor Militaire Geschiedenis (IMG) van de Koninklijke Landmacht, Den Haag 121
Instituut voor Sociale Geschiedenis, Amsterdam 2n232
Instructiebataljon 100, 245, 286, 343, 358, 360, 15n58
Instructie voor de gemeene officieren van den train der artillerie (1599) 137
Instructie voor de generaals, kommanderende groote militaire afdeelingen (1815) 249
Instructie voor den archivist of chartermeester van het Archief van Oorlog (1815) 345-346
Instructie voor den commandant van Den Haag, en Reglement op den Guarnisoens-Dienst van de Armee, in dienst der Bataafsche Republiek, ... (1802) 305
Instructie voor den meester-generaal van de artillerie of geschut (1599) 137
Instructies 35, 56, 137, 231-232, 237, 249-250, 252, 268, 304-305, 345-346, 395, In48, 14n39
Instrumenten 124, 144, 236, 240, 243, 337, 339, 347-349, 3n35, 9n93
Instrumenten en modellen Fundatie van Renswoude Den Haag 9n93
Intekenlijsten 42, 54, 166, 263, 277, 312
Interbellum 268
Internetcafé 30
Inundatie 208
Irakoorlog 30
Israels, I. 366
Isings, J.H. 389
Isselburg, P. von 40
Italië 30, 32-34, 36, 39, 106, 331, 392, 396, 400, In2, 32, 13n95
Italiaans 30-31, 327, 330, 392, 13n59
Italiaanse militaire auteurs In32
Italiaanse militaire literatuur 30-32, 34-36, 57
Italiaanse militaire invloed op Nederland In34
- Jaarboek voor Nederlandse Boekgeschiedenis* 50
Jaarboeken der wetenschappen en kunsten in het Koninkrijk Holland 228
Jaarboekje voor het Koninklijk Leger der Nederlanden (1830-1967) 10n10
Jacobs, J.R. 387-388
Jacquinot de Presle, C. 367
Jagen 39
Jähns, M. 134, 157, 193-195
Jamaica 354
James 354
Jan VI van Nassau-Dillenburg, Jan de Oude 39
Jan Kazimierz 150

- Janssonius, J. 81, 134, 147-149, 151-152, 154-157, 4n1,17,19
- Japan 75
- Java 313, 338, 2n228, 14n59
- Java-oorlog (1825-1830) 2n228
- Johann VIII der Mittlere Graf von Nassau-Siegen 18, 39, 56
- Johann Ernst van Nassau-Siegen 39
- Jombert, Ch.-A., imprimeur-libraire du Roi pour l'artillerie et le génie 220-221, 9n6,7
- Jombert, C. 220
- Jombert, C.A. 220
- Jombert, J. I 9n7
- Jomini, H.A. de 19, 119
- Josi, C. 93
- Journal d'Adrichem* 243
- Journal des sciences militaires* 310
- Journal des sciences militaires des Armées de terre et de mer* 355
- Journal militaire* 221
- Journal militaire* 301, 307, 9n68,107, 12n2
- Jozef II van Oostenrijk 176
- Julius Caesar 29
- Jurriaanse-Stichting, J.E. 24
- Kaap de Goede Hoop 8n79
- Kaarten 116, 122, 165, 236, 339, 347-348, 351
- Kaartencollectie Archief van Oorlog 2n110
- Kalf, Dr. J. 82
- Kamp Teteringen 389
- Kampen 245, 343, 358
- Kaltenborn, R.W. von
- Kamphuis, Drs. P.H. 7n72
- Kanonproeven 9n93
- Kantinebibliotheken (in militaire kantines) 19, 74, 81, 344-345, 357-363, 393, 2n30
- Kantonreglement 7n24
- Kantonsystem 7n24
- Kapiteins, zie: Legerkapiteins als boekenkopers
- Karel VIII 32-33
- Karel de Kale 29
- Kaser, D. 360
- Kassel 39
- Kasteel van Breda 116, 118, 2n198
- Kasteel De Doorwerth 20, 77-79, 82-83, 2n4
- Katholieke Illustratie*, De 359
- Kazerne-Toestanden. Resultaat van de circulaire der A.M.P.V., waarvan de beantwoording door de militaire autoriteiten werd verboden (circa 1901)* 362
- Kebulsek, M. 2n216
- Keizerlijke Militaire School te Fontainebleau 239
- Keizerstraat Breda 14n99
- Kempees, J.C.J., overste 360
- Kennis is macht, Tijdschrift voor de kennis van den tegenwoordigen tijd* 359
- Keppel Hesselink, H. 80
- Kepper 15n16
- Kern, J.D. 53
- Kesman, J.H. 267, 10n73
- Keulen 31
- Keuvelaarsburg, Utrecht 214
- Keurhannoveriaanse leger 63
- Kevenhuller 223
- Kiel, C. 102
- Kielstra, E.B. 263, 313
- Kinderboeken 298
- Kinderboeken voor uitgezonden Nederlandse militairen 1n1
- Kinderdijk 204
- Kindergedichten 1n99
- Kinderen in het Nederlandse leger 247, 9n135
- Kinderen van militairen 278, 315, 1n1
- Kinsbergen, J.H. van, luitenant-admiraal 123, 214, 2n232
- Klantenboeken 302-303, 308
- Klassieke krijgskundige boeken 29, 31, 38, 392
- Kleef 222
- Kleef, P. van 108, 1n51, 2n161
- Kleurenillustraties 93, 101, 113, 115, 117, 171-173, 188, 198-199, 376, 379, 381, 7n56, 15n76
- Klinkenberg, D. 43
- Klinkert, Prof. dr. W. 24
- Kloosterkazerne, Breda 358, 361
- Kloosterkerk, Den Haag 143-144, 224
- Knapp, H. 84
- Kneuterdijk, Den Haag 243, 9n135
- Knock, A.J. 8n79
- Knox, H. 200-201
- Koch, Mr. F.C. 84, 2n50
- Koekkoek, H.W. 78
- Koeman's atlantes Neerlandici* 2n196
- Kolff en Co, G. 264-265
- Kolonel-directeur van 's Lands Fortificatiën 104, 153, 215
- Koloniaal Werfdepot, Harderwijk 343
- Koloniale oorlogvoering 26
- Kompas 27
- Koning, J. 263
- König, J.C. 57
- Königliche öffentliche Bibliothek zu Dresden 194
- Koninklijk Huis 21, 107, 118, 326
- Koninklijk Huisarchief, Den Haag (zie ook: Bibliotheek Koninklijk Huisarchief, Den Haag) 23,13n27, 56, 60, 66, 68, 70-72, 82, 87, 90, 93, 106-107, 298, 317, 330, 377
- Koninklijk Instituut van Wetenschappen, Letteren en Schoone Kunsten, Amsterdam 318-319
- Koninklijk Instituut voor de Marine, Den Helder (zie ook: bibliotheek Koninklijk Instituut voor de Marine) 20, 23, 70, 80, 82, 118, 123-125
- Koninklijk Museum, Amsterdam 318
- Koninklijk Nederlands Indisch Leger (KNIL) 26, 81, 125, 262, 265, 352, 383, 2n226, 14n59
- Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek, Arnhem 23, 77, 125-127, 186

- Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt, Breda 124
- Koninklijke Almanak* 237
- Koninklijke Bibliotheek, Den Haag 92-93, 108, 174, 224, 226-227, 237, 318-321, 330, In97, 2n1, 3n23,31, 6n36,42, 13n29,91
- Koninklijke Drukkerij 226
- Koninklijke Landmacht 96, 110, 116
- Koninklijke Marine, zie: Marine
- Koninklijke Militaire Academie, Breda (zie ook: bibliotheek Koninklijke Militaire Academie, Kasteel van Breda) 19, 20, 23, 45, 63, 80, 118-119, 124-245, 253-256, 341, 343, 345, 347, 350, 367, 369, 377, 385, 388, 389, 392, 2n31,138, 10n37, 15n32,84
- Koninklijke Militaire School Honselersdijk 111, 112, 116-117, 237, 239, 243, 245, 292, 9n134-135
- Koninklijke Pruisische Ridderacademie 200
- Koninklijke Staatsdrukkerij 226
- Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap In117
- Koninkrijk Holland (1806-1810) 45, 63, 74, 90, 95-96, 122, 172, 233, 237, 243, 303, 318, 324, 329, 330, 335, In106
- Koninkrijk der Nederlanden 263, 303, 318, 366
- Konijnenbergh, Jacob II 3n37
- Konsé, G. 327, 13n63
- Kopenhagen 59, 161
- Kopijgeld 231, 9n70
- Kopijrecht 132, 142, 267
- Korndörffer, J.P.J.W. 119-120, 2n212
- Kornsche Buchhandlung 43
- Korporaals 18, 42, 236, 302
- Korps Adelborsten 81, 122, 124
- Korps Ingenieurs (1806-1810) 13n13
- Korps Ingenieurs Staatse leger 40, 104-105 2n135
- Korps Ingénieurs, Mineurs en Sappeurs 15n84
- Korps Mariniers 14n13
- Korps Rijdende Artillerie (zie ook: Gele Ridders) 20, 113, 249, 306, 376, 378, 2n129, 15n52
- Korps Torpedisten 343
- Korpsbibliotheken 53-54, 59-64, 75, 109-112, 311-312, 335-339, 340, 342, 346-347, 349, 351, 355-357, 359, 361, 363, 393-394, 399, 3n87, 12n1,10, 14n5,13,43,51, 15n58
- Korpsgeschiedenis 19, 262, 367-368, 15n3
- Korpssscholen 247, 278, 285-286
- Kort onderwijs vant contstapelschap* (1630) 138
- Korte beschrijvinge, ende afbeeldinge van de generale regelen der fortificatie, de artillerie munition, ...* (1624) 18,
- Korte Voorhout, Den Haag 76, 226, 235, 243
- Kossmann, E.F. 132, 134, 2n216, 9n24
- Kota Radja 335, 351
- Krabbé, H.M. 357, 379, 15n16
- Krayenhoff, C.J. 105, 211-213, 8n59
- Krayenhoff, C.R.T. 93, 95-96, 103, 105, 2n92, 8n59
- Krayenhoff, R.T. 105
- Kretschmar, C. van, kapitein 189
- Kretschmar, J. van, luitenant-kolonel 180, 189
- Kribber 5n17
- Kriegerischen Buchhandlung 43
- Kriegsbibliothek oder gesammelte Beiträge zur Kriegswissenschaft* 18, 43
- Kriegsbuch* Reinhard Graf zu Solms 157
- Kriegsmarine 80
- Krijgsgeschiedkundig Archief van de Generale Staf, Den Haag 20, 74, 76, 84, 121, 382, 15n58
- Krijgsgeschiedenis, zie: militaire geschiedenis
- Krijgskunde/krijgswetenschap(pen) 27, 28, 33-35, 46, 116, 135, 149, 210, 254, 268, 308, 349-350, 391, In50, In94,124
- Krijgskundig magazyn* 44-45, 301, 307
- Krijgskunst ter zee 123
- Krijgsschool voor Officiëren, Breda 83
- Krijnen, H. 53
- Krimoorlog (1853-1856) 385
- Kruif, J. de 302
- Kruistocht 31
- Krygscollegie, Drukkerij Russisch 9n5
- Kuijper Hz., J. 248
- Kurzböck 208-209
- Kuypers 3n31,35
- Kweekschool voor de Zeevaart, Amsterdam 124
- La Barre Duparcq, E. de 355
- Lacroix, S.F. 258
- Lafosse, P.E. 113
- Lager-onderwijswet 10n28
- Lahat 352
- Lakenhal, De 82
- Lambaroe (Atjeh) 313
- Lambert & Co., G.R. 352
- Landdrukkersgeslacht Scheltus 18, 164, 218-219, 225-226, 5n9
- Landgoed Amelisweerd 318
- Landsdrukkerij 225, 232, 252-253, 10n32
- Landsdrukkerij, Filiaal, Utrecht 9n105
- 's Landsmagazijn Den Bosch 170, 175
- Lange Houtstraat, Den Haag 95
- Lange Stallen, De, kazerne 358-359, 14n99
- Lange Vijverberg, Den Haag 99
- Langenhuysen, A.P. van 88, 120
- Langerveld, H. 98
- Langeweg, D.J. 166
- Lankhout, koninklijke drukkerij 382
- Lantier, E.F. 301
- Lapis, H. 63
- Last, H.W. 314
- Lat, J. de 115
- Latijn (taal) 134, 137, 152-156, 159-161, 181, 325, 327, 330, 4n32
- Latijnse school Den Haag 165
- Latrille, G. 45, In101

- Lausanne 331
 Lauts, U.G. 358-359
 Lavaux, P. de 43
 Lavauzelle, H.-C., Éditeur militaire 200
 Lawick, H.Ch.G. baron van 80
 Le Jay, L.-L.-E. 197
 Le Moyne Des Essarts, N.-T. 201
 Lebrun, C.-F., hertog van Plaisance (Piacenza) 324
 Leers, Aernout II 4n51
 Leesbibliotheken 127, 302, 308, 311, 315, 344-345, 360-361, 14n93
 Leesboeken 47, 241, 299, 353, 366
 Leescirkels/-kringen 313, 344
 Leescultuur 49
 Leesgenootschap, Onderzoek vermeerderd het Verstand 311
 Leesgezelschap van HH. Off. Van het 12de Bat. Inf. Te Lambaroe (Atjeh) 313
 Leesgezelschap van HH. Officieren te Banjoe Biroe (Java) 313
 Leesgezelschap van het 3de Depot Bataljon te Malang 313
 Leesgezelschappen 41, 47, 54, 311-313, 357, 363, 1n7, 12n46
 Leeuwarden 82, 115, 154, 297, 308, 314, 340, 343
 Leeuwestein, J.C. 203, 258
 Leeuwenhart, R. 29
 Lefebvre, P. 327, 13n91
 Leger tijdens Bataafse Republiek (1795-1806) 335, 9n86
 Leger tijdens Koninkrijk Holland (1806-1810) 335, 1n106, 13n13
 Leger trekt door Frankrijk, Een (1940) 268
 Legeraalmoezeniers 361
 Legerkapiteins als boekenkopers 302, 307, 311, 315, 1n78
 Legerkoerier 99
 Legermuseum Delft (zie ook: Bibliotheek Legermuseum) 20, 21, 23, 59, 76, 77-78, 81-86, 93, 100, 108, 110, 114-115, 121, 153, 174, 178, 179, 298, 388, 392, 1n131, 138, 39, 2n4, 40, 41, 49, 2n50-53, 65, 76, 4n21, 55, 5n17, 6n12, 28, 39, 43 7n58, 8n50, 11n33, 13n80, 14n118, 15n20, 29, 30, 31, 35, 50, 70, 98 16n2
 Legerorders (zie ook: *Recueil militaire*) 19, 262
 Legerorganisatie vóór 1795 6n6
 Legioenen (van Maurice de Saxe 193
 Leiden 18, 38, 39, 54, 56, 62, 78, 82, 86, 96, 101-111, 117, 134, 135, 173, 226, 230, 248, 250, 314, 328, 340, 343, 380-381, 393, 1n131, 9n129, 15n60, 62, 65-66, 68
 Lier, D. van 314
 Liesveldt, D. van 143
 Leijsius, Jhr. F.L.G., kapitein 81
 Leipzig 4, 57-58, 192, 195-196, 198-200, 309, 313, 1n29, 15n38
 Lelie, A. de 225
 Leman, L.S. 340
 Lenselink, J. 4n21
 Leonardo da Vinci 34
 Leopold Willem van Oostenrijk 152, 154, 4n23
 Letterkunde 102, 127, 240, 254, 325, 394
 Letterzetters 31
 Leven van Joannes Franciscus Philibert in het leger bekend onder den naam van Le Feuillade. Een toonbeeld voor militairen 297
 Levensregel voor den Roomsche Katholieken Militair 297
 Lever 354
 Lezen 18-19, 38, 42, 241, 245-247, 277-278, 299, 309-310, 335, 398-399
 Libraire de sa Majesté 9n05
 Library of Congress, Washington 7n56
 Library United States Military Academy 7n56
 Liddell Hart, B.H. 81
 Liedboeken 222, 361
 Liede, C. van de 387
 Lieftinck, A. 43
 Liegnitz 200
 Lijf-eskadron Regiment Gardes Dragonders 9n79
 Limburg 225
 Lipsius, J. 17, 395, 400, 1n63
 Literatuurbeschouwingen 41
 Lithografie 163, 255-256, 369, 381, 383, 385, 389, 15n76
 Litouwen 41, 147, 151
 Livius 29
 Livorno 317, 332
 Livres françois en tout genre de littérature, très proprement reliés appartenant à la société de Messieurs les Officiers du ci-devant Régiment Suisse et de general major Stokar de Neuforn ... 312
 Lodewijk XIV 104
 Lodewijk xv 183
 Lodewijk Ernst, hertog van Brunswijk-Wolfenbüttel 175-177, 179-180, 190
 Lodewijk Napoleon 48, 63, 93, 94, 107-108, 111, 224-227, 230, 234, 238, 241-243, 256-257, 294, 304, 306, 316-320, 322, 324-333, 394, 398, 9n105, 13n22, 59, 67, 90
 Loeff, L.B., officier-bibliothecaris 348
 Loen, J.M. von 58
 Logement van Rotterdam 88, 96
 Lokale boekcultuur 47, 233-234
 Lombaerde, P. 49
 Londen 157, 158, 174, 197, 200, 221, 269, 360
 Longman, T. 158
 Looking Backward 362
 Loon, G. van 313
 Lootsman, C. 3n37
 Louis Napoleon Bonaparte 332
 Lucasgilde, Den Haag 142
 Luftkriegsakademie, Berlijn-Gatow 81
 Luftwaffe 75

- Lunéville 311
 Lützen, 149
 Lydius, J. 144, 3n83
Lyst der gepensioneerde officieren (1797) 6n12
Lyste van de nieuw aangestelde officieren (1747) 6n12
 Lyon 194, 294
Lyonnaises 7n34

 Maaskamp, E. 320, 13n26
 Maastricht 18, 60, 62, 104, 106, 165, 176, 204, 213, 311, 337, 340, 343, 369, 5n17
 Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde 44
 Maatschappij tot Nut van 't Algemeen 273, 299, 345, 366
 Machiavelli, N. 32, 35
 Maclean, Collectie 8n30
 Madrid 59
 Magazijn Geschutgieterij Den Haag 9n93
 Magazijn Leermiddelen KMA 74, 80
Magazin für Ingenieur und Artilleristen 43, 59, 160, 211
Magazyn van militaire wetenschappen 18, 44
 Magimel, D.-S., libraire pour l'art militaire, les sciences et les arts, l'artillerie 220-221, 9n11
 Magistraat van Amsterdam 13n20
 Magnenat, W.C. 340
 Mainz 31, 32
 Makkum 100
 Malang 313
 Malatesta, familie 34
 Malatesta, S. 34
 Maliebaan, Utrecht 214
 Man, M.J. de 95-96
 Mannheim 198
 Manoeuvres (infanterie) In101,106
 Mantua 32, 140
Manuel journalier des sousofficiers et soldats of
Dagelijksch handboek voor de onderofficieren en soldaten (1806) 19, 238, 308, 310, 395
 Maradan, F. 197
 Marais, H. 197
 Maria Aurora, gravin van Königsmarck 183
 Maria Theresia, keizerin 175
 Marcella, E., majoor der genie 265
 Marechaussees 308
 Marine (zie ook: Koninklijk Instituut voor de Marine) 20, 23, 30, 46, 74-75, 81, 90, 94, 116, 118, 120-125, 213-214, 243, 256, 260, 265-266, 302, 311, 343, 378, 392, In138, 2n228, 2n237, 10n63, 14n13
 Marine Hellevoetsluis 124, 343
 Marine School van Scheepsbouw 124
 Marine-Instituut voor de opleiding tot marineofficier 124
Marineblad 46
 Marineliteratuur 30, 2n237
 Marlborough 183
 Marolois, S. 136, 141, 150-151
 Marryat 354

Marsch-Reglement ten dienste van alle militaire korpsen of detachementen der Armee van de Vereenigde Nederlanden (1832) 251
 Marseille 123
 Martijn, S.J., luitenant 307
 Martuschewitz, G.A., luitenant-kolonel 235
 Mathematisch-Militärische Gesellschaft, Zürich 60
Les matinées du roi de Prusse 198
 Matthijssen, Fr., kapitein-luitenant ter zee 305
 Maurice, F. 5
 Mauritshuis 82
 Mauvillon, F.W. von 44, 45, 100, In99, 2n128
 Mayer, C.F. 163
 Mazarin, J. 57, 392
 Mecenaat 25, 145, 152, 277
 Mechanica 116
 Medemblik 118, 124, 125
 Medici de Oude, C. de' 32
 Medici, G. de' (Giovanni delle Bande Nere) 34
 Medische boeken 50, 83, 163, 310
 Meinert, F. In103
 Meinig, J.C. 100, 2n128
 Meer, J. van der 350
 Meerman, J. 226-228, 290, 320-321, 9n49
 Meerman, G. 226
 Meester-generaal van de artillerie 100, 149, 160
 Meestermetselaar 8n4
 Meetkunde 105, 136, 235-236
 Meij, J. van der 85, 87
 Meijssens, J. 135
Mémoire sur l'instruction et sur l'éducation nationale ... 327
 Mendoza, Don F. de, admiraal van Aragon 141
 Mensing, C. 173
 Mérat, P. 355
 Merkus, H. 4, 192, 195-196, 198-199
 Mertens, J.C. 202
 Messelink, P. In1
 Metalen kanonnen 43
 Metallurgie 147
 Metelerkamp, 2e luitenant 349
 Meteren, E. van 139-141, 151, 3n44
 Meurs, J. van 152, 4n19
 Meuris, A. 36
 Mézières 4n30
 Middelburg 231, 301, 303, 307, 337, 340, 343
 Middeleeuwen (late) 34, 137, 392, In24
 Middelkoop, E. van In1
 Mieris, F. van 313
 Mieth, M. 100, 149, 2n128
 Milaan 32, 34, 316, In45
 Militair-bibliotheekwezen 19, 45, 56, 64, 73, 335-336, 354-355, 363, 398
 Militair garnizoen Den Haag 9n79, 86, 93
 Militair-historici 33, 47, 49-50, 58, 132, 134, 140-141, 147, 149, 182, 271, 397

- Militair in en buiten de kazerne of wat in dienst valt af- en aan te leeren, voor al voor miliciens, De* 298
- Militair-ingenieurs 17, 39, 40-41, 104-106, 220, 235, 308
- Militair L(ager) O(nderwijs) 19, 245
- Militair onderwijs (zie ook: cavalerieonderwijs, militair onderwijs in de Middeleeuwen) 18, 39-40, 46-48, 53-54, 62-63, 105, 125, 219, 233-234, 239, 245-247, 256-257, 278-279, 310, 344, 347, 350, 353, 391, 393-396, In66, In115, 53, 2n175, 9n113, 129
- Militair onderwijs in de Middeleeuwen 39, In66
- Militair wetboek der Verenigde Nederlanden* 304
- Militair-folkloristische boeken 263, 268, 368
- Militair-geneeskundige boeken 83, 163
- Militair-zedenkundige boeken 280, 285-286, 298, 310, 367
- Militaire administratie vóór 1795 6n6
- Militaire bibliografie 18, 46, 49, 56-58, In30
- Militaire bibliotheken 39, 47, 48, 53, 58, 74, 298, 311, 353, 392, In67, 138, 2n4, 14n9
- Militaire boeken met theorie versus voorbeelden In48
- Militaire boekcultuur 47-50, 53, 391, 399-400
- Militaire geschiedenis 28, 46, 84, 94, 96-97, 100-101, 238, 262, 265, 287, 367-368, 390-391, 399
- Militaire genootschappen 60
- Militaire gids, De* 342, 375, 386-387, 390
- Militaire huishoudelijke school 19, 245, 344
- Militaire instructieboeken en de praktijk In48
- Militaire kantines (zie ook: kantinebibliotheken) 19, 81, 344-345, 357-359, 14n94
- Militaire literatuur Koninklijk Huis bij het Legermuseum, Collectie 93, 106, 298, 326, 330, 11n33
- Militaire professionalisering (in Nederland) 35, 46, 219, 233, 238, 305, 396, In47
- Militaire publicistiek 27, 30, 35-36, 45, 48, 207, 392, 398-400
- Militaire School, Haarlem 361
- Militaire spectator* 19, 45, 76, 339, 358, 375, 387, 15n32
- Militaire stand, De* (1805) 308
- Militaire strategie, zie: Strategie
- Militaire tactiek, zie: Tactiek
- Militaire technologie 46-48, 101, 391, 393-394
- Militaire theorie 28, 35
- Militaire periodieken 18, 19, 42-46, 63, 124, 163, 211, 264, 312, 341-342, 344, 348, 350-353, 358, 361, 368, 385, 390, In101, In117, In119, In120, 12n2
- Militaire traditie 50
- Militaire uitgeverij-boekhandel 39, 48, 219-220, 222-233, 235, 396
- Militaire Verlichting 58-59, In31
- Militaire vrijmetselaarsloges 42
- Militairen en wetenschappelijke genootschappen In94
- Militär-Bibliothek* 63
- Militärische Bildungsbewegung* 58
- Militärische Blätter. Eine Zeitschrift* 45
- The military surgeon* 163
- Military thought* 28
- Millan, J. 221-222, 9n12
- Mineurs 247, 308
- Ministerie van Marine en Koloniën 122
- Ministerie van Defensie (zie ook: Departement van Defensie, Ministerie van Oorlog) 21, 25, 53, 54, 75, 82, 88, 121, 123, 237, 269, 392-393, In131
- Ministerie van Defensie, Polen, Warschau 149
- Ministerie van Koloniën 122, 125, 2n226, 2n228
- Ministerie van Marine 94, 120, 122, 124, 243, 378, 392, In138, 2n228
- Ministerie van Oorlog 19, 20, 44, 86, 88, 93, 96-98, 115, 122, 125, 173, 227, 232, 234, 249, 252-253, 261-262, 266, 268, 270, 276, 280, 282-285, 288, 298-299, 337, 341-343, 351, 359, 393, 400
- Mirabeau, comte de 197
- Missy, J.R. de 115
- Mittler & Sohn, E.S. 222, 9n17
- Mobilisatie 1914 83, 361
- Mock, Jhr. L.J. 113
- Modellen 122, 123, 125, 208, 236, 243, 2n234
- Modellenkamer 123, 125, 2n234
- Modestus 46, In125
- Moelman, J.H. 44
- Moens 279
- Molen, S. van der 27
- Mollerus, mevr. A.C. 227, 9n46
- Mollerus, J.H. 227, 232, 252, 9n73
- Momentfotografie 378
- Monde, N. van der 282
- Monge, C. 100, 2n128
- Monluc, B. 33
- Monnier, D. 194, 9n20
- Montecuccoli, R. de 106, 181, 326
- Moretus, B. II 135
- Mortier, D. du 230, 248, 250, 3n3
- Mortier, Pieter I 4n51
- Moskowschen Almanach* 9n5
- Mourick, R. van. 113
- Mucquardt, C. 221
- Mulder, D. 62
- Mulder, L. 358, 370-375, 15n29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 50
- Mulken, J.J. van 359
- Muller 304
- Muller, luitenant-kolonel 304
- Munitie 144
- Munster en Zoon, H. van 274
- Museum Boymans 82
- Museum Huis van Gijn, Dordrecht 388
- Museum Meermano. Huis van het Boek 23, 82, 226, 9n33, 48, 108, 10n55, 66, 69-73, 13n92, 96-98
- Muziek 39, 108, 165, 325, 330, 13n90

- Naam en ranglijst der officieren van de schutterijen in het Koninkrijk der Nederlanden* (1839) 310
Naam-Register der Officieren van de Koninklijke Hollandsche Armee 246, 301, 307
 Naamindex op de stamboeken, conductielijsten, rangeer- en recruitelijsten van het Staatse leger 6n5
 Naamindexen op de commissieboeken van de Raad van State over de periode 1586-1792 5n7
Naamlijst van boeken en kaarten, gedrukt voor rekening van de Koninklijke Militaire Academie, ... (1880) 253
 Naarden 342
 Nachtwacht 81
Naem Register Militair 94, 174, 178-179
Naem-register van de officieren; ... (1725) 173
 Napels 32
 Napoleon 111, 181, 200, 227, 243, 303, 310, 313, 317-318, 322, 326, 13n55,58
 Napoleon III 308
 Napoleon Louis Bonaparte 323
 Napoleontische tijd 336, 365, 395
 Nassau-Siegen, Johann VIII der Mittlere Graf von, zie Johann VIII der Mittlere Graf von Nassau-Siegen
 Nat, W.H. van der 380-382, 15n60-66,68
 Nationaal Archief 171, 2n92,94,97-98,105,108,110, 6n5,7, 9n32,71,73-74,106, 10n25-27,30-31,33, 35-36, 11n19,20,30-41,43, 15n32,58,84
 Nationale Bibliotheek, Den Haag, zie: Koninklijke Bibliotheek, Den Haag
 Nationale Conventie, Frankrijk 92
 Nationale Militie 113, 272
 Nationale Vergadering 225, 275
 Natuurkunde 101, 116, 235, 254, 350
 Natuur- en scheikundige proeven 9n93
 Naudé, G. 18, 56-57, 392
 Nederduits hervormden 207
 Nederlanden 17, 32, 37-38, 392, 400
 Nederlands (taal) 30, 39, 45, 56, 106, 132, 134, 140, 164, 223, 301, 325, 327, 330, 331, 333
 Nederlands Artilleriemuseum, 't Harde 23, 113, 144
 Nederlands Cavaleriemuseum, Amersfoort 23, 110, 113
 Nederlands-Indië 26, 118, 120, 125, 127, 259, 262, 338, 341, 351, 363, 2n226
 Nederlands Instituut voor Militaire Historie, Den Haag 23, 121, 1n138, 2n184, 15n58
 Nederlandsch Artillerie-Museum 83
 Nederlandsch Bijbelgenootschap 361
Nederlandsche Jaerboeken, ... 207
Nederlandsche Spectator 373, 375
Nederlandsche Staatscourant 284
 Nederlandse art-nouveaustijl 20, 379
 Nederlandse Centrale Catalogus 12n48
 Nederlandse Defensie Academie, Breda 23
 Nederlandse literatuurgeschiedenis 9n46
 Nederlandse krijgsmacht 25
 Nederlandse Opstand 36, 37, 139
 Nederlandse Republiek 4, 39, 48, 53, 54, 62-63, 104, 106, 131, 138, 147, 149-150, 152, 164, 176, 181, 183, 203, 228, 230, 304, 395-396, 4n23
 Nederlandse strijdmacht in Indië (1816-1830) 26
Neêrlands leger (1877-1899) 262
 Nerbach 113
 Netscher, C. 143
Neue Militärische Blätter 356, 360
 Neurenberg 40
 New York 25, 7n56
 New York Public Library, New York 7n56
 Newport 269
 Newton, I. 158
 Neyhoff, J. 5n17
 Ngawi 352
 Nice 15n29-31,35-37
 Nicolaas II, tsaar 215
 Nicolai, F.F. von 59
 Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen 7n44
 Nielson Brinck, T. 112, 114
 Nieulandt, B.C. 135
Nieuw leerboekje ten gebruike der schoolkompagnie (1824) 282
Nieuwe groote Kaart van ons land, De 304
Nieuwe Rotterdamsche Courant 358
 Nieuwe Uitleg, Den Haag 76, 108
Nieuwe const van het bossenschieten (1601) 137-138, 3n34
Nieuwe Instructie op den Garnisoensdienst (1814) 231
Nieuwe Nederlandsche jaerboeken ... 208
 Nieuwenhuis, P.B. 369-370, 389
Nieuwjaars geschenke voor kinderen, Een (1807) 315
 Nieuwpoort 141, 145, 174
 Nieuwskaarten 137, 145
 Nijgh, H. 266
 Nijhoff, M. 119
 Nijmegen 340, 343, 5n17, 15n58
 Nimrod, S., hertog van Württemberg, Teck und Oels 114
 Nimwegen, Dr. O. van 24, 2n125, 7n26
 Nitsch, P.F.A. 301
 Noizet, P. 154
 Noman, J. 251, 10n29
 Noman en Zoon, J. 368
 Noot, P., kapitein-ingenieur 313
 Nowak, T. 149
 Non-conventionele oorlogvoering 26
 Noord-Brabant 224, 230, 238
 Noord-Holland 82
 Noordeinde, Den Haag 91
 Noorduyn, Firma, Gorinchem 10n10
 Norfolk (Verenigde Staten) 7n72
 Nourse, J. 200, 7n63
Nouvelle manière de fortifier les places, ... 101
 Nummervervisseling 272, 11n52

- Oberkommando des Heeres* 80
 Obreen, J.M. 122-123
Observations & experiences sur l'artillerie (1776) 43
 Ochakov 215
 Octrooien 132
 Oebschelwitz, L.W.F. von 306
 Oefeningen 11n52
 Offerhaus, luitenant-kolonel ingenieur 14n13
 Officieren 18, 19, 26, 29, 38-43, 45, 58, 60, 68, 72,
 102, 103-104, 106, 116, 124, 160-161, 164, 166, 169,
 174, 234, 254, 261-262, 264-265, 277, 282, 284,
 291, 302, 305, 308, 310-313, 315, 336-339, 342-344,
 349, 353, 355-356, 358, 375, 385, 390, 393, 9n93
 Officiers Bibliotheek 4^e Regiment Dragonders 113
 Officiersboekjes 18, 173-174, 238, 6n9,10
 Ojen Jr., G.J. van 76
 Oldenbarnevelt, J. van 37, 144
 Oldenkop, majoor Van 53
 Ollefen, L. van 305
 Oltmans, J.F. 358
 Olyve, Kapitein 12n22
 Oman, C. 33
 Onasander 29
 Onderofficieren 42, 112, 161, 165, 170, 172, 239, 254,
 278, 298, 302, 310, 313, 344, 345, 353, 357, 359,
 360, 362, 393, 398
 Onderofficiersmessen 14n9
 Ontwikkeling van moderne wetenschap en
 krijgskunde 1n124
 Oomkens, J. 230
 Oordeelkundige boeken 41
 Oorlogsbuit 81
 Oostenrijk 175-176, 356, 362
 Oostenrijkse artillerie 175
 Oostenrijkse leger 175
 Oostenrijkse Successieoorlog 104, 193
 Oosterhout 80
 Oosthuysen, P.J. van, heer van Rijsenburg 231
 Oostzeedijk, Rotterdam 204
 Operatie Market Garden 77
 Oranje, Willem, zie Willem van Oranje
 Oranje-Nassaus 31, 93, 106, 118, 142-143, 176, 234,
 304, 392-393
 Oranjekazerne, Den Haag 260, 347
*Ordonnance concernant l'exercice et les manoeuvres de
 la cavalerie* 238
 Orde der Unie 327
 Orenstein, N. 3n25
 Ort, J.A. 386
 Osten, generaal 314
 Ottomaanse Rijk 31, 33
 Oorlogsmachines 152, 1n45
 Oorschot, J.W. van 15n16
 Ophorst, J.D.B. 119
Orgaan v.d. Bond van Onderofficieren, 't 362
 Osborn, J. 158
 Oshima 75
 Osnabrück 114
 Osten, generaal 304
 Oude Heer Smits, De 15n32
 Oude Hof, Den Haag 91
 Oudenbosch 175
 Oudheid 38
Ouvrages militaires (1808) 237, 328, 239
 Ovidius 36
 Paardekooper, A.C. 85, 87
 Paardenkennis 112
 Paardrijden 39, 111-112, 349
 Padang-Pandjang 352
 Padua 32
 Paleis Noordeinde 107, 317
 Paleis Het Loo (Nationaal Museum), Apeldoorn
 107, 318-320, 328, 330, 13n89
 Paleis op de Dam, Amsterdam 107, 317, 319, 322,
 324, 328-329, 332, 13n50,58
 Paleis Soestdijk 318, 328
 Palazzo Macini-Salviati, Rome 331
 Palazzo Pitti Florence 13n55
 Palier, J.H. 5n17
 Palis, J.L. 104
 Palissaden 211, 213
*Pallas. Tijdschrift voor krijgswetenschappen en letterkun-
 de* 45
 Palm, J.H. van der 250, 10n28
 Pannartz, A. 31-32
 Panzer 193
 Papengracht, Leiden 381
 Paperback 30, 47, 198, 12n9
 Parijs 57, 60, 62, 74, 84, 92, 96, 101, 122-123, 126,
 182, 184, 196-198, 200, 220-221, 265, 294-295,
 308, 318, 4n51, 9n38
 Parlementair Documentatie Centrum Universiteit
 Leiden 2n180
 Parma 32
 Parme, Louis de 316
 Pasino, M.A. da 17, 36, 38
 Patriotten 53, 176, 214, 234, 8n79
 Patte 4, 199
 Paravicini di Capelli, B.E., majoor 213-214, 8n73
 Paravicini di Capelli, J.C., kolonel 236
 Partington, J.R. 4n36
 Paus Calixtus III 31
 Pauselijke Staten 33
 Pavia 32
 Pazzi de Bonneville, Z. de 194-195, 197-199, 201
Pen en zwaard 358
 Pendule-systeem 209
 Penningen 92, 305, 313
 Penguin 30
 Penn State University 1n132
 Pepper, S., 30
 Pérau, abbé 4, 195-196, 198-199, 201
 Percier 319

- Perspectiefleer 101, 135, 137, 140
Perspective id est, Celeberrima ars insipientis aut trans-
picientis oculorum aciei (1605)
- Perugia 32
- Pesthuis, Leiden, 78
- Petit 184
- Petit, W.L. de 259-260, 265, 267, 395, 10n55,66,69
- Pezenas, E. 123
- Philadelphia 200-201
- Philopatris Batavus 213
- Philips, T.R. 200
- Picardië 332
- Pieneman, J.W. 334
- Piepers, M. 247, 292
- Pijman, G.J. 237
- Plaatwerken 47, 135-136, 8n44
- Plan tot ondersteuning der weduwen en weezen van*
gesneuvelde militairen (1794) 224
- Plantijn, C. 17, 35-38, 55, 1n63
- Plein, Den Haag 75, 87
- Pligten van den soldaat, korporaal, fourier, sergeant en*
sergeant-majoor, ... (1815) 19, 246, 285
- Ploem, Gebroeders 337
- Pochard, E.-E.-A.-M., libraires pour l'art militaire
 221
- Pocketboek, zie: Paperback
- Poeëzie 41, 44, 326, 328, 345, 398
- Poincten ende articulen by syne hoocht geordonneert ...*
scherpelyck onderhouden te worden tusschen den steden
ende ruyteren ende voetknechten, binnen de selve landen
garnizoen houdende, tot meerderen dienst vande lande,
verlichtinghe vande ondersaeten ende gherieve van de
selve ruyteren ende voetvolcke (1580) 17, 37
- Polen 81, 149-151
- Pollnitz 112
- Polybius 29, 184, 193
- Polynaëus 29
- Polyglotbijbel 55
- Poncelin de la Roche Tilhac, J.-C. 184
- Pontonniers 247, 249, 282, 308
- Poolse artillerie 150
- Poolse leger 149
- Poolsom, Wed. van 5n17
- Poppius, E. 3n83
- Pornografie 1n1
- Portugal 31
- Post, P. 76
- Potsdam 199
- Powers, S. 7n72
- Præstantium aliquot theologorum, qui rom. Antichris-*
tum præcipue oppugnarunt, effigies (1602) 3n21
- Practicale geometrie 9n93
- Prager Lindo, M. 15n32
- Predikanten 42, 276, 299, 305, 310, 354, 361
- Prenten 136, 165-166
- Prins Frederik 2n228, 9n38
- Prins Maurits 36-38, 55-56, 117, 141-145, 174, 1n67,
 15n32
- Prinsegracht, Den Haag 381
- Prinsessegracht, Den Haag 226
- Prinsjesdag 234
- Privileges 132, 173
- Probst, G.B. 176, 6n28
- Probst, G.M. 176
- Procureurs 42
- Propaganda 25, 30, 399
- Propaganda Kompagnie van de Duitse
 Wehrmacht 268
- Protestantisme 147
- Provisionele instructie voor het Hoog Militair Geregtschof*
(1814) 250, 304
- Provisioneel reglement op de exercitien en manoeuvres*
der kavallerij (1815) 249
- Provinciaal Utrechts Genootschap 312, 1n44
- Pruisen 18, 43, 60, 63, 193, 222, 240, 258, 355, 357,
 362, 1n101, 7n24, 8n79
- Pruisische leger 98, 214
- Pruisische officierskorps 43, 60, 355-356
- Publiciste 226
- Punt, J. 178, 206
- Puype, J.P., 1n48
- Puységur, De 106
- Pyreneëen 320
- Pyrotechniek 41, 132, 152-153, 159-160
- Quartel, H.W. de, kapitein-luitenant ter zee
 301-302, 313
- Quebec 354
- Raa, F.J.G. ten 84, 359, 366, 380-384, 387, 15n58,66
- Raad van Marine 122
- Raad van State 54, 88, 90-91, 95, 100, 113, 144, 173,
 227, 393, 2n4,127, 6n5,7
- Raamsteeg, Leiden 381
- Radbaggermachine 209-210
- Radiques, A. 4, 199
- Raketten 152-153
- Rammazeyn, G. 112, 159
- Rampjaar 25
- Randwijk, W.J. van 380-383, 9n31, 10n55,66,69-72,
 15n59-65,68
- Randwijck, G.A.J. van, 1^e luitenant-ingenieur 313
- Rapenburg, Leiden 56
- Raphelengius, F. I 36, 38
- Rappaport, C.E. 84
- Rave, C. de 204
- Raverker, A. 275
- Ravesteyn, L.J.C.J. van 204
- Recht voor Allen* 362
- Recueil militair* (zie ook: *Legerorders*) 19, 261-262,
 268, 2n192, 10n2,12-15,17,23,24,41, 14n2,5,10-
 12,40,43-44,50-52
- Rede, De 58
- Redelykheid, Adriana 204
- Redelykheid, Anna 204
- Redelykheid, Ary 204

- Redelykheid, C. 43, 101, 166, 178, 202-209, 211-215, 289, 395, 400, 8n59,73
- Redelykheid, E. 204
- Reede, W. van, hofmaarschalk 330
- Reformatie 28, 46, 144
- Regiment van Paul de la Baye, heer van Theil 1n79
- 1^e Regiment Artillerie 311
- Regiment Bouquet, 2^e Bataljon 60
- 1e Regiment Cavalerie 9n86
- Regiment Cavalerie von Stöcken 41
- 2^e Regiment Dragonders 384
- 4^e Regiment Dragonders 111
- Regiment Van Efferen 53, 59
- Regiment Garde Huzaren 257
- Regiment Garde te Voet 174
- Regiment Garde te Voet van de Staten van Holland 174
- Regiment Garde te Voet van Zijne Hoogheid 174
- Regiment Gardes du Corps 169, 234, 291
- Regiment Genietroepen 115
- Regiment Grenadiers en Jagers 260, 347-348, 350, 10n66
- 4^e Regiment Infanterie 314
- 5^e Regiment Infanterie 12n1
- 6^e Regiment Infanterie 358-359
- Regiment Hollandse Garde te Paard 9n79
- Regiment Hollandse Garde te Voet 104, 165, 169-172, 174-177, 179-180, 188-189, 5n22, 6n14, 9n79
- Regiment Houston 60
- Regiment Hussaren No. 4 2n166
- Regiment Hussaren No. 6 2n166
- 2^e Regiment Huzaren 240
- 3^e Regiment Huzaren 349, 361
- 4^e Regiment Huzaren 111
- Regiment Huzaren van Boreel 110, 111
- Regiment Huzaren Prins van Oranje 110
- 1e Regiment Infanterie, 2e Bataljon 344
- 6e Regiment Infanterie 15n58
- 9e Regiment Infanterie 282
- Regiment Mineurs en Sappeurs 104-105, 337
- 3e Regiment Orange Nassau 60
- Regiment Oranje Stad en Lande en Drenthe 41
- Regiment de Poitou 60-61
- Régiment Royal d'Artillerie 220
- Regiment Saksen-Gotha 68, 235
- 1e Regiment Veldartillerie 83
- Regiment De Veye 104-105
- Regiment Waldeck 235
- Regiment Wirtz 59, 65
- Regiment Zwitserse Garde 62, 161, 9n79
- 'Regiments-Bibliotheek der Gardes Suisses im Dienste der vereinigten Nederland im Haag' 62
- Regimentsscholen 361, 14n9
- Règlement concernant le service intérieur, la police et la discipline de l'infanterie* (1807) 249
- Reglement en generale ordres voor de regimenten infanterie van den staat* (1772) 172, 179
- Reglement en orders voor het garnisoen van Maastricht* (1786) 106
- Reglement en ordres voor de wagten, en hoe dienst in het garnizoen van 's Gravenhage zal gedaan worden* (1770) 177
- Reglement op de exercitien, en evolutien, van de infanterie, van den staat* (1771) 164-165, 167
- Reglement op de Exercitiën en Manoeuvres van de Infanterij, voor de Armee van Zijne Majesteit der Nederlanden* (Eerste deel inhoudende de Soldaten- en Pelotons-school) (1815) 10n22
- Reglement op den inwendigen dienst, de politie en de krijgstuicht van de infanterie ...* (1814, 1830, 1832) 246, 251, 304, 306, 307, 10n20
- Reglement op den velddienst* (1808) 301
- Reglement über den innern Dienst, die Polizey und Kriegszucht bey der Infanterie* (1815) 249, 250, 10n20
- 'Reglement van exercitie der kavallerie met platten' (1807) 13n62
- 'Reglement van exercitie voor de infanterie met platten' (1807) 13n62
- Reglement voor den Garnizoensdienst bij Besluit van Zijne Koninglijke Hoogheid van den 11 Januarij 1815, No. 32* 10n19
- Reglement voor het escadron Gardes du corps van ... den heere prince erfstadhouder* (1769) 90, 177, 218
- Reglement voor het Leesgezelschap der Heeren Officieren van de Artillerie en Genie te Vlissingen* (1866) 311
- Reglementen 38, 81, 112, 166, 219, 231-232, 237-238, 240, 246-247, 249-254, 256-257, 268, 280, 304, 312, 326, 349, 370, 398
- Reglementendepot KMA 80
- Reisbeschrijvingen 127, 345
- Rekenen 236, 241, 245, 247, 278, 310
- Rellstab, H.F.L. 358
- Remonstranten 144, 207, 3n71
- Remplaçantenstelsel 272, 11n52
- Renaissance 35, 46
- Renting, Drs. A.D. 13n86
- Resler, A.G., chirurgijn-majoor 310, 12n39
- Respublica Romana* 328
- Réveries* (Maurice de Saxe) 181, 1n39
- Rey, M.-M. 194
- Reyd, E. 154
- Reynst, J.L. 174
- Rheinsberg 43
- Richard, J. 42, 60, 162, 164-170, 174-175, 178-179, 187-188, 191, 211, 397-398, 5n12, 6n39
- Richard, Jules 15n74
- Richelet, P. 294
- Ridder, D.M.E. de 15n16
- Ridderscholen 39
- Rieffenberg, korporaal der Jagers, militair-bibliotheclaris 14n66
- Riffort, Curaçao 353
- Rigaud, H. 184
- Rijdende Artillerie, zie: Korps Rijdende Artillerie

- Rijschool, Militaire 113
 Rijschool, Militaire, Den Haag 63, 111-112, 243, 245, 9n129
 Rij- en Veerartsenijsschool, Militaire, Leiden 63, 111, 240, 242-243, 9n129
 Rijdende Artillerie, zie: Korps Rijdende Artillerie
 's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen, Utrecht 83
 Rijksarchief 108
 Rijksbureau voor Monumentenzorg 82
 Rijksmuseum Mesdag 82
 Rijksmuseum voor Oudheden 82
 Rijksmuseum voor Volkenkunde 82
 Rijkschuilkelders 82
 Rijnders, C.A., luitenant-generaal tit. b.d. 77
 Rijsel (Lille) Beleg van 104
 Rijswijk, J. van 141
 Rijswijk 23, 109, 2n165
 Rilling, R. 4n1
 Rimini 34, 84
 Rios, V. de los 59
 Rochussen, C. 103, 385, 15n3,76
 Roelants, H.A.M. 334
 Roemenië 215
 Roermond 297, 343
 Roesch, J.F. 61
 Rolwig 213
 Roman, N. 138
 Romans 127, 326, 345, 1n29
 Rome 32, 56, 84, 193, 331
 Romeinen 38
 Romeinse krijgskundige verhandelingen 1n24
 Romen & Zonen, J.J. 297
 Roobaard, H.A. 13n90
 Roofdrukken 166, 233, 249, 250
 Rooms-katholieke geestelijken 42
 Roosbinderij, Den Haag 178, 191, 6n39
 Rose, W.N. 127
 Roseberry, A.P. Earl of 113
 Roskam 379
 Rötha 195
 Rotterdam 43, 108, 127, 138, 203-205, 226, 266, 328, 382, 2n49, 12n2
 Rouger, 309
 Roworth and Sons, C. 222
 Royal Artillery 354, 360
 Royal Engineers 354
 Royal Hospital, Chelsea 126
 Royal Navy 157
 Royal Staff College 5
 Roozenburg, J.M. 297
 Rotterdammer, De 362
 Rousseau 318
 Rudd, sergeant 360
 Ruiter, H. de 1n101
 Rumpf, H.F. 134
 Rusland 149, 214-215, 219, 287, 356, 362, 8n82, 9n5
 Russisch 181
 Russisch-Turkse oorlog (1787-1791) 215
 Russische drukkerijen 9n5
 Russische leger 8n82
 Ruyter, M.J.L. de 1n120
 Ruyter, C.H. de 87
 Sachsen, Hermann Moritz Graf von, zie: Saxe, Maurice de
 Sächsische Landesbibliothek - Staats und Universitätsbibliothek Dresden 195, 7n8,38
 Saint-Cyr 14n79
 Saint-Germain, C.-L. comte, luitenant-generaal 194-195
 Saint-Leu 331-332
 Salis, Baron de 60
 Saksen 194
 Salatiga 351
 Salisch, Overste 161
 Sanders, H. 120
 Sans-Souci 193
 Sante Rosa (schip) 352
 Sardi, P. 134
 Savart, N. 258
 Saxe, Maurice de 4, 18, 58, 60, 100, 106, 181-184, 192, 194-201, 396, 1n39, 7n9
 Saxe galante, La 183
 Schaakboeken 1n99
 Schaap Spoelstra, J. 297
 Schaken 44
 Schalekamp en van de Grampel 277
 Schansenkrijg 55
 Scharnhorst, G. von 19, 63, 258-259, 307
 Scharten, G.F. 259
 Scheefhals, P. 282
 Scheel, O. von 100, 2n128
 Scheepvaartmuseum 82
 Scheibler, M.F. 278
 Scheikunde 235, 254
 Schelde 176
 Schellenberg 100
 Scheltens & Giltay 103
 Scheltus, I. II 90, 164-165, 167, 218, 225
 Scheltus, J. 5n17
 Schermen 240
 Scheurleer 230
 Scheurleer, B. 224, 311
 Scheurleer junior, B. 257
 Scheveningen 142
 Schiedam 334
 Schierbeek, H.J. 12n39
 Schierbeek, L. 297
 Schimmel, H.J. 358
 Schimmelpenninck, R.J. 304
 Schluiter, Mr. J.J. 113-114
 Schmid, J.C.G. 168
 Schmidt, I.R. 258

- Schoenmaker, B. 264
 Schönau, J.G. 20, 73, 80-82, 86, 120
 Schonischen Artillerie 138
 School Breda van den Opbouwdienst (SBOD) 80
 Schoolcompagnieën 245
 Schoolplaten 15n97
 Schoonhoven, J. van 5n17
 Schorer, burgemeester van Middelburg 303
 Schotland 33, 313
 Schouman, I. 185
 Schrijven 18, 42, 236, 241, 245-247, 278, 310, 398
 Schröder, hooglelaar 14n13
 Schuifsluis 203, 208, 210, 8n34,41
 Schulpkalk 205, 206, 211-213
 Schutterij 92, 281, 288
 Schutterij Delft 92
 Schutterij Den Haag 92
 Schuurman, directeur-generaal van Oorlog 347, 14n43-44
 Schuurman, kolonel 14n13
Sciences des ingénieurs 69
 Scott 354
Scriptores de re militari 46
 Secretaris van Staat voor de Marine 122
 Sectie Luchtmacht Historie van de Luchtmachtstaf 2n220
 Sectie Militaire Geschiedenis van de Landmachtstaf, Den Haag 15n77
 Sedlitz, F. von 138
 Seelig, H.G. 258-259
 Sepp, J.C. 5n17
 Serlé, P.J., kolonel 304-305, 311
 Serlio, S. 141
 Sethe, C.D.H., ritmeester 348
 Seyss-Inquart, Rijkscommissaris 78
 Sforza (Italiaans geslacht) 1n45
 Sforza, Francesco 34
 Shakespeare 30
 Shelvocke, G. 157, 158, 159
 Short Title Catalogue Netherlands, The Hague (STCN) 1n97, 3n7,21,25,26,33,34, 4n11,18, 7n59, 9n21
 Sichem, C. I van 34
 Sichterman, G. 41
 Siegen 39, 56
 Siemienowicz, C. 41, 100, 106, 114, 147-153, 155-161, 163, 396-397
 Sieur, luitenant-kolonel 304
Signaux généraux de jour, de nuit et de brune, a la voile et a l'ancre, a l'usage des armées navales de la République Française (1800) 122
 Sigtenhorst, A.J. van den 297
 Silezië 18, 43, 138
 Singapore 352
 Sint-Petersburg 215
 Siveers, J. 180
 Slag bij Le Casteau 174
 Slag bij Fontenoy 174, 183
 Slag bij Leipzig 331
 Slag bij Lützen 149
 Slag bij Malplaquet 104, 174, 183
 Slag bij Nieuwpoort 141, 145, 174
 Slag bij Oudenaarde 104
 Slag bij Seneffe 174
 Slag bij St. Denis 174
 Slag bij Waterloo 228, 317, 331, 334
 Slingervoet Ramondt, Ir. A. 81, 125
 Sloos, Louis Ph. 1n131
 Slothouwer, G.J. 388
 Slingeruurwerk 209
 Sluis 307
 Smets, A. de 31
 Smids, L. 313
 Smidswater Den Haag 3n81
 Smit, B. 386
 Smit, kapitein 12n22
 Smits, kapitein-adjutant 304
 Smits, J.C.J. 126
 Smyters, A. 101
 Snapper, F. 10n7
 Snellen, E. 8n81
 Snellen van Vollenhoven, Mr. S.C. 210
 Snouckaert van Schauburg, A.C. baron 95-96, 377, 382, 389
Sociaal-Democraat, De 362
 Sociale gevolgen dienstplicht 19, 272, 288, 10n1
 Socialisme 362
Socialisten van Quack, De 362
 Sociëteit De Harmonie, Den Haag 95
 Society for Medieval Military History, De Re Militari 1n132
 Soerabaja (Java) 338
 Soerakarta 352
 Soldaten 19, 48, 53, 161, 174, 236, 238, 247, 277-278, 284, 287-288, 298, 310, 313, 341, 344, 345, 353, 355-360, 362, 393, 397-398
 Soldatenbibliotheken 398, 14n9
Soldatenkrant 362, 387
Soldaten-gesprekken. Een christelijk handboek voor den militairen stand, ... 297
Soldatenliederbuch 222
 Soldier's Friend Society 361
 Solemne, D. 136
 Solms, R., Graf zu 157
 Sonnemans, H. 183
 Sophia Hedwig, hertogin van Brunswijk-Wolfenbüttel 154
 Sophie, Koningin 107
 Sowden, B.C. 305
 Spaans (taal) 30, 181
 Spaanse artillerie 138, 139
 Spaanse leger 36, 55, 138-139, 141
 Spaans-Habsburgse koningshuis 4n23
 Spaanse Successieoorlog 104

- Spandau 198
 Spanje 31-33, 36, 59, 136, 144, 152, 211, 213, 231, 4n23
 Specklin, D. 141
Spectateur militaire, *Le* 355
 Spiegel, H.L. 101
 Spui, Den Haag 224, 9n31
 Spruit, H. 5n17
 St. James Palace Londen 174
 Staatse artillerie 139, 149
 Staatse leger 18, 41, 42, 53, 113, 121, 139, 144, 149, 172-174, 234, 5n23, 6n5, 9n79
 Stadhoudelijke bibliotheek 31, 91, 93, 107, 108, 2n88, 9n38-39
 Stadhoudelijke binderijen, Den Haag 177
 Stadhoudelijke familie 31, 93, 177-178
 Stadsbibliotheek Haarlem 2n27
 Stamboeken 171-173, 179-180, 6n33
 Stanislaw (Stanislawow) 81
 Staf 1^e Divisie 107
 Staring, Mr. A 372, 390
 Staring, A.C.W. 365
 Staring, W.C. 364-366, 369-370, 372, 375, 377-380, 382-389, 15n1, 20, 29-31, 35-42, 50, 76, 94, 97
 Staring, Drs. W.C. 15n1
 Staringh, kapitein 214
 Staten-Generaal 17, 37, 100, 137, 140, 142, 145, 176, 225, 241
 Staten van Holland en West-Friesland 76, 87, 144, 173, 205, 209, 211-212
 Staten van Utrecht 214
 Statica 235
 Stechwey, A. 165, 166, 5n14, 30
 Stedelijk gymnasium Den Haag 108
 Steenkalk 205, 206, 211-213
 Steenkamp, J.C.P.W.A. 242
 Steijn, G. van, kapitein-kwartiermeester 388
 Stemberg, A.J. 385
 Stéven, A.B. 283-284
 Stevin, S. 18, 36, 38, 54, 56, 101, 131, 139, 141, 145, 151, 395, 400, 1n59, 8n34
 Stichting Fonds voor de Geld- en Effectenhandel 24
 Stichting Historische Genieeverzameling 115
 STCN, zie: Short Title Catalogue Netherlands, The Hague (STCN)
 Stieltjes, T.J. 265
 Stok, J. van der, kapitein 308
 Storck, Abel van der 3n37
 Storm de Grave, A.J.P. 231, 9n66
 Storm van Leeuwen, Dr. J. 6n42, 44, 13n64, 91
 Stössel, Dr. 81
 Strada, F. 151
 Stratenus, A. 321
 Studieboeken Koninklijke Militaire Academie 10n37
 Stuers, F.V.H.A. ridder de 125
 Stuerwald, G.W., luitenant-predikant 310
 Strategie 19
 Struensee, C.A. 200
 Studieverzameling Militair Materieel van het Ministerie van Defensie (Stumima) 87
 Subalterne officieren 62, 112, 161
 Subiaco 32
 Suchtelen, J.P. van 215
 Sulpke, C.G. 230
 Sun-Tzu 17, 29-30, 101, 181, 200
 Surirey de Saint Remy, P. 100, 2n128
 Surveyor-General of his Majesty's Ordnance 160
 Swanenburch, W. van 55
 Swart, E. 1n47
 Swets, J. 8n41
 Sweinheym, K. 31-32
 Sybes, G. 154
 Symonsen, J. 138
 Sypesteijn, Jhr. J.W. van, luitenant-ingenieur 19, 263, 368
Systematische catalogus van de bibliotheek der Koninklijke Militaire Academie (1840) 118
Tableaux des Troupes 234
 Tachtigjarige oorlog 25, 55-56, 131, 139, 144
 Tacitus 17, 38
 Tacticus, A. 46
 Tactiek 112, 1n24
Tafereelen van Nederlandsch mannen 359
 Tandel, C. 2n186
 Tauchnitz, baron C.B. 1n29
 Tauchnitz-edities 1n29
 Techniek 28, 101
 Technische boek, eerste geïllustreerde 163, 1n2
 Technische Bibliotheek Verificatie van 's Rijks Zee- en Luchtvaartinstrumenten, Wassenaar 124
 Technische handschriften (met illustraties) 1n43
 Technische marine-wetenschappen 123
 Technische wapens 39, 54, 115, 209, 308, 310, 342
 Tekenacademie Den Haag 9n93
 Tekenen 105, 147, 151, 236, 349, 369, 9n93
Telegraaf, De 362
 Telling, luitenant-kolonel 304
 Tennekers 112
 Terpstra, Mr. C.P.M. 23
 Terrorisme 25
 Teteringen 389
 Teulings, C. 246, 10n10
 Teupken, J.F. 336, 351
 Texel 2n139
 Teylorsmuseum 82
 Theologie 41, 155
 Thibault, J.T. 319
 Thieme, D.A. 369
 Thieme, G.J. 296
 Thieme, H.C.A. 10n51
 Thieme, J.F. 230

- Thieme & Cie., W.J. 385-386
 Thierry, J. 173
 Thierry & Mesning, Erven 230
 Tieboel, N.C. 100, 166, 209-210, 8n44
 Tiendaagse veldtocht 45
 Tijdschriften, militaire, zie: Militaire periodieken
 Tijdschriften, Nederlandse (algemeen) 124, 312, 344, 353, 358-359, 361, 368, 385, In86
 Til, H.N. van 14n101
 Tilanus, Dr. L. 15n28
 Tilburg, M.H. van 293
 Tischbein, J.F.A. 6n28
 Thol, P. van 5n17
 Thucydides 29
 'Tijdschrift tot verspreiding van krijgskennis en aankweeking van krijgsmansgeest onder alle standen', *Het vaandel* 341, 344, 358
 Timmermans, P. 140
 Tijlatjap 352
Toekomstige soldaat. Eene voorbereiding voor den militieplichtige, *Eene* 298
 Tollen, G. van der 138
 Tollens 279
 Tonson, J. II 157-158
 Töplitz 331
 Topografisch Bureau Ministerie van Oorlog, Den Haag 94, 96-97, 115, 118, 2n105, 108
 Topographisch Kabinet Lodewijk Napoleon 322-323
 Toscane 332
 Tournay 183
 Trap, P.W.M. 381, 15n62
 Tras (gemalen tufsteen) 204
 Trevi 32
 Troost, C. 66, 174
 Trouw 30
True plan of Bergen-op-Zoom, with the forts, lines and country adjacent, with the approaches of the French under Count Lowendahl who opened the trenches July 5 1747, A (1747) 222
 Tuilerieën 324
 Tuijl van Serooskerken, H.N.C. van 346
 Turken 31
 Turkenbul 31
 Turkenkalender 31
 Tydeman, H.W. 366
 Twaalfjarig Bestand 136
 Tweede gedrukte militaire boek, zie: Vegetius
 Tweede Kamer der Staten Generaal 11n14, 13n29
 Tweede stadhouderlijke binderij, Den Haag 177, 179, 191
 Tweede Wereldoorlog 30, 70, 73, 74, 79, 88, 120, 125, 195, 268, 269
 'Uebersicht des Bestandes aller Europäischen Armeen' 44
 Ufano, D. 29, 100, 138-139, 2n128
Uitgaven op militair en luchtbeschermingsgebied in de laatste jaren verschenen en verkrijgbaar bij De Gebroeders van Cleef... 268
 Uitgeverij Vantilt 24
 Uitgeverij W. van Hoeve 27
 Uitgeverijgeschiedenis 49
 Uitgevers als auteurs 132, 3n3
 Unanimité, l' 42
Unerwünschtes Schriftum 78
 Uniform van de bibliothecaris van de Koninklijke Militaire Academie 345, 2n190
 Uniformkunde 84, 263, 367, 390
 Uniformtekeningen 2n17
 Uniformprenten 263, 2n17
 Union Militaire, l' 42
 Universiteit van Amsterdam 119
 Universiteit Groningen 41
 Universiteit Leiden 18, 23, 38, 41, 55, 111, 226, 1n11, 2n180
 Universitätsbibliothek Göttingen 100, 3n11
 Universitätsbibliothek Heidelberg 157, 4n38
 Universiteit Utrecht 116, 254
 Universiteitsbibliotheek Amsterdam (zie ook: Koninklijke Vereniging van het Boekenvak) 23, 1n52, 9n65, 12n2, 12, 13, 16-21, 23, 25-30, 34-38, 40-41, 45, 59-62
 Universiteitsbibliotheek Leiden 56, 2n1
 Universiteitsbibliotheek Utrecht 23, 83, 2n39
US Army/Marine Corps Counterinsurgency Field Manual (FM 3-24) (2006) 26
 Utrecht 18, 23, 35-36, 59, 62, 83-84, 101, 103, 115, 138, 214, 230, 238, 242-243, 254, 282, 289, 297, 305, 311, 318-321, 340, 342, 5n17, 9n105
 V-2 wapens 76
 Vaandel, *Het*, zie: 'Tijdschrift tot verspreiding van krijgskennis en aankweeking van krijgsmansgeest onder alle standen'
 Vaarzon Morel, W.F.A.I. 389
Vaderland, Het 359, 373
 Valkenburg 12n22
 Valturio, R. 17, 34, 46, 84
 Vauban, S. Le Prestre, marquis de 220, 326
 Veeartsenijsschool Zutphen, Militaire 111, 9n129
 Veen, F. van der, luitenant-generaal 86
 Veen, L.J. 389-390
 Veer, J.P. de, majoor b.d. 382-383
 Veere 307, 310
 Vegetius Renatus, P.F. 17, 29, 35-36, 46, 84, 181, 200, 279, 1n24
 Velddienst 112
 Veldpredikers 276
 Velp 77
 Veluwe 83

- Venant-Roch Moreau 184
 Venetië (Republiek) 31-33, 39, 134, 181, 392
 Venlo 340, 343, 357
 Verbruiksliteratuur 285, 298
 Verdooren, schout-bij-nacht 307
 Verdrag/vrede van Lodi 32
 Vereenigde Oost Indische Compagnie, zie: VOC
 Vereeniging ten behoeve van R.K. Militairen 297
 Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels 10n29
 Verenigde Staten 21, 26, 30, 49, 200-201, 270, 360, 1n29
 Vergilius 36
 Vergissingsbombardement Den Haag 20, 76, 121
 Verhandelingen van geleerdengenootschappen 43
 Verhees, A.C. 103
 Verificatie van 's Rijks Zee-Instrumenten 124
 Verheije van Sonsbeek, J.C., luitenant der artillerie 308
 Verlichting 58, 59, 1n31
 Vermaaksliteratuur voor militairen 25, 30, 48, 54, 268, 344-345, 350, 353, 356-358, 365, 368, 1n29
 Vermeulen Krieger, P.F., majoor b.d. 26
 Vernoux (Departement de l'Ardèche, Frankrijk) 104
 Verona 17, 32, 84
 Versailles 183
 Verslagen, rapporten en memorien omtrent militaire onderwerpen (1867-1904) 261, 359
 Vertegenwoordigend Lichaam 114
 Verweij, A. 248
 Verzameling van voorschriften voor de dienst en het beheer van het materiaal der Artillerie te Velde (1837) 308
 Vestingbouwkunde 27-28, 30-31, 35, 39, 43, 55, 100-101, 105, 116, 132, 136, 203, 205, 211, 220, 235-236, 258, 336, 342, 349, 1n92, 9n93
 Vestingbouwkunde boeken 17-18, 27, 29, 31, 210, 220, 349
 Vestingwet (1874) 263
 Veye, De (militair geslacht) 90, 103, 106, 394, 2n134, 141
 Veye, A.G. de 105
 Veye, A.C.G. de 105
 Veye, F.S. de 101, 102, 104-105, 154, 2n140
 Veye, F.H. de 105
 Veye, I.S. de 105
 Veye (de Burine), J.A.E. de 105, 153
 Veye, L.F.M. de 105
 Veye, S.L.C. de 105
 Veye, T.P. de 104, 105
 Veye de Burine, F. de, chevalier 104
 Veye de Burine, J.A.S. de 104
 Videotheek 30
 Vierde Engelse Zeeoorlog 176
 Vieweg, C.A. 168
 Villa Montereighi 332
 Villars 183
 Vinkeles, R. 92
 Vinkhuyzen, E.-J., oud-reserve majoor der cavalerie 23
 Viols, De 58, 194
 Virulij van Pouderoijen, M.J.E., kapitein 376
 Visscher, C.J. 55
 Vleyser, J.W. 138
 Vlissingen 43, 287, 304, 311, 313, 341, 343
 VOC 87, 3n71
 Voet, J.H. 258
 Vognetz, J.C. 10n51
 Volk, Het 362
 Volledig verslag van de zeebataille van den 11 oktober laatstleden, tusschen de Bataafsche en Engelsche vlooten (1797) 305
 Voltaire 193, 197, 301, 331
 Von der Gröben-Kornschen Zeitschrift 43
 Voorlezen 38, 278, 299, 398
 Voorschrift betreffende het uitgeven van boekwerken enz. bij de Koninklijke Militaire Academie en de aan die inrichting verbonden lithographie (1889) 255, 10n42
 Voorschrift nr 2507, 2^e druk. Beheer en verantwoording van boekwerken en legerformulieren bij de onderdelen der Koninklijke Landmacht 270, 10n81
 No. 97a. Voorschrift voor de Inrichting tot Uitgeven van Boekwerken voor het Leger, bij de Koninklijke Militaire Academie 10n43
 Voorschrift Politiek-Politieele Taak 20, 26, 1n13
 Voorschrift ter regeling van de studien der officieren bij de korpsen Infanterie, Kavalerie en Mariniers 338
 Voorschriften 20, 26, 53, 81, 219, 247, 249-250, 254-257, 269-270, 280, 299, 308, 326, 338, 349, 368, 10n42, 10n43, 10n45, 10n80, 10n81
 Voorst tot Voorst, J.J.G. baron van 285, 287
 Vosmaer, C. 373
 Voß, W. von 222
 Vossius, G.J. 101
 Vrede van Amiens 228, 12n4
 Vrede van Munster 151
 Vredeman de Vries, H. 137
 Vreeswijk 18
 Vries, C. de 274
 Vries, J. de 320
 Vrijheid, schip de 214
 Vrijmetselarij 43
 Vrijmoet, J. 190
 vPTL, zie: Voorschrift Politiek-Politieele Taak
 Vrede van Amiens 12n4
 Vrouwen 183, 215, 314, 315, 319, 9n46
 Vught 23, 115, 2n183
 Vuurwerk, zie: Pyrotechniek
 Waalsdorpervlakte, Den Haag 211
 Waesberghe, J. II van 108
 Wagenaar, J. 42, 325, 328, 331
 Wagner, J.T. 57-58

- Wagtendonk, J.C. 207
 Walle, B. van de 104
 Wallhausen, J.J. von 39
 Walther, C.S. 59
 Walther, G.C. 199
 Walton, S.A. 1n132
Wapenhandelinge van roers mvsquetten en de spiessen
 ... (1607) 18, 39
 Wapenhandelingen 39
 War Office, Londen 222
 Warmoesstraat, Amsterdam 224
 Warnars & Zn., Wed. 230
 Warns 273
 Warschau 149
 Washington 163
 Wassenaar 124
 Waterbouwkunde 116, 203, 211, 214
 Waterfort, Curaçao 353
 Waterstaat, Leerlingen voor de 9n134
 Weber, J.J. 309
 Wechel, C. 84
 Weel, Prof. dr. A. van der 24
 Weelden, A.J. van 253, 297
Weg met de knutselaars 362
Wehrmachtbefehlshaber in den Niederlanden 75, 79-80
 Weitzel, A.W.P. 45, 359
 Wenckebach, Dr. W. 254
 Wenen 208, 209
Wereldkroniek 368, 388
 Werff, W.J. van der 123
 Werktuigkunde 235, 236
 Wermeskerken, J.C. van 268
 West-Indië 118, 127, 338, 351-353, 363
 Westeinde, Den Haag 165
 Westhoff, W.B., kapitein der artillerie 263
 Westreenen van Tiellandt, W.H.J. baron van 332,
 13n96-97
 Westminster, Londen 221
Wet van den 8sten Januarij 1817, omtrent de inrigting der
Nationale Militie 251
 Wetenschappelijke genootschappen 1n94, 1n44
 Wetenschappelijke revolutie 28
 Wetenschap 28, 36, 46, 1n124
 Wetenschapsgeschiedenis 50
 Wetering bijgenaamd De Rooij, W.F.L. 97-98
 Whitehall, Londen 221
 Wiele, Marc van de 3n23
 Wijk, Van 307, 308
 Wijn, Dr. J.W., kolonel b.d. 121, 2n48,77
 Wijsman, J. 322
 Wilde, Dr. F.G. 1n11
 Wilhelm, ex-keizer 78
 Winckel, C.P. 276
 Wilhelm Friedrich Ernst Graf zu Schaumburg-
 Lippe 43
 Wilhelmina, koningin 383
 Willem, Prins 107
 Willem I (koning) 98, 176, 229-230, 232, 245, 250,
 252, 272, 282, 304, 329-330, 366, 9n38,71,73,
 10n27
 Willem II (koning) 246, 263, 382-383
 Willem III (stadhouder) 31, 91, 174, 224
 Willem III (koning) 107, 383
 Willem IV 92-93, 175, 219, 234
 Willem V 89, 90-92, 94, 100, 118, 164, 166, 168-172,
 175-176, 178, 214, 234, 9n38
 Willem van Nassau, Graaf 144
 Willem van Oranje 17, 34, 36-37, 55, 118, 143, 174, 365
 Willem Frederik 149, 154-155
 Willem Frederik Karel, prins Frederik 98-99, 169,
 176, 180, 304
 Willem George Frederik 100
 Willem Lodewijk 56, 141
 Willemskazerne, Utrecht 115
 Willemstad 276, 341
 Wilna 147
 Wintershoven, J.B. van 44, 258
 Wirtz, I. 59, 65
 Wiskunde 43, 50, 56, 60, 62, 101, 105, 116-117, 137,
 147, 151, 200, 219-220, 236, 239-240, 254, 257-
 258, 336, 349, 1n3, 1n11
 Wiskundeboeken 50, 56, 101, 1n3, 1n11
 Wiskundeschool 62, 219
 Wiskundig en Militair Queekschool van William
 Erskine 219
 Wit, C. de, luitenant-kolonel 378
 Wit, F. de 117
 Wladyslaw IV 150-151
 Woerden 340
 Wolf, J.W.G. 281
 Wolfenbüttel 134
 Wolff, B. 50, 224, 9n27
 Wolters, J.B. 389
 Wolthuis, S.J. 124
 Woolwich 360
 'Woordenboek der Zamenleving' 313
 Woudanus, J.C. 55
 Wüppermann, W.E.A. 103, 263
 Wyk Roelandszoon, J. van 337
 Xenophon 29, 326
 Yntema, J. 166, 209, 210, 8n44
 Young, W. 9n13
 Ypey, N. 43
 Zakboeken 30, 63, 115, 258-259, 276, 306-307, 309,
 314, 361, 7n29
 Zaltbommel 251, 341, 368, 10n29
 Zandvoort 82
 Zedelijk-religieuze boeken voor militairen
 275-276, 310

- Zedenkunde 240
 Zedenkundige boeken voor het Nederlandse leger
 23, 48, 271-272
 Zeeland 224, 303, 313, 398
 Zeereizen 123
 Zeeuws Genootschap der Wetenschappen,
 Vlissingen 43
 Zeeuws Vlaanderen 149
 Zevenjarige Oorlog 43, 60
 Ziesenis, B.W.H. 319
 Ziervogel, kapitein ter zee, commandant van het
 Korps Mariniers 14n13
 Zocher, J.D. 319, 321
 Zofingen 104
 Zuid-Amerika 104
 Zuid-Holland 224
 Zuidelijke Nederlanden 252, 263, In76
 Zuidema 248
 Zuiveringsraad voor de uitgeverij, de boekhandel,
 het bibliotheek- en kioskbedrijf en de bedrijfs-
 reclame 268
 Zundert 215
 Zunner, J.D. 155-157
 Zürich 60, 308
 Zutphen 56, 114, 139, 230, 234-237, 307, 343, 385-
 386, 10n51
 Zwarte Zee 215, 385
 Zweden 149
 Zweeds (taal) 30
 Zweedse leger 193
 Zweibrücken 313
 Zwier van Haren, O. 197
 Zwier van Sandick, O. 240
 Zwitserland 59, 104, 168, In76
 Zwitserse troepen in Nederlandse dienst 59, 62,
 65, 161, 168, 249, In76, 10n20
 Zwitzer, H.L. 41, 42
 Zwolle 213, 340, 343

